

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 14.6.2018
COM(2018) 461 final

2018/0244 (CNS)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση,
συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της
Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου
(«απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ»)**

{SWD(2018) 337 final} - {SEC(2018) 310 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η παρούσα πρόταση εντάσσεται στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027 που περιγράφεται στις ανακοινώσεις της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για έναν σύγχρονο προϋπολογισμό για μια Ένωση που προστατεύει, ενδυναμώνει και υπερασπίζεται τους πολίτες της¹. Οι ανακοινώσεις καθόρισαν τις κύριες προτεραιότητες και το συνολικό δημοσιονομικό πλαίσιο για τα προγράμματα εξωτερικής δράσης της ΕΕ υπό τον τίτλο «Οι γειτονικές χώρες και ο υπόλοιπος κόσμος». Μια τέτοια προτεραιότητα αποτελεί η απόφαση του Συμβουλίου για την σύνδεση των υπερπόντιων χωρών και εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου.

Οι υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ) είναι συνδεδεμένες με την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Ρώμης. Αυτά τα 25 νησιά που βρίσκονται στον Ατλαντικό, στην Αρκτική, στην Ανταρκτική, στην Καραϊβική, στον Ινδικό και στον Ειρηνικό Ωκεανό² δεν είναι κυρίαρχα κράτη αλλά εξαρτώνται από τέσσερα κράτη μέλη της ΕΕ: Δανία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο και Κάτω Χώρες.

Η παρούσα πρόταση προβλέπει ως ημερομηνία έναρξης ισχύος την 1η Ιανουαρίου 2021 και υποβάλλεται για μια Ένωση 27 κρατών μελών, σύμφωνα με τη γνωστοποίηση της πρόθεσης του Ηνωμένου Βασιλείου να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρατόμ βάσει του άρθρου 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, γνωστοποίηση την οποία έλαβε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 29 Μαρτίου 2017. Συνεπώς, δεν ισχύει για τις 12 ΥΧΕ που συνδέονται με το Ηνωμένο Βασίλειο. Η σύνδεση των υπολοίπων 13 ΥΧΕ με την Ένωση απορρέει από τις συνταγματικές σχέσεις που διατηρούν οι εν λόγω χώρες και εδάφη με τα τρία κράτη μέλη: Δανία, Γαλλία, και Κάτω Χώρες.

Γενικά, οι ΥΧΕ διαθέτουν ευρεία αυτονομία σε τομείς όπως, για παράδειγμα, οι οικονομικές υποθέσεις, η αγορά εργασίας, η δημόσια υγεία, οι εσωτερικές υποθέσεις και τα τελωνεία. Συνήθως η άμυνα και οι εξωτερικές υποθέσεις παραμένουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Οι ΥΧΕ δεν αποτελούν τμήμα του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης και βρίσκονται εκτός της εσωτερικής αγοράς. Κατά συνέπεια, δεν εφαρμόζεται η νομοθεσία της Ένωσης. Επειδή είναι υπήκοοι των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τα οποία συνδέονται συνταγματικά οι χώρες και τα εδάφη τους, οι κάτοικοι των ΥΧΕ διαθέτουν την ιθαγένεια της ΕΕ.

Η απόφαση ΕΕ/2013/755 του Συμβουλίου³ - η απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ - καλύπτει τις σχέσεις μεταξύ των ΥΧΕ (συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας), των κρατών μελών με τα οποία είναι συνδεδεμένα και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περιγράφει την ιδιαίτερη σχέση που έχουν οι ΥΧΕ με την ΕΕ ως μέρος της «οικογένειας της ΕΕ» και το ειδικό νομικό πλαίσιο που ισχύει γι' αυτές. Η κύρια χρηματοοικονομική πηγή της παρούσας απόφασης για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ είναι το 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ), το οποίο καλύπτει

¹ COM (2018) 98 final της 14.2.2018. COM (2018) 321 final της 2.5.2018.

² Παράρτημα II Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

³ Απόφαση 2013/755/ΕΕ του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2013 για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση («απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ») (ΕΕ L 344 της 19.12.2013, σ. 1).

τον προγραμματισμό και τη χρηματοδότηση εδαφικών και περιφερειακών προγραμμάτων για τις ΥΧΕ εκτός της Γροιλανδίας, για την οποία υπάρχει ειδική απόφαση που χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Πριν από το 1982 η Γροιλανδία θεωρείτο τμήμα της ΕΕ μέσω της Δανίας, γεγονός που σήμαινε ότι τα σκάφη της ΕΕ μπορούσαν να αλιεύουν στα ύδατα της Γροιλανδίας. Στη συνέχεια, η Γροιλανδία αποχώρησε από την ΕΕ και συνδέθηκε μαζί της ως ΥΧΕ μέσω της Συνθήκης της Γροιλανδίας⁴. Η συνθήκη υπογράμμισε την ανάγκη για διατήρηση της στενής σχέσης μεταξύ ΕΕ και Γροιλανδίας λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις αναπτυξιακές ανάγκες της Γροιλανδίας και τα δικαιώματα αλιείας της ΕΕ.

Η αλιευτική συμφωνία⁵ υπεγράφη στις 13 Μαρτίου 1984. Μετά την ενδιάμεση αναθεώρηση του τέταρτου αλιευτικού πρωτοκόλλου, το 2003 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνήγαγε το συμπέρασμα ότι οι ρυθμίσεις θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη σημασία της αλιείας και των προβλημάτων διαρθρωτικής ανάπτυξης στη Γροιλανδία. Το 2006, η κοινή δήλωση⁶ μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Γροιλανδίας και της Δανίας καθόρισε τους κοινούς στόχους της νέας εταιρικής σχέσης. Αποτέλεσε την πολιτική βάση για την απόφαση 2006/526/ΕΚ του Συμβουλίου⁷, η οποία καθορίζει το πλαίσιο συνεργασίας για την περίοδο 2007-2013. Η απόφαση 2014/137/ΕΕ του Συμβουλίου⁸ καλύπτει πλέον την περίοδο 2014 έως 2020 και είναι σύμφωνη με τη μεταγενέστερη του 2015 κοινή δήλωση μεταξύ της ΕΕ, της Γροιλανδίας και της Δανίας, που επιβεβαιώνει τις στενές σχέσεις μεταξύ των μερών.

Η ισχύουσα απόφαση για τη Γροιλανδία συμπληρώνει την απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ, αλλά περιγράφει ορισμένα χαρακτηριστικά που αφορούν τις σχέσεις με τη Γροιλανδία.

Η έκθεση ενδιάμεσης επανεξέτασης (Δεκέμβριος 2017)⁹ σχετικά με τους 10 μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων της απόφασης για τη Γροιλανδία¹⁰ και του 11ου ΕΤΑ, που περιλαμβάνει τον προγραμματισμό για τις λοιπές ΥΧΕ, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι μηχανισμοί εξωτερικής χρηματοδότησης εξυπηρετούν τον επιδιωκόμενο σκοπό. Ωστόσο, τόσο η έκθεση όσο και οι διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν υπογράμμισαν την ανάγκη για μεγαλύτερη ευελιξία, απλούστευση, συνοχή και απόδοση. Αυτό οδήγησε σε πρόταση για έναν μελλοντικό Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας, ο οποίος θα βασίζεται στα διδάγματα που αντλήθηκαν από τη συμβολή στον εξορθολογισμό της αρχιτεκτονικής της εξωτερικής δράσης της Ένωσης.

⁴ Συνθήκη για την τροποποίηση, όσον αφορά την Γροιλανδία των συνθηκών ίδρυσης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ΕΕ L 29 της 1.2.1985, σ. 1.

⁵ Συμφωνία αλιείας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, αφενός, και της κυβέρνησης της Δανίας και της τοπικής κυβέρνησης της Γροιλανδίας, αφετέρου, ΕΕ L 29, 1.1.1985, σ. 9.

⁶ Κοινή δήλωση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αφενός, και της τοπικής κυβέρνησης της Γροιλανδίας, αφετέρου, για τη σύναψη εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Γροιλανδίας, ΕΕ L 208, 29.7.2006, p. 32.

⁷ Απόφαση (ΕΚ) 2006/526 του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2006, για τις σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας αφετέρου, ΕΕ L 208 της 29.7.2006, σ. 28.

⁸ Απόφαση (ΕΕ) 2014/137 του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2014, για τις σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας αφετέρου («απόφαση για τη Γροιλανδία»), ΕΕ L 76 της 15.3.2014, σ. 28.

⁹ Η έκθεση ενδιάμεσης επανεξέτασης βασίστηκε σε 10 έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, ένα για κάθε μέσο (κατάλογος στον παρακάτω σύνδεσμο), τα οποία με τη σειρά τους βασίζονταν σε 10 ανεξάρτητες αξιολογήσεις. Όλα τα έγγραφα υπάρχουν στη διεύθυνση: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en.

¹⁰ ΕΕ L 76 της 15.3.2014, σ. 1.

Η απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ και η απόφαση για τη Γροιλανδία δεν μπορούν να περιληφθούν στον νέο Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας ή σε οποιαδήποτε άλλη νομική πράξη που υπόκειται στη συνήθη νομοθετική διαδικασία. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι και οι δύο ακολουθούν ειδική διαδικασία έγκρισης: απόφαση του Συμβουλίου με ομοφωνία, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο¹¹. Ωστόσο, για τον εξορθολογισμό του αριθμού των προγραμμάτων προτείνεται να συγχωνευθούν και οι δύο αποφάσεις σε μια ενιαία απόφαση που θα συγκεντρώνει όλες τις ΥΧΕ, συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας.

Επιπλέον, το άρθρο 203 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) αποτελεί τη νομική βάση της απόφασης για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ και της απόφασης για τη Γροιλανδία. Μετά την πρόταση να ενταχθεί το ΕΤΑ στον προϋπολογισμό, η χρηματοδότηση τόσο για τη Γροιλανδία όσο και για τις άλλες υπερπόντιες χώρες και εδάφη πρέπει να προέρχεται από τον νέο τομέα 6 του προϋπολογισμού «Οι γειτονικές χώρες και ο υπόλοιπος κόσμος».

Μια νέα νομοθετική πράξη για όλες τις ΥΧΕ που καλύπτει το πολιτικό και νομικό πλαίσιο και τον τρόπο εφαρμογής της συνεργασίας θα αποδώσει:

- ενότητα της διαχείρισης - η οποία, καθώς θα έχει όλες τις ΥΧΕ υπό την ίδια πηγή χρηματοδότησης (τον προϋπολογισμό της ΕΕ), θα δημιουργήσει συνέργειες στον προγραμματισμό και την εφαρμογή·
- ενοποίηση των κοινών στόχων·
- απλούστευση και συνοχή στο νομικό πλαίσιο·
- υψηλότερο προφίλ για τις ΥΧΕ ως ομάδα.

Καθώς και οι δύο αποφάσεις κρίθηκαν «κατάλληλες για τον επιδιωκόμενο σκοπό», η κατευθυντήρια αρχή είναι να διατηρηθεί ό,τι λειτουργεί καλά, βελτιώνοντας ταυτόχρονα ό,τι εμποδίζει την ικανότητα των εταίρων να επιτύχουν αποτελεσματικά τις πολιτικές και τις προτεραιότητές τους. Από την άλλη πλευρά, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη επέμεναν να διατηρήσουν τη δομή και το κεκτημένο της ισχύουσας απόφασης για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ.

• **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Οι ισχύοντες κανόνες και διαδικασίες της σύνδεσης ΕΕ-ΥΧΕ καθορίζονται στην απόφαση 2013/755/ΕΕ, της 25ης Νοεμβρίου 2013¹², σχετικά με τη σύνδεση των ΥΧΕ με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κανόνες και διαδικασίες που αφορούν τις σχέσεις με τη Γροιλανδία καθορίζονται στην απόφαση 2014/137/ΕΕ, της 14ης Μαρτίου 2014¹³, για τις σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου

• **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η ανακοίνωση «Ευρώπη 2030»¹⁴ παρέχει ένα σημείο αναφοράς για τη συνοχή σε όλους τους τομείς πολιτικής όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση και τη συμβολή της στην ενεργειακή

¹¹ Άρθρο 203 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ΕΕ C 326, της 26.10.2012, σ. 1).

¹² ΕΕ L 344 της 19.12.2013, σ. 1.

¹³ ΕΕ L 76 της 15.3.2014, σ. 1.

¹⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την ενεργειακή απόδοση και η συμβολή της στην ενεργειακή ασφάλεια και το πλαίσιο του 2030 για τις πολιτικές που αφορούν το κλίμα και την ενέργεια, COM (2014) 520 final.

ασφάλεια και το πλαίσιο του 2030 για την κλιματική και την ενεργειακή πολιτική. Θα διασφαλιστεί επίσης η συνοχή με τη συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή.

Η ολοκληρωμένη πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Αρκτική¹⁵ αντικατοπτρίζει το στρατηγικό συμφέρον να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην περιοχή της Αρκτικής. Βασισόμενη σε προηγούμενες πρωτοβουλίες, ορίζει την περίπτωση μιας πολιτικής της Ένωσης που να επικεντρώνεται στην προώθηση της διεθνούς συνεργασίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στο ευπαθές περιβάλλον της Αρκτικής και στη συμβολή της στην βιώσιμη ανάπτυξη, ιδίως στο ευρωπαϊκό τμήμα της Αρκτικής. Η Γροιλανδία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο όραμα αυτής της πολιτικής ως μέρος του Βασιλείου της Δανίας.

Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας πρότασης πρέπει να είναι συνεπείς με εκείνες που διεξάγονται στο πλαίσιο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας και του νεοπροτεινόμενου Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη. Ανθρωπιστικές δράσεις δεν πρέπει να χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας πρότασης δεδομένου ότι θα συνεχίσουν να χρηματοδοτούνται από το μέσο ανθρωπιστικής βοήθειας¹⁶.

Η πρόταση της Επιτροπής για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027 ορίζει έναν περισσότερο φιλόδοξο στόχο για την ενσωμάτωση δράσεων για το κλίμα σε όλα τα προγράμματα της ΕΕ, με στόχο τουλάχιστον το 25% των δαπανών της ΕΕ να κατευθύνεται σε κλιματικούς στόχους. Οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος αναμένεται ότι θα συνεισφέρουν το 20 % του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου του προγράμματος στους στόχους για το κλίμα. Η συμβολή του παρόντος προγράμματος στην επίτευξη του γενικού αυτού στόχου θα παρακολουθείται μέσω ενός συστήματος δεικτών του κλίματος με το κατάλληλο επίπεδο επιμερισμού, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης ακριβέστερων μεθοδολογιών, εφόσον είναι διαθέσιμες. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρουσιάζει σε ετήσια βάση τις πληροφορίες όσον αφορά τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων στο πλαίσιο του ετήσιου σχεδίου προϋπολογισμού.

Για να υποστηριχθεί η πλήρης χρήση του δυναμικού του προγράμματος να συμβάλει στους κλιματικούς στόχους, η Επιτροπή θα προσπαθήσει να εντοπίσει σχετικές δράσεις μέσω των διαδικασιών προετοιμασίας, υλοποίησης, επανεξέτασης και αξιολόγησης των προγραμμάτων.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ βασίζεται στο τέταρτο μέρος της ΣΛΕΕ. Οι λεπτομερείς κανόνες και οι διαδικασίες της σύνδεσης καθορίζονται στις αποφάσεις του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 203 της ΣΛΕΕ, βάσει των οποίων οι πράξεις αυτές εγκρίνονται με ειδική νομοθετική διαδικασία.

Τα άρθρα 198-204 της ΣΛΕΕ ισχύουν για τη Γροιλανδία, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που προβλέπονται στο πρωτόκολλο αριθ. 34 σχετικά με το ιδιαίτερο καθεστώς που εφαρμόζεται στη Γροιλανδία, το οποίο προσαρτάται στη ΣΛΕΕ.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Οι λεπτομερείς ρυθμίσεις των διατάξεων στο Μέρος 4 της ΣΛΕΕ πρέπει να καθοριστούν σε επίπεδο της Ένωσης, δεδομένου ότι ο στόχος της σύνδεσης - η κοινωνικοοικονομική

¹⁵ JOIN (2016) 21.

¹⁶ Προς επικαιροποίηση.

ανάπτυξη και οι στενοί οικονομικοί δεσμοί μεταξύ των ΥΧΕ και της Ένωσης στο σύνολό της - δεν μπορούν να επιτευχθούν μέσω δράσεων σε επίπεδο κρατών μελών. Επιπλέον, τα κράτη μέλη δεν θα είναι σε θέση να αναλάβουν δράση όσον αφορά το εμπορικό καθεστώς των ΥΧΕ, δεδομένου ότι μόνο η ΕΕ είναι αρμόδια για την κοινή εμπορική πολιτική (Μέρος πέμπτο, τίτλος II της ΣΛΕΕ).

Η προσέγγιση όσον αφορά τη συνεργασία με τις ΥΧΕ που περιλαμβάνεται στη νομοθετική πρόταση της Επιτροπής σέβεται τις αρχές της εταιρικής σχέσης, της συμπληρωματικότητας και της επικουρικότητας. Προτείνεται η χρηματοδοτική ενίσχυση από την ΕΕ στις ΥΧΕ να βασιστεί σε έγγραφα προγραμματισμού, για τα οποία θα είναι υπεύθυνες οι αρμόδιες αρχές των ΥΧΕ και η Επιτροπή από κοινού και τα οποία θα ορίζουν τις στρατηγικές συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης και των ΥΧΕ. Αυτές οι στρατηγικές συνεργασίας θα βασίζονται στους αναπτυξιακούς στόχους, τις στρατηγικές και τις προτεραιότητες που έχουν εγκρίνει οι αρμόδιες αρχές των ΥΧΕ. Η Επιτροπή, οι ΥΧΕ και τα κράτη μέλη θα συνεργαστούν στενά για να αποφασίσουν σχετικά με τις δραστηριότητες, με πλήρη σεβασμό των θεσμικών, νομικών και δημοσιονομικών αρμοδιοτήτων του κάθε εταίρου.

Με την επιφύλαξη των προνομίων της Επιτροπής, οι αρχές των ΥΧΕ θα έχουν πρωταρχική ευθύνη για την υλοποίηση των πράξεων που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο της στρατηγικής συνεργασίας. Η Επιτροπή θα είναι υπεύθυνη για τον καθορισμό των γενικών κανόνων και όρων για τα εν λόγω προγράμματα και έργα.

Η εταιρική σχέση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Γροιλανδίας και της Δανίας διευκολύνει τις διαβουλεύσεις και τον πολιτικό διάλογο σχετικά με τους στόχους και τους τομείς συνεργασίας που καθιερώνονται μέσω της παρούσας απόφασης. Ειδικότερα, καθορίζει το πλαίσιο που θα παρέχει τη βάση για ευρεία συνεργασία και διάλογο σε τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

• **Αναλογικότητα**

Σύμφωνα με τα άρθρα 198 και 199 της ΣΛΕΕ, η σύνδεση θα συνεχίσει να παρέχει μια συνολική εταιρική σχέση, η οποία θα περιλαμβάνει ένα θεσμικό πλαίσιο και εμπορικές ρυθμίσεις και θα καλύπτει πολλούς τομείς συνεργασίας, καθώς και τις βασικές αρχές που διέπουν την χρηματοδοτική ενίσχυση που παρέχει η Ένωση στις ΥΧΕ.

Λαμβανομένων υπόψη των ιδιοτήτων των ΥΧΕ και της ιδιαίτερης σχέσης τους με την ΕΕ, μια νέα νομοθετική πράξη για όλες τις ΥΧΕ, η οποία να καλύπτει το πολιτικό και νομικό πλαίσιο και τον τρόπο εφαρμογής της συνεργασίας, θα εξασφαλίζει την αποτελεσματικότητα, την εδραίωση των κοινών στόχων και τη συνοχή, καθώς και μεγαλύτερη προβολή των ΥΧΕ ως ομάδα. Η παρούσα πρόταση παρουσιάζει μια προσέγγιση που είναι ευέλικτη και προσαρμοσμένη στην κατάσταση κάθε ΥΧΕ.

Για λόγους συνοχής και αποτελεσματικότητας, και εκτός αν ορίζεται άλλως, η προτεινόμενη απόφαση θα εφαρμοστεί για την υλοποίηση, την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των διατάξεων του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (ΜΓΑΔΣ)¹⁷.

¹⁷ [Κανονισμός ΜΓΑΔΣ].

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας

Το άρθρο 7 της απόφασης για τη Γροιλανδία σχετικά με την εφαρμογή της απαιτεί την υποβολή έκθεσης ενδιάμεσης αξιολόγησης το αργότερο έως τον Ιούνιο του 2018 για να ενημερωθούν οι μελλοντικές εργασίες σχετικά με την απόφαση και τις ενέργειές της. Το 11ο ΕΤΑ, που περιλαμβάνει τον προγραμματισμό των λοιπών ΥΧΕ, αναφέρεται στην αναγκαιότητα επανεξέτασης των επιδόσεων έως το τέλος του 2018. Ως εκ τούτου, η απόφαση για τη Γροιλανδία (2014/137/ΕΕ) και το 11ο ΕΤΑ περιλαμβάνονταν στην αξιολόγηση με οκτώ άλλους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης, τα οποία, βάσει του άρθρου 17 του κοινού εκτελεστικού κανονισμού¹⁸, απαιτούσαν μια έκθεση ενδιάμεσης επανεξέτασης έως τα τέλη του 2017.

Η έκθεση, την οποία εξέδωσε η Επιτροπή στα τέλη Δεκεμβρίου 2017¹⁹, αξιολόγησε κατά πόσον οι εν λόγω 10 μηχανισμοί εξακολουθούν να είναι κατάλληλοι για τον επιδιωκόμενο σκοπό, με στόχο να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική εκτέλεση της βοήθειας της ΕΕ. Περιείχε συνολική ανάλυση και 10 μεμονωμένα έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, τα οποία αξιολόγησαν κάθε μέσο χρηματοδότησης βάσει αξιολογήσεων που πραγματοποιήθηκαν από εξωτερικούς συμβούλους κατά τη διάρκεια του 2016-2017.

Το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με την απόφαση για τη Γροιλανδία²⁰ κατέληγε στο συμπέρασμα ότι ο κύριος στόχος - η διατήρηση των στενών και μακροχρόνιων δεσμών μεταξύ των μερών, με ταυτόχρονη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης στη Γροιλανδία - έχει επιτευχθεί. Η ισχυρή εταιρική σχέση και η συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση επέτρεψαν στη Γροιλανδία να αυξήσει την ανάπτυξη ικανοτήτων, να αναπτύξει ισχυρότερα συστήματα διακυβέρνησης και χρηματοπιστωτικά συστήματα και να ενισχύσει το εκπαιδευτικό της σύστημα - και ως εκ τούτου το εργατικό της δυναμικό.

Η απόφαση για τη Γροιλανδία σχεδιάστηκε με τέτοιο τρόπο ώστε να καλύπτει και να ανταποκρίνεται καλύτερα στους ευρύτερους πολιτικούς στόχους της εταιρικής σχέσης με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ως εκ τούτου, μπορεί να συνεχίσει να επιτυγχάνει τους στόχους της έως το 2020.

Το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με το 11ο ΕΤΑ²¹ κατέληγε ότι ήταν το κατάλληλο. Αποδείχθηκε συνολικά ένας αποτελεσματικός μηχανισμός, με αποδεδειγμένη προστιθέμενη αξία και ικανοποιητική εσωτερική συνοχή. Αναφέρθηκε ότι ορισμένες ανεπάρκειες στις διαδικασίες εφαρμογής για τις ΥΧΕ είχαν επιπτώσεις στην αποτελεσματικότητα της συνεργασίας.

Συνολικά, η έκθεση ενδιάμεσης επανεξέτασης κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι μηχανισμοί εξωτερικής χρηματοδότησης ήταν κατάλληλοι για το σκοπό, συναφείς, σε μεγάλο βαθμό

¹⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 236/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 2014, ΕΕ L 77 της 14.3.2014, σ. 95.

¹⁹ Η έκθεση ενδιάμεσης επανεξέτασης βασίστηκε σε 10 έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, ένα για κάθε μέσο (κατάλογος στον παρακάτω σύνδεσμο), τα οποία με τη σειρά τους βασίζονταν σε 10 ανεξάρτητες αξιολογήσεις. Όλα τα έγγραφα υπάρχουν στη διεύθυνση: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en.

²⁰ https://ec.europa.eu/europeaid/mid-term-review-report-external-financing-instruments_en

²¹ https://ec.europa.eu/europeaid/mid-term-review-report-external-financing-instruments_en

σύμφωνοι με τους στόχους της ΕΕ και τις ανάγκες των χωρών εταίρων και αρκετά ευέλικτοι ώστε να υποστηρίξουν και να επιτρέψουν την εφαρμογή ενός εξελισσόμενου πλαισίου πολιτικής. Ωστόσο, διαπιστώθηκε ότι η πληθώρα μηχανισμών και διαδικασιών υπονομεύει τη συνολική συνοχή και την προβολή της εξωτερικής δράσης της ΕΕ, χωρίς να αξιοποιούνται πλήρως οι συνέργειες και η συμπληρωματικότητα.

Για να ανταποκριθεί στις πολιτικές και επιχειρησιακές προκλήσεις που τίθενται στις αξιολογήσεις, ο τομέας εξωτερικής δράσης του προϋπολογισμού της ΕΕ θα πρέπει να επικεντρωθεί περισσότερο σε τέσσερα βασικά οριζόντια ζητήματα: ευελιξία, απλούστευση, συνοχή και απόδοση.

Η απόφαση για τη Γροιλανδία ενσωματώνεται στην απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ, η οποία καλύπτει επίσης τη Γροιλανδία, και οι οικονομικοί πόροι τόσο για τη Γροιλανδία όσο και για τις άλλες ΥΧΕ θα προέρχονται τώρα από τον ίδιο τομέα του προϋπολογισμού της ΕΕ. Επομένως, η συγχώνευση των δύο αποφάσεων θα οδηγήσει σε απλούστευση, ευελιξία και συνοχή, καθώς οι πολιτικές σχέσεις με όλες τις ΥΧΕ και οι χρηματοδοτικοί πόροι θα συγκεντρωθούν σε ένα ενιαίο μέσο. Αυτό θα υπογραμμίσει και θα ενισχύσει το ειδικό καθεστώς των ΥΧΕ και θα εστιάσει περαιτέρω την προσοχή στις ιδιαιτερότητες των ΥΧΕ, σε αντίθεση με άλλους αναπτυξιακούς εταίρους, και θα τονίσει το γεγονός ότι η εστίαση στη συνεργασία με τις ΥΧΕ βρίσκεται στην βιώσιμη ανάπτυξή τους.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Οι σχέσεις με τις ΥΧΕ, συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας, συζητήθηκαν σε θεματική συνεδρίαση για την περίοδο μετά το 2020 κατά το 16ο φόρουμ ΕΕ-ΥΧΕ που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 23 Φεβρουαρίου 2018 και στο έγγραφο εργασίας για την συζήτηση για την περίοδο μετά το 2020 και τις επιπτώσεις της για τις ΥΧΕ²², που ανατέθηκε από τη σύνδεση των ΥΧΕ.

Επιπλέον, κατά την εξωτερική αξιολόγηση των μηχανισμών εξωτερικής χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένης της απόφασης για τη Γροιλανδία και του 11ου ΕΤΑ, πραγματοποιήθηκε ανοικτή δημόσια διαβούλευση για 12 εβδομάδες, με καταληκτική ημερομηνία την 3η Μαΐου 2017²³. Η διαβούλευση συγκέντρωσε επίσης προκαταρκτικές πληροφορίες για μελλοντικούς μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης. Η διαβούλευση πραγματοποιήθηκε με τη μορφή i) διαδικτυακής έρευνας, η οποία περιελάμβανε ορισμένες κατευθυντήριες ερωτήσεις για τη διευκόλυνση της ανατροφοδότησης και ii) προσωπικές συναντήσεις με βασικούς ενδιαφερόμενους.

Κατά τη διάρκεια αυτής της διαβούλευσης επισημάνθηκαν τα ακόλουθα θέματα:

Το έγγραφο αναφοράς που ανέθεσε η σύνδεση των ΥΧΕ υπογράμμισε ότι, γενικά, οι ΥΧΕ θεωρούν ότι η τρέχουσα απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ έχει επιφέρει σημαντική πρόοδο σε αυτές και αποτελεί ένα καλό νομικό εργαλείο χωρίς να χρειάζεται σημαντική τροποποίηση. Η μελλοντική συνεργασία ΥΧΕ-ΕΕ θα ωφελούνταν από την εστίαση στην επίτευξη των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης. Οι μελλοντικές σχέσεις θα μπορούσαν να λειτουργήσουν μέσω ενός αυτόνομου μηχανισμού ΥΧΕ εντός προϋπολογισμού, με κατάλληλους κανόνες που θα επέτρεπαν έναν απλό, ευέλικτο και ρευστό προγραμματισμό. Η ενσωμάτωση του ΕΤΑ στον προϋπολογισμό της ΕΕ θα ήταν ευπρόσδεκτη, εάν μπορούσαν να διατηρηθούν ορισμένα χαρακτηριστικά ευελιξίας του ΕΤΑ. Ορισμένες ΥΧΕ ζήτησαν αυξημένη χρηματοδοτική στήριξη ως αναγνώριση των ειδικών γεωγραφικών τους χαρακτηριστικών και της υπαγωγής τους στην οικογένεια της ΕΕ.

²² Η έκθεση δεν είναι ακόμη δημόσια, αλλά έχει εγκριθεί από την Επιτροπή.

²³ https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

Η άποψη αυτή υποστηρίχθηκε από τα κράτη μέλη, τα οποία θεωρούν ότι η απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ προσέφερε τη σωστή βάση για τη συνεργασία ΥΧΕ-ΕΕ, παρόλο που αναμενόταν σημαντικές αλλαγές στην εφαρμογή. Το έγγραφο αναφοράς διαπίστωσε επίσης ότι τα κράτη μέλη ήταν ανοικτά σε έναν ειδικό μηχανισμό εντός του προϋπολογισμού με την προϋπόθεση ότι οι συνημμένες διατάξεις θα παρέμεναν κατάλληλες και ειδικότερα ότι θα διατηρούνταν οι μέθοδοι δημοσιονομικής στήριξης και η αρχή του πολυετούς χαρακτήρα.

Κατά τη διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης για την αξιολόγηση της απόφασης για τη Γροιλανδία υπήρξε συνολική συμφωνία ότι η απόφαση αποδείχθηκε σημαντική και αποτελεσματική όσον αφορά την επιδίωξη και την εκπλήρωση των γενικών και ειδικών στόχων της και την εφαρμογή των γενικών της αρχών σχετικά με τη διευκόλυνση του πολιτικού διαλόγου σε παγκόσμια θέματα και σε θέματα της Αρκτικής. Κατά την εξέταση της οικονομικής βοήθειας μετά το 2020, οι διαδικασίες προγραμματισμού και εφαρμογής της χρηματοδοτικής βοήθειας για τη Γροιλανδία θα μπορούσαν να συγκριθούν με τις διαδικασίες του ΕΤΑ που είναι διαθέσιμες σε άλλες ΥΧΕ. Η απόφαση για τη Γροιλανδία θεωρήθηκε πολύτιμο μέσο για τη διατήρηση και την ενίσχυση των στενών δεσμών μεταξύ της Γροιλανδίας και της Ένωσης. Οι πολιτικές πτυχές της σχέσης είχαν εξελιχθεί πάρα πολύ με την πάροδο των ετών.

- **Εξωτερική εμπειρογνωσία**

Η εξωτερική αξιολόγηση της απόφασης για τη Γροιλανδία και του 11^{ου} ΕΤΑ χρησιμοποιήθηκε ως βάση για την έκθεση ενδιάμεσης επανεξέτασης και τα συνοδευτικά έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της. Επιπροσθέτως, οι ΥΧΕ ανέθεσαν σε εξωτερική ανάθεση ένα έγγραφο αναφοράς σχετικά με τη συζήτηση μετά το 2020 και τις συνέπειές της για τις ΥΧΕ.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Το 2018, η Επιτροπή διενήργησε εκτίμηση επιπτώσεων που καλύπτει όλα τα μέσα που υπάγονται στον τομέα «Η Ευρώπη στον κόσμο» του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020 (ΠΔΠ). Η εκτίμηση επιπτώσεων επικεντρώθηκε στις πιο σημαντικές αλλαγές που προτείνονται για την εξωτερική δράση στο ΠΔΠ 2021-2027. Αυτές οι αλλαγές περιελάμβαναν τη συγκέντρωση πολλών μέσων σε ένα συνολικό μέσο και την ενσωμάτωση του ΕΤΑ στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Η ανάλυση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα πλεονεκτήματα της ενσωμάτωσης του ΕΤΑ στον προϋπολογισμό θα αντισταθμίσουν τα μειονεκτήματα εφόσον μπορούν να ικανοποιηθούν ορισμένες προϋποθέσεις. Για παράδειγμα, το ποσό που διατίθεται για την εξωτερική δράση δεν πρέπει να είναι μικρότερο από το άθροισμα του ΕΤΑ και των άλλων εξωτερικών μηχανισμών· η ευελιξία του ΕΤΑ πρέπει να μεταφερθεί στο μέτρο του δυνατού· και οι στρατιωτικές επιχειρήσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του μέσου στήριξης της ειρήνης στην Αφρική του ΕΤΑ θα πρέπει να συνεχιστούν μέσω ενός άλλου εκτός προϋπολογισμού μηχανισμού.

Η εκτίμηση επιπτώσεων κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι τα περισσότερα μέσα, εκτός από εκείνα με πολύ συγκεκριμένη νομική βάση ή στόχους, θα μπορούσαν να συγχωνευθούν. Στα μέσα που θα μπορούσαν να συγχωνευθούν περιλαμβάνονται ο μηχανισμός χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, ο ευρωπαϊκός μηχανισμός γειτονίας, το ευρωπαϊκό μέσο για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου, ο μηχανισμός συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη και το μέσο εταιρικής σχέσης. Αυτά που πρέπει να παραμείνουν χωριστά περιλαμβάνουν τα εξής: την ανθρωπιστική βοήθεια· τον προϋπολογισμό της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής

ασφαλείας· μέρος του μηχανισμού συνεργασίας στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας· τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας)· τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της Ένωσης· το Μέσο Προενταξιακής Βοήθειας· το πρόγραμμα εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ· στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας· το αποθεματικό επείγουσας βοήθειας και το μέσο στήριξης της ειρήνης στην Ευρώπη.

Όπως επισημάνθηκε από την Επιτροπή²⁴ και υποστηρίχθηκε από τους εταίρους κατά τη διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης, η τρέχουσα διάρθρωση των μηχανισμών εξωτερικής χρηματοδότησης της ΕΕ είναι υπερβολικά πολύπλοκη. Η συγκέντρωση ορισμένων μέσων σε έναν συνολικό μηχανισμό θα παράσχει την ευκαιρία για εξορθολογισμό των συστημάτων διαχείρισης και εποπτείας τους, μειώνοντας έτσι τη διοικητική επιβάρυνση των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών. Η ύπαρξη ενός απλουστευμένου συστήματος εποπτείας θα επέτρεπε στα αρμόδια θεσμικά όργανα να έχουν μια καλύτερη, πληρέστερη εικόνα των εξωτερικών δαπανών της ΕΕ.

Στις 25 Απριλίου 2018 η εκτίμηση επιπτώσεων εξετάστηκε από την επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου και έλαβε θετική γνώμη με σχόλια.

- **Απλούστευση**

Όσον αφορά την απλούστευση, ο εξορθολογισμός της νομικής αρχιτεκτονικής έχει ως στόχο τη μείωση του διοικητικού φόρτου σε σύγκριση με τα τρέχοντα μέσα. Επί του παρόντος, οι σχέσεις με τις ΥΧΕ και οι οικονομικοί πόροι τους (συμπεριλαμβανομένων των κανόνων προγραμματισμού και εφαρμογής) καλύπτονται από τέσσερις πράξεις: i) την απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ, ii) τον κανονισμό του 11^{ου} ΕΤΑ, iii) την απόφαση για τη Γροιλανδία και iv) τον κοινό εκτελεστικό κανονισμό.

Η προτεινόμενη απόφαση προβλέπει μια ενιαία πράξη η οποία καλύπτει τόσο τις πολιτικές πτυχές όσο και τις συγκεκριμένες σχέσεις μεταξύ της Ένωσης και των ΥΧΕ. Περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις όπου απαιτούνται κατευθύνσεις για τη σχέση με τη Γροιλανδία, τους χρηματοδοτικούς πόρους που ενοποιούνται σε έναν τομέα του προϋπολογισμού της ΕΕ και κανόνες εφαρμογής, που θα βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας εξασφαλίζοντας συνοχή και απλούστευση. Όπου απαιτείται, η προτεινόμενη απόφαση θα προβλέπει τους ειδικούς, απλουστευμένους κανόνες για τις ΥΧΕ, όπως και σε θέματα προγραμματισμού.

Επιπλέον, η μεταφορά (στο μέτρο του δυνατού) των χαρακτηριστικών του ΕΤΑ, όπως η αρχή του πολυετούς χαρακτήρα, θα παράσχει ακόμα πιο απλές και πιο ευέλικτες διαδικασίες που προηγουμένως δεν ήταν διαθέσιμες στη Γροιλανδία. Έτσι, η προτεινόμενη απόφαση θα απλουστεύσει την αρχιτεκτονική διαχείρισης και επίβλεψης της τρέχουσας δέσμης μηχανισμών.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Οι οικονομικοί πόροι για τη Γροιλανδία θα προέλθουν από τον τομέα 6 του προϋπολογισμού της ΕΕ: «Οι γειτονικές χώρες και ο υπόλοιπος κόσμος». Δεδομένης της πρόθεσης μεταφοράς ορισμένων χαρακτηριστικών του ΕΤΑ, όπως είναι η αρχή πολυετούς χαρακτήρα στον

²⁴ Ιδίως το έγγραφο προβληματισμού για το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ (Ιούνιος 2017) και η ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. COM (2018) 98 final της 14.2.2018.

προϋπολογισμό της ΕΕ, αυτό θα απλοποιήσει τις τρέχουσες διαδικασίες κατανομής κεφαλαίων στη Γροιλανδία.

Όσον αφορά τις άλλες ΥΧΕ, οι χρηματοδοτικές τους πιστώσεις θα μεταφερθούν από το ΕΤΑ στον τομέα προϋπολογισμού «Οι γειτονικές χώρες και ο υπόλοιπος κόσμος».

Με τις ανακοινώσεις της Επιτροπής σχετικά με ένα σύγχρονο προϋπολογισμό για μια Ένωση που προστατεύει, ενδυναμώνει και υπερασπίζεται τους πολίτες της²⁵, στο πλαίσιο του τομέα «Οι γειτονικές χώρες και ο υπόλοιπος κόσμος» προβλέπεται ποσό ύψους 500 εκατ. EUR για τη συνεργασία με τις ΥΧΕ.

Η παρούσα απόφαση προβλέπει συνολικό ποσό 500 000 000 EUR (σε τρέχουσες τιμές) που θα διατεθεί στη σύνδεση με τις ΥΧΕ. Από το ποσό αυτό, 225 000 000 EUR διατίθενται για τη Γροιλανδία, 225 000 000 EUR για άλλες ΥΧΕ, που περιλαμβάνει 159 000 000 EUR για εδαφικά προγράμματα και 66 000 000 EUR για περιφερειακά προγράμματα. Επιπλέον, ένα ενδοπεριφερειακό χρηματοδοτικό κονδύλιο 15 000 000 EUR είναι ανοιχτό σε όλες τις ΥΧΕ, συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας. Επιπλέον ποσό 22 000 000 EUR για τεχνική βοήθεια προβλέπεται σύμφωνα με τη νέα απόφαση, καθώς και ένα μη διατιθέμενο ποσό ύψους 13 000 000 EUR.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Οι ρυθμίσεις εφαρμογής, παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων θα ακολουθούν τους κανόνες που ορίζονται στον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στην απόφαση.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων του σχεδίου απόφασης**

Δεδομένου ότι η απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ και η απόφαση για τη Γροιλανδία θα συγχωνευθούν, όλες οι περιοχές που είναι παρόμοιες ή έχουν συνέργειες συγχωνεύονται. Η δομή της ισχύουσας απόφασης για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ και οι περισσότερες διατάξεις της θα διατηρηθούν όπου χρειάζεται, οι ιδιαιτερότητες των σχέσεων και της συνεργασίας της Ένωσης με τη Γροιλανδία θα επισημανθούν, όπως ο στόχος της διατήρησης των στενών και διαρκών δεσμών μεταξύ της Ένωσης, της Γροιλανδίας και της Δανίας· η αναγνώριση της γεωστρατηγικής θέσης της Γροιλανδίας· ο πολιτικός διάλογος και η ενδεχόμενη συνεργασία στα θέματα της Αρκτικής· και η επισιτιστική ασφάλεια. Κατά συνέπεια, θα διατηρηθούν τα θετικά επιτεύγματα της απόφασης για τη Γροιλανδία.

Η νέα απόφαση για τη σύνδεση ΕΕ-ΥΧΕ θα πρέπει να αποτελείται από την ίδια δομή με τους ίδιους πολιτικούς και εμπορικούς πυλώνες και τον πυλώνα συνεργασίας με αυτά της παρούσας απόφασης. Στις βασικές αλλαγές συγκαταλέγονται οι ακόλουθες:

- Η προτεινόμενη απόφαση θα λάβει υπόψη τις συνέπειες της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το γεγονός ότι το ειδικό καθεστώς που ορίζεται στο τέταρτο μέρος της ΣΛΕΕ δεν θα ισχύει πλέον για τις 12 βρετανικές ΥΧΕ .

²⁵

COM (2018) 98 final της 14.2.2018. COM (2018) 321 final της 2.5.2018.

- Από τυπική άποψη, γίνεται γενική ενημέρωση του κειμένου και των παραρτημάτων του, ιδίως προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι τελευταίες αλλαγές στη νομοθεσία περί φορολογίας και εμπορίου.
- Με την ενσωμάτωση του ΕΤΑ στον προϋπολογισμό της ΕΕ, τα παραρτήματα IV και V της *παρούσας* απόφασης θα καταργηθούν. Επιπλέον, το παράρτημα I σχετικά με τις απομονωμένες ΥΧΕ έχει ενσωματωθεί στην απόφαση. Το παράρτημα III για τη διαχείριση των ιδίων πόρων της ΕΤΕπ θα καταργηθεί.
- Προσθήκη και ενημέρωση των διατάξεων που αντικατοπτρίζουν την κατάσταση των σχέσεων με τη Γροιλανδία βάσει του άρθρου 3 (στόχοι, αρχές και αξίες), του άρθρου 5 (αμοιβαία συμφέροντα, συμπληρωματικότητα και προτεραιότητες), του άρθρου 13 (κατευθυντήριες αρχές για διάλογο), του άρθρου 23 (νέο άρθρο σχετικά με τις πρώτες ύλες), του άρθρου 31 (συνεργασία στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας) και του άρθρου 35 (δημόσια υγεία και επισιτιστική ασφάλεια).
- Το μέρος IV για τη Χρηματοδότηση της Συνεργασίας περιλαμβάνει ειδικό κονδύλιο του τομέα 6 του προϋπολογισμού «Οι γειτονικές χώρες και ο υπόλοιπος κόσμος» για τις ΥΧΕ. Επίσης, προβλέπει:
 - Γενική ρήτρα παραπομπής στον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας για την εφαρμογή της χρηματοδοτικής συνεργασίας της προτεινόμενης απόφασης. Ωστόσο, η προτεινόμενη απόφαση θα εξακολουθήσει να προβλέπει ειδική και απλουστευμένη άσκηση προγραμματισμού για τις ΥΧΕ.
 - Οι ΥΧΕ θα παραμείνουν επίσης επιλέξιμες στο πλαίσιο του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για να συμμετάσχουν κατ' αρχήν στα προγράμματα της Ένωσης. Θα είναι επιλέξιμες για τα θεματικά προγράμματα και τις δράσεις ταχείας αντίδρασης του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας.
 - Μια ειδική διάταξη/διευκόλυνση επιτρέπει στην Επιτροπή να προωθήσει ενεργά ενδοπεριφερειακά έργα μεταξύ των ΥΧΕ, των ΑΚΕ και των κρατών ή εδαφών εκτός ΑΚΕ και των εξόχως απόκεντρων περιφερειών της Ένωσης.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου («απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ»)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 203,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου²⁶,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας ότι:

- (1) Η παρούσα απόφαση θεσπίζει τους κανόνες και τη διαδικασία σύνδεσης της ΕΕ με τις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη (ΥΧΕ), συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας, και αντικαθιστά την απόφαση 2013/755/ΕΕ του Συμβουλίου²⁷ («απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ») και την απόφαση 2014/137/ΕΕ του Συμβουλίου²⁸ («απόφαση για τη Γροιλανδία»).
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 204 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), οι διατάξεις των άρθρων 198 έως 203 της ΣΛΕΕ εφαρμόζονται στη Γροιλανδία, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του πρωτοκόλλου αριθ. 34 της ΣΛΕΕ σχετικά με το ειδικό καθεστώς για τη Γροιλανδία. Σύμφωνα με τη Συνθήκη της Γροιλανδίας²⁹, οι σχέσεις μεταξύ της ΕΕ, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου, διέπονται από την απόφαση 2014/137/ΕΕ του Συμβουλίου³⁰ η οποία επισημαίνει τις στενές ιστορικές, πολιτικές, οικονομικές και πολιτιστικές σχέσεις μεταξύ της Ένωσης και της Γροιλανδίας και ορίζει μια ειδική εταιρική σχέση και συνεργασία. Η ισχύς της απόφασης 2014/137/ΕΕ λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2020.
- (3) Από την 1 Ιανουαρίου 2021, η βοήθεια της Ένωσης στις ΥΧΕ η οποία χρηματοδοτείτο προηγουμένως από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ) θα πρέπει να χρηματοδοτηθεί από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης.
- (4) Προκειμένου να εξορθολογιστούν ο αριθμός των μηχανισμών εξωτερικής χρηματοδότησης και οι επιδόσεις τους, οι σχέσεις με όλες τις ΥΧΕ, συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας, θα

²⁶ Γνώμη της xx/xx/xxxx (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

²⁷ Απόφαση 2013/755/ΕΕ του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2013, για τη σύνδεση των υπερπόντιων χωρών και εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση («απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ») (ΕΕ L 344 της 19.12.2013, σ. 1).

²⁸ Απόφαση (ΕΕ) αριθ. 2014/137, της 14ης Μαρτίου 2014, για τις σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου («απόφαση για τη Γροιλανδία»), ΕΕ L 76 της 15.3.2014, σ. 1.

²⁹ Συνθήκη για την τροποποίηση, όσον αφορά την Γροιλανδία των συνθηκών ίδρυσης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ΕΕ L 29 της 1.2.1985, σ. 1.

³⁰ ΕΕ L 76 της 28.3.2014, σ. 1.

πρέπει να συγκεντρωθούν με την αντικατάσταση της απόφασης για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ και της απόφασης για τη Γροιλανδία από μια ενιαία απόφαση.

- (5) Η εταιρική σχέση σύμφωνα με την παρούσα απόφαση θα πρέπει να επιτρέπει τη συνέχιση των ισχυρών σχέσεων μεταξύ της Ένωσης, αφενός, και όλων των ΥΧΕ, αφετέρου.
- (6) Η νέα αυτή απόφαση θα πρέπει να τονίζει τις ιδιαιτερότητες όσον αφορά τη συνεργασία με τη Γροιλανδία, όπως ο στόχος διατήρησης των στενών και μακροχρόνιων δεσμών μεταξύ της Ένωσης, της Γροιλανδίας και της Δανίας, η αναγνώριση της γεωστρατηγικής θέσης της Γροιλανδίας, η σημασία του πολιτικού διαλόγου μεταξύ της Γροιλανδίας και της Ένωσης, η ύπαρξη μιας συμφωνίας εταιρικής σχέσης στον τομέα της αλιείας μεταξύ της ΕΕ και της Γροιλανδίας και οι δυνατότητες συνεργασίας σε θέματα της Αρκτικής. Θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις παγκόσμιες προκλήσεις, επιτρέποντας την ανάπτυξη προορατικού προγράμματος δράσης και την επιδίωξη αμοιβαίων συμφερόντων, ειδικότερα, στις αυξανόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην ανθρώπινη δραστηριότητα και στο περιβάλλον, τις θαλάσσιες μεταφορές, τους φυσικούς πόρους, μεταξύ των οποίων οι πρώτες ύλες και τα ιχθυοαποθέματα, καθώς και την έρευνα και καινοτομία.
- (7) Η ΣΛΕΕ και το παράγωγο δίκαιο δεν εφαρμόζονται αυτομάτως στις ΥΧΕ, με εξαίρεση ορισμένες διατάξεις που ορίζουν ρητά το αντίθετο. Παρότι δεν είναι τρίτες χώρες, οι ΥΧΕ δεν αποτελούν μέρος της ενιαίας αγοράς και πρέπει να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται σε τρίτες χώρες σε ό,τι αφορά το εμπόριο, ιδίως τους κανόνες καταγωγής, τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά πρότυπα και τα μέτρα διασφάλισης.
- (8) Η ειδική σχέση μεταξύ της Ένωσης και των ΥΧΕ κινείται από μια προσέγγιση συνεργασίας για την ανάπτυξη σε μια αμοιβαία εταιρική σχέση για την υποστήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης των ΥΧΕ. Επιπλέον, η αλληλεγγύη μεταξύ της Ένωσης και των ΥΧΕ θα πρέπει να στηριχθεί στη μοναδική σχέση τους και στην υπαγωγή τους στην ίδια ευρωπαϊκή οικογένεια.
- (9) Το θεματολόγιο 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη (το «θεματολόγιο 2030»), που εγκρίθηκε από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, αποτελεί την αντίδραση της διεθνούς κοινότητας στις παγκόσμιες προκλήσεις και τάσεις σε σχέση με τη βιώσιμη ανάπτυξη. Με τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ), τη συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή και το πρόγραμμα δράσης της Αντίς Αμπέμπα – στο επίκεντρό του, το θεματολόγιο 2030 αποτελεί ένα μεταμορφωτικό πλαίσιο για την εξάλειψη της φτώχειας και την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης σε παγκόσμιο επίπεδο. Είναι παγκόσμιας εμβέλειας και παρέχει ένα συνολικό κοινό πλαίσιο δράσης που ισχύει τόσο για την Ένωση όσο και για τους εταίρους της. Εξισορροπεί τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές διαστάσεις της βιώσιμης ανάπτυξης, αναγνωρίζοντας τις ουσιαστικές διασυνδέσεις μεταξύ των στόχων της. Το θεματολόγιο 2030 έχει ως στόχο να μην μείνει κανένας πίσω. Η εφαρμογή του θα πρέπει να συντονίζεται στενά με άλλες διεθνείς δεσμεύσεις. Οι δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης θα αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στις διασυνδέσεις μεταξύ ΣΒΑ και σε ολοκληρωμένες δράσεις που μπορούν να δημιουργήσουν από κοινού οφέλη και να ανταποκριθούν σε πολλαπλούς στόχους με συνεκτικό τρόπο.
- (10) Η σύνδεση μεταξύ της Ένωσης και των ΥΧΕ θα πρέπει να εξακολουθήσει να βασίζεται σε τρεις βασικούς πυλώνες που συνίστανται στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας και τη μείωση της τρωτότητας, καθώς και στην ενίσχυση της συνεργασίας και της ολοκλήρωσης μεταξύ των ΥΧΕ και άλλων εταίρων και γειτονικών περιοχών.
- (11) Η χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης που διατίθεται μέσω της εταιρικής σχέσης θα πρέπει να φέρει μια ευρωπαϊκή προοπτική στην ανάπτυξη των ΥΧΕ και να συμβάλει στην ενίσχυση των στενών και μακροχρόνιων δεσμών με αυτήν, ενισχύοντας παράλληλα τη θέση των ΥΧΕ ως μεθοριακής προέκτασης της Ένωσης, τις αξίες και την ιστορία που συνδέουν τους εταίρους.

- (12) Δεδομένης της γεωγραφικής θέσης της ΥΧΕ και παρά το διαφορετικό καθεστώς έναντι του δικαίου της Ένωσης κάθε φορέα σε δεδομένη γεωγραφική περιοχή, η συνεργασία μεταξύ αυτών και των γειτόνων τους θα πρέπει να επιδιωχθεί προς το συμφέρον όλων των μερών, με ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς κοινού ενδιαφέροντος και την προώθηση των αξιών και των προτύπων της Ένωσης.
- (13) Πολλές ΥΧΕ είναι γειτονικές προς τις εξόχως απόκεντρες περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 349 της ΣΛΕΕ και στα κράτη Αφρικής, Καραϊβικής και Ειρηνικού (ΑΚΕ) και σε άλλα τρίτα εδάφη και χώρες και έχουν κοινές ανάγκες με τους γείτονές τους από την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας στα ζητήματα που σχετίζονται με τους ωκεανούς, την οικονομική διαφοροποίηση και τη μείωση του κινδύνου καταστροφών.
- (14) Η ανακοίνωση της Επιτροπής της 24ης Οκτωβρίου 2017 «Μια ενισχυμένη και ανανεωμένη στρατηγική εταιρική σχέση με τις εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης»³¹, τα συμπεράσματα των φόρουμ ΥΧΕ-ΕΕ της 15ης και 16ης Οκτωβρίου, καθώς και οι συστάσεις της Επιτροπής σχετικά με τις διαπραγματεύσεις για μια συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών ΑΚΕ³² απαιτούν την ενίσχυση των προγραμμάτων περιφερειακής συνεργασίας με τη συμμετοχή των ΥΧΕ και των γειτόνων τους.
- (15) Οι ΥΧΕ χαρακτηρίζονται από ευρεία εδαφική και θαλάσσια βιοποικιλότητα. Η κλιματική αλλαγή επηρεάζει το φυσικό περιβάλλον των ΥΧΕ και συνιστά απειλή που υπονομεύει την βιώσιμη ανάπτυξή τους. Δράσεις στους τομείς της διατήρησης της βιοποικιλότητας και των υπηρεσιών του οικοσυστήματος, της μείωσης του κινδύνου καταστροφών, της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων και της προώθησης της βιώσιμης ενέργειας συμβάλλουν στον μετριασμό και στην προσαρμογή απέναντι στις κλιματικές αλλαγές στις ΥΧΕ. Η συνεργασία θα πρέπει να αποβλέπει στη διασφάλιση της διατήρησης, αποκατάστασης και της βιώσιμης αξιοποίησης της βιοποικιλότητας και των υπηρεσιών του οικοσυστήματος ως βασικών στοιχείων για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης.
- (16) Αντικατοπτρίζοντας τη σημασία της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της Ένωσης για την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού και τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, το παρόν πρόγραμμα θα συμβάλει στην ενσωμάτωση της κλιματικής δράσης στις πολιτικές της Ένωσης και στην επίτευξη του γενικού στόχου που έγκειται στη χορήγηση του 25 % των δαπανών του προϋπολογισμού της Ένωσης για τη στήριξη των κλιματικών στόχων. Οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος αναμένεται ότι θα συνεισφέρουν το 20 % του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου του προγράμματος στους στόχους για το κλίμα. Αντίστοιχες δράσεις θα προσδιοριστούν κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του προγράμματος, και θα αξιολογηθούν εκ νέου στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησής του.
- (17) Ο σημαντικός ρόλος που μπορούν να διαδραματίσουν οι ΥΧΕ συμβάλλοντας στην υλοποίηση των δεσμεύσεων που ανέλαβε η ΕΕ στο πλαίσιο πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών θα πρέπει να αναγνωρίζεται στις σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και των ΥΧΕ.
- (18) Η Ένωση και οι ΥΧΕ αναγνωρίζουν την ιδιαίτερη σημασία της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης λειτουργώντας ως μοχλός για την βιώσιμη ανάπτυξη των ΥΧΕ.
- (19) Η σύνδεση μεταξύ της Ένωσης και των ΥΧΕ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη και να συμβάλλει στη διατήρηση της πολιτισμικής ποικιλομορφίας και ταυτότητας των ΥΧΕ.

³¹ COM (2017) 623 final, 24.10.2017

³² COM (2017) 763 final της 12.12.2017

- (20) Το εμπόριο και οι εμπορικές συνεργασίες ανάμεσα στην Ένωση και τις ΥΧΕ θα πρέπει να συμβάλλουν στους στόχους της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής ανάπτυξης και της προστασίας του περιβάλλοντος.
- (21) Η παρούσα Απόφαση θα πρέπει να προβλέπει πιο ευέλικτους κανόνες καταγωγής, συμπεριλαμβανομένων νέων δυνατοτήτων περί σώρευσης καταγωγής. Η σώρευση θα πρέπει να επιτρέπεται όχι μόνο μεταξύ των ΥΧΕ και των χωρών που συμμετέχουν στη Συμφωνία Οικονομικής Εταιρικής Σχέσης, αλλά , υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις και για προϊόντα που προέρχονται από χώρες με τις οποίες η Ένωση έχει συνάψει συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών , καθώς και για προϊόντα που εισέρχονται στην Ένωση χωρίς δασμούς και ποσοτώσεις σύμφωνα με το Γενικό Σύστημα Γενικευμένων προτιμήσεων της Ένωσης, επίσης υπό προϋποθέσεις. Οι εν λόγω προϋποθέσεις είναι αναγκαίες, ώστε να αποφευχθεί η καταστρατήγηση του εμπορίου και να διασφαλιστεί η σωστή λειτουργία των ρυθμίσεων της σώρευσης.
- (22) Οι διαδικασίες πιστοποίησης της καταγωγής από ΥΧΕ θα πρέπει να επικαιροποιηθούν, με γνώμονα το συμφέρον των ενδιαφερόμενων φορέων εκμετάλλευσης και διοικήσεων στις ΥΧΕ. Θα πρέπει επίσης να επικαιροποιηθούν αντιστοίχως και οι διατάξεις που αφορούν τη διοικητική συνεργασία μεταξύ της Ένωσης και των ΥΧΕ.
- (23) Επιπλέον, θα πρέπει να θεσπιστούν λεπτομερείς διατάξεις διασφάλισης και εποπτείας. Αυτό θα επέτρεπε στις αρμόδιες αρχές των ΥΧΕ και της Ένωσης καθώς και στους οικονομικούς παράγοντες , να βασίζονται σε σαφείς και διαφανείς και κανόνες και διαδικασίες. Τέλος, είναι προς το κοινό συμφέρον να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή των διαδικασιών και ρυθμίσεων που θα επιτρέψουν στις ΥΧΕ να εξάγουν αγαθά στην Ένωση χωρίς δασμούς και ποσοτώσεις.
- (24) Λαμβανομένων υπόψη των στόχων της ολοκλήρωσης και της ανάπτυξης του παγκόσμιου εμπορίου στον τομέα των υπηρεσιών και εγκατάστασης, είναι αναγκαίο να στηριχθεί η ανάπτυξη της αγοράς υπηρεσιών και των δυνατοτήτων για επενδύσεις μέσα από την διευκόλυνση της πρόσβασης των υπηρεσιών και επενδύσεων των ΥΧΕ στην ενωσιακή αγορά. Ως προς αυτό η Ένωση θα πρέπει να προσφέρει στις ΥΧΕ την καλύτερη δυνατή μεταχείριση που προβλέπεται για κάθε άλλο εμπορικό εταίρο με γενικές ρήτρες του μάλλον ευνοούμενου κράτους, και παράλληλα να διασφαλίζει πιο ευέλικτες δυνατότητες για τις εμπορικές σχέσεις με τις ΥΧΕ με τον περιορισμό της μεταχείρισης που χορηγούν οι ΥΧΕ στην Ένωση στα επίπεδα της μεταχείρισης που παρέχεται στις άλλες μεγάλες εμπορικές οικονομίες.
- (25) Η συνεργασία στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών μεταξύ της Ένωσης και των ΥΧΕ θα πρέπει να συμβάλει στην οικοδόμηση ασφαλέστερου, σταθερότερου και διαφανέστερου χρηματοπιστωτικού συστήματος το οποίο αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο για την ενίσχυση της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και για τη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης. Οι προσπάθειες σε αυτόν τον τομέα θα πρέπει να εστιάσουν στη σύγκλιση των νομοθεσιών των ΥΧΕ με τα διεθνώς συμφωνημένα πρότυπα αλλά και στην προσέγγιση τους στο κοινοτικό κεκτημένο για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Θα πρέπει να δοθεί η κατάλληλη προσοχή στην ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών των ΥΧΕ, μεταξύ άλλων στον τομέα της εποπτείας.
- (26) Η χρηματοδοτική στήριξη της Ένωσης θα πρέπει να εστιάζει στους τομείς με τον μεγαλύτερο αντίκτυπο, λαμβάνοντας υπόψη την ικανότητά της να δρα σε παγκόσμια κλίμακα και να αντιμετωπίζει παγκόσμιες προκλήσεις, όπως η εξάλειψη της φτώχειας, η βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη ή η παγκόσμια προώθηση της δημοκρατίας, της χρηστής διακυβέρνησης, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου, καθώς επίσης τη μακροχρόνια και προβλέψιμη συμμετοχή στην παροχή αναπτυξιακής βοήθειας και τον ρόλο της Ένωσης για τον συντονισμό με τα κράτη μέλη της.

- (27) Για λόγους αποτελεσματικότητας, απλούστευσης και αναγνώρισης των ικανοτήτων διαχείρισης των αρχών των ΥΧΕ, η διαχείριση των χρηματοδοτικών πόρων που χορηγούνται στις ΥΧΕ θα πρέπει να διασφαλιστεί βάσει αμοιβαίας εταιρικής σχέσης. Επιπλέον, οι αρχές των ΥΧΕ θα πρέπει να αναλάβουν την αρμοδιότητα χάραξης και εφαρμογής των πολιτικών που συμφωνήθηκαν μεταξύ των μερών ως στρατηγικές συνεργασίας. Στη διαδικασία προγραμματισμού και υλοποίησης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι περιορισμένοι διοικητικοί και ανθρωπίνι πόροι των ΥΧΕ.
- (28) Η παρούσα απόφαση καθορίζει το δημοσιονομικό κονδύλιο για τη σύνδεση των ΥΧΕ με την Ένωση, την «απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ» που αποτελεί το ποσό προνομιακής αναφοράς, κατά την έννοια του σημείου 16 της διοργανικής συμφωνίας της [...] μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού.
- (29) Οι οριζόντιοι δημοσιονομικοί κανόνες που θεσπίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, βάσει του άρθρου 322 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφαρμόζονται στην παρούσα απόφαση. Οι κανόνες αυτοί θεσπίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό και προσδιορίζουν συγκεκριμένα τη διαδικασία για τον καθορισμό και την εκτέλεση του προϋπολογισμού, μέσω επιχορηγήσεων, δημοσίων συμβάσεων, βραβείων και έμμεσης διαχείρισης, και προβλέπουν ελέγχους σχετικά με την ευθύνη των δημοσιονομικών παραγόντων. Οι κανόνες που εγκρίνονται βάσει του άρθρου 322 της ΣΛΕΕ αφορούν επίσης την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης σε περίπτωση γενικευμένων ελλείψεων όσον αφορά το κράτος δικαίου στα κράτη μέλη, δεδομένου ότι ο σεβασμός του κράτους δικαίου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και την αποτελεσματική ενωσιακή χρηματοδότηση.
- (30) Οι τύποι χρηματοδότησης και οι μέθοδοι εφαρμογής σύμφωνα με την παρούσα απόφαση θα πρέπει να επιλέγονται με βάση την ικανότητά τους να επιτυγχάνουν τους ειδικούς στόχους των δράσεων και να παράγουν αποτελέσματα, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη το κόστος των ελέγχων, τον διοικητικό φόρτο, και τον αναμενόμενο κίνδυνο μη συμμόρφωσης. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει την εξέταση της χρήσης κατ' αποκοπήν ποσών, εφάπαξ ποσών και μοναδιαίου κόστους, καθώς και τη χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με το κόστος όπως αναφέρεται στο άρθρο 125 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού.
- (31) Η Ένωση θα πρέπει να επιδιώκει την αποτελεσματικότερη χρήση των διαθέσιμων πόρων προκειμένου να βελτιστοποιήσει τα αποτελέσματα της εξωτερικής δράσης της. Αυτό θα πρέπει να επιτυγχάνεται μέσω της συνοχής και της συμπληρωματικότητας των μηχανισμών εξωτερικής χρηματοδότησης της Ένωσης, καθώς και με τη δημιουργία συνεργιών με άλλες ενωσιακές πολιτικές και προγράμματα. Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος του συνδυασμού των παρεμβάσεων για την επίτευξη ενός κοινού στόχου, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να προβλέπει τον συνδυασμό της χρηματοδότησης με άλλα προγράμματα της Ένωσης, εφόσον οι συνεισφορές δεν καλύπτουν τα ίδια έξοδα.
- (32) Η παρούσα απόφαση θα πρέπει να κάνει αναφορά, όταν απαιτείται στον [κανονισμό NDICI] (Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας) για τους σκοπούς της εφαρμογής της συνεργασίας και ως εκ τούτου της διασφάλισης συνοχής στη διαχείριση των μέσων.
- (33) Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι εξελίξεις και οι αλλαγές στην τελωνειακή και εμπορική νομοθεσία, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή όσον αφορά το περιεχόμενο του παραρτήματος II, III και IV, ώστε η Επιτροπή να μπορεί να μεταφέρει αυτές

τις αλλαγές στην απόφαση. Σύμφωνα με τις παραγράφους 22 και 23 της Διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, της 13 Απριλίου 2016³³, είναι ανάγκη να αξιολογηθεί το πρόγραμμα αυτό βάσει των πληροφοριών που συλλέγονται μέσω ειδικών απαιτήσεων παρακολούθησης, αποφεύγοντας παράλληλα την υπερβολική ρύθμιση και τον διοικητικό φόρτο, ιδίως για τα κράτη μέλη. Κατά περίπτωση, οι απαιτήσεις αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν μετρήσιμους δείκτες ως βάση για την αξιολόγηση των επιπτώσεων του προγράμματος σε τοπικό επίπεδο. Έχει ιδιαίτερη σημασία η Επιτροπή να διεξαγάγει ουσιαστικές διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, σύμφωνα μάλιστα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου της 13ης Απριλίου 2016³⁴. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

- (34) Η μνεία των μηχανισμών εξωτερικής βοήθειας στο άρθρο 9 της απόφασης 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου³⁵ θα πρέπει να ερμηνευθεί ως αναφορά επίσης στην παρούσα απόφαση. Η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίσει ότι η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται σύμφωνα με τον ρόλο της ΕΥΕΔ όπως προβλέπεται στην εν λόγω απόφαση.
- (35) Για την εξασφάλιση ομοιόμορφων προϋποθέσεων για την εφαρμογή του άρθρου 10 παράγραφος 6 και του άρθρου 16 παράγραφος 8 του παραρτήματος II, του άρθρου 2 του παραρτήματος III, των άρθρων 5 και 6 του παραρτήματος IV της παρούσας απόφασης, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- (36) Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁶, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου³⁷, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου³⁸ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου³⁹, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αποτελεσματικών και αναλογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων της πρόληψης, του εντοπισμού, της διόρθωσης και της διερεύνησης των παρατυπιών, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων απάτης, της ανάκτησης των

³³ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, της 13ης Απριλίου 2016 ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

³⁴ ομοίως

³⁵ Απόφαση 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2010, για τον καθορισμό της οργάνωσης και της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΕ L 201 της 3.8.2010, σ. 30).

³⁶ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1.

³⁷ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ΕΕ L 312 της 23.12.95, σ.1.

³⁸ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.96, σ. 2).

³⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ.1.

απολεσθέντων, των αχρεωστήτως καταβληθέντων ή των μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν χρειάζεται, της επιβολής διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί διοικητικές έρευνες, μεταξύ των οποίων και επιτόπιες έρευνες και επιθεωρήσεις, με στόχο να διαπιστωθεί αν υπήρξε απάτη, διαφθορά ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO) μπορεί να διερευνά και να διώκει την απάτη και άλλες αξιόποινες πράξεις που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁰. Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, κάθε πρόσωπο ή οντότητα που είναι αποδέκτης κονδυλίων της Ένωσης οφείλει να συνεργάζεται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και να παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και πρόσβαση στην Επιτροπή, την OLAF, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) και να μεριμνά ώστε τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης να εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα. Για τον λόγο αυτό, οι συμφωνίες με τρίτες χώρες και εδάφη και με διεθνείς οργανισμούς καθώς και κάθε σύμβαση ή συμφωνία που θα προκύψει από την εφαρμογή της παρούσας απόφασης θα πρέπει να περιέχουν διατάξεις που εξουσιοδοτούν ρητώς την Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο και την OLAF να διενεργούν λογιστικούς ελέγχους, επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους και εξασφαλίζοντας ότι τυχόν τρίτα μέρη που συμμετέχουν στην υλοποίηση της χρηματοδότησης από την Ένωση χορηγούν ισοδύναμα δικαιώματα.

- (37) Δυνάμει της παρούσας απόφασης, το Συμβούλιο θα πρέπει να δώσει καινοτόμα απάντηση σε όλους τους προαναφερόμενους νέους παράγοντες, η οποία θα είναι συνεκτική και προσαρμοσμένη στις διάφορες καταστάσεις,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ

ΜΕΡΟΣ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΔΑΦΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Με την παρούσα απόφαση θεσπίζεται σύνδεση των υπερπόντιων χωρών και εδαφών (ΥΧΕ) με την Ένωση («η σύνδεση») που συνιστά εταιρική σχέση, βάσει του άρθρου 198 της ΣΛΕΕ για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και αποβλέπει στη στήριξη της βιώσιμης

⁴⁰ Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29.

ανάπτυξης των ΥΧΕ, καθώς και στην προώθηση των αξιών και προτύπων της Ένωσης στον ευρύτερο κόσμο.

2. Οι εταίροι της σύνδεσης είναι η Ένωση, οι ΥΧΕ και τα κράτη μέλη με τα οποία είναι συνδεδεμένες.
3. Η παρούσα απόφαση καθορίζει, στο άρθρο 73, το πρόγραμμα χρηματοδότησης για τη σύνδεση με όλες τις ΥΧΕ για την περίοδο 2021 έως 2027 («το πρόγραμμα»). Καθορίζει τους στόχους του προγράμματος, τις μορφές χρηματοδότησης της Ένωσης και τους κανόνες για την παροχή της εν λόγω χρηματοδότησης, όπως ορίζεται στο παράρτημα Ι της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2

Εδαφική εφαρμογή

Η σύνδεση εφαρμόζεται στις ΥΧΕ που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ της ΣΛΕΕ.

Άρθρο 3

Στόχοι, αρχές και αξίες

1. Η σύνδεση μεταξύ της Ένωσης και των ΥΧΕ στηρίζεται σε στόχους, αρχές και αξίες που συμμερίζονται οι ΥΧΕ, τα κράτη μέλη με τα οποία είναι συνδεδεμένες και η Ένωση.
2. Οι εταίροι αναγνωρίζουν αμοιβαία τα δικαιώματά τους για τον καθορισμό των πολιτικών και προτεραιοτήτων τους στον τομέα της βιώσιμης ανάπτυξης, για τον προσδιορισμό των δικών τους επιπέδων προστασίας του περιβάλλοντος και της εργασίας, καθώς και για την υιοθέτηση ή τροποποίηση των αντίστοιχων νόμων και πολιτικών τους, με σταθερή δέσμευση υπέρ των διεθνώς αναγνωρισμένων προτύπων και συμφωνιών. Με αυτόν τον τρόπο, προσπαθούν να εξασφαλίσουν υψηλά επίπεδα προστασίας του περιβάλλοντος και της εργασίας.
3. Κατά την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, οι εταίροι έχουν ως γνώμονα τις αρχές της διαφάνειας, της επικουρικότητας και την ανάγκη αποτελεσματικότητας και λαμβάνουν εξίσου υπόψη τους τρεις πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης των ΥΧΕ: οικονομική ανάπτυξη, κοινωνική ανάπτυξη και προστασία του περιβάλλοντος.
4. Ο γενικός στόχος της παρούσας απόφασης είναι να προωθήσει την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των ΥΧΕ και να δημιουργήσει στενές οικονομικές σχέσεις μεταξύ αυτών και της Ένωσης στο σύνολό της. Η σύνδεση επιδιώκει αυτόν τον γενικό στόχο με την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΥΧΕ, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των ΥΧΕ, τη μείωση της οικονομικής και περιβαλλοντικής τους ευπάθειας και την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ αυτών και άλλων εταίρων.
5. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 5 και το άρθρο 21 της ΣΕΕ, οι ειδικοί στόχοι της παρούσας απόφασης είναι οι εξής:
 - α) η προώθηση και η υποστήριξη της συνεργασίας με τις ΥΧΕ,
 - β) η υποστήριξη και η συνεργασία με τη Γροιλανδία για την αντιμετώπιση των μεγάλων προκλήσεών της, όπως η αύξηση του επιπέδου εκπαίδευσης και η συμβολή στην ικανότητα της διοίκησης της Γροιλανδίας να διατυπώνει και να εφαρμόζει εθνικές πολιτικές.
6. Κατά την επιδίωξη αυτών των στόχων, η σύνδεση σέβεται τις θεμελιώδεις αρχές της ελευθερίας, της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, το κράτος δικαίου, τη χρηστή διακυβέρνηση και την βιώσιμη ανάπτυξη, οι οποίες είναι όλες κοινές στις ΥΧΕ και στα κράτη μέλη με τα οποία είναι συνδεδεμένες.

Άρθρο 4
Διαχείριση της σύνδεσης

Η διαχείριση της σύνδεσης εξασφαλίζεται από την Επιτροπή και από τις αρχές των ΥΧΕ και, όταν είναι αναγκαίο, το κράτος μέλος με το οποίο είναι συνδεδεμένη η ΥΧΕ, σύμφωνα με τις αντίστοιχες θεσμικές, νομικές και χρηματοπιστωτικές τους αρμοδιότητες.

Άρθρο 5
Αμοιβαία συμφέροντα, συμπληρωματικότητα και προτεραιότητες

1. Η σύνδεση αποτελεί το πλαίσιο για τον διάλογο πολιτικής και τη συνεργασία σε θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος.
2. Δίνεται προτεραιότητα στη συνεργασία σε τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος, όπως:
 - α) η διαφοροποίηση των οικονομιών των ΥΧΕ, καθώς και η μελλοντική ένταξή τους στην παγκόσμια και περιφερειακή οικονομία· στη συγκεκριμένη περίπτωση της Γροιλανδίας, η ανάγκη να αυξηθούν οι δεξιότητες του εργατικού της δυναμικού.
 - β) η προώθηση της πράσινης και της γαλάζιας οικονομίας·
 - γ) η βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, καθώς και η διατήρηση και η βιώσιμη χρήση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημικών υπηρεσιών·
 - δ) ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής και η προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής·
 - ε) η προώθηση της μείωσης των κινδύνων καταστροφών·
 - στ) η προώθηση των δραστηριοτήτων έρευνας, καινοτομίας και επιστημονικής συνεργασίας·
 - ζ) η προώθηση των κοινωνικών, πολιτιστικών και οικονομικών ανταλλαγών μεταξύ των ΥΧΕ, των γειτονικών τους χωρών και άλλων εταίρων·
 - η) θέματα της Αρκτικής.
3. Η συνεργασία στους τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος θα αποσκοπεί στην ενίσχυση της αυτονομίας των ΥΧΕ και της ανάπτυξης των ικανοτήτων των ΥΧΕ να διαμορφώνουν, να εφαρμόζουν και να παρακολουθούν τις στρατηγικές και τις πολιτικές που καθορίζονται στην παράγραφο 2.

Άρθρο 6
Προώθηση της σύνδεσης

1. Για την ενίσχυση των μεταξύ τους σχέσεων τους, η Ένωση και οι ΥΧΕ θα προσπαθήσουν να καταστήσουν γνωστή τη σύνδεση στους πολίτες τους, ειδικότερα με την προώθηση της ανάπτυξης των δεσμών και της συνεργασίας μεταξύ των αρχών, της ακαδημαϊκής κοινότητας, της κοινωνίας των πολιτών και των επιχειρήσεων των ΥΧΕ, αφενός, και των ομολόγων τους στην Ένωση, αφετέρου.
2. Οι ΥΧΕ καταβάλουν προσπάθειες για να ενισχύσουν και να προωθήσουν τις σχέσεις τους με την Ένωση στο σύνολό της. Τα κράτη μέλη στηρίζουν αυτές τις προσπάθειες.

Άρθρο 7
Περιφερειακή συνεργασία, περιφερειακή ολοκλήρωση και συνεργασία με άλλους εταίρους

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 3 της παρούσας απόφασης, η σύνδεση θα στηρίζει τις προσπάθειες που καταβάλλουν οι ΥΧΕ για να λαμβάνουν μέρος στις σχετικές διεθνείς,

περιφερειακές και/ή υποπεριφερειακές πρωτοβουλίες συνεργασίας, καθώς και στις περιφερειακές ή υποπεριφερειακές διαδικασίες ολοκλήρωσης, σύμφωνα με τις δικές τους προσδοκίες και με τους στόχους και τις προτεραιότητες που καθορίζουν οι αρμόδιες αρχές των ΥΧΕ.

2. Για τον σκοπό αυτό, η Ένωση και οι ΥΧΕ μπορούν να ανταλλάσσουν πληροφορίες και βέλτιστες πρακτικές ή να καθιερώνουν οποιαδήποτε άλλη μορφή στενής συνεργασίας και συντονισμού με άλλους εταίρους στο πλαίσιο της συμμετοχής των ΥΧΕ σε περιφερειακούς και διεθνείς οργανισμούς, όπου ενδείκνυται μέσω διεθνών συμφωνιών.
3. Η σύνδεση αποσκοπεί στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των ΥΧΕ και άλλων εταίρων στους τομείς συνεργασίας που καθορίζονται στο δεύτερο και το τρίτο μέρος της παρούσας απόφασης. Ως προς αυτό, στόχος της σύνδεσης είναι να προωθήσει τη συνεργασία μεταξύ των ΥΧΕ και των εξόχως απόκεντρων περιοχών, που αναφέρονται στο άρθρο 349 της ΣΛΕΕ, των γειτονικών τους κρατών και εδαφών ΑΚΕ και εκτός ΑΚΕ. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, η Ένωση βελτιώνει τον συντονισμό και τις συνέργειες μεταξύ των σχετικών προγραμμάτων της Ένωσης. Η Ένωση θα προσπαθεί επίσης να συνδέει τις ΥΧΕ στον διάλογό της με τις γειτονικές τους χώρες, είτε είναι χώρες ΑΚΕ είτε εκτός ΑΚΕ ή εδάφη, καθώς και με τις εξόχως απόκεντρες περιοχές, όπου κρίνεται σκόπιμο.
4. Η στήριξη της συμμετοχής των ΥΧΕ στους σχετικούς οργανισμούς περιφερειακής ολοκλήρωσης επικεντρώνεται ιδίως στα εξής:
 - α) δημιουργία ικανοτήτων των σχετικών περιφερειακών οργανώσεων και οργανισμών στους οποίους είναι μέλη οι ΥΧΕ·
 - β) περιφερειακές ή υποπεριφερειακές πρωτοβουλίες, όπως η εφαρμογή τομεακών μεταρρυθμιστικών πολιτικών σχετικών με τους τομείς συνεργασίας που επισημαίνονται στο δεύτερο και το τρίτο μέρος της παρούσας απόφασης·
 - γ) ευαισθητοποίηση και γνώση των ΥΧΕ όσον αφορά τις επιπτώσεις των διαδικασιών περιφερειακής ολοκλήρωσης σε διάφορους τομείς·
 - δ) συμμετοχή των ΥΧΕ στην ανάπτυξη περιφερειακών αγορών στο πλαίσιο των οργανισμών περιφερειακής ολοκλήρωσης·
 - ε) διασυνοριακές επενδύσεις μεταξύ των ΥΧΕ και των γειτόνων τους.

Άρθρο 8

Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκούς Ομίλους Εδαφικής Συνεργασίας

Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 7 παράγραφοι 1, 2 και 3 της παρούσας απόφασης, οι πρωτοβουλίες συνεργασίας ή άλλες μορφές συνεργασίας σημαίνουν επίσης ότι κρατικές αρχές, περιφερειακές και υποπεριφερειακές οργανώσεις, τοπικές αρχές και, ενδεχομένως, άλλοι δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς ή οργανισμοί (συμπεριλαμβανομένων των παρόχων δημόσιων υπηρεσιών) από ΥΧΕ μπορούν να συμμετέχουν σε Ευρωπαϊκό Όμιλο Εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) υπό την επιφύλαξη των κανόνων και των στόχων των δραστηριοτήτων συνεργασίας της παρούσας απόφασης και εκείνων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1302/2013⁴¹ και σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που ισχύουν στο κράτος μέλος με το οποίο συνδέεται η ΥΧΕ.

⁴¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1302/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 για τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) όσον αφορά την αποσαφήνιση, την απλούστευση και τη βελτίωση της διαδικασίας ίδρυσης και λειτουργίας αυτών των ομίλων, ΕΕ L της 20.12.2013, σ. 303.

Άρθρο 9
Ειδική μεταχείριση

1. Η σύνδεση λαμβάνει υπόψη την ποικιλομορφία των ΥΧΕ σε ό,τι αφορά την οικονομική ανάπτυξη και την ικανότητά τους να επωφελούνται πλήρως από την περιφερειακή συνεργασία και την περιφερειακή ολοκλήρωση που αναφέρονται στο άρθρο 7.
2. Καθορίζεται ειδική μεταχείριση για τις απομονωμένες ΥΧΕ.
3. Για να μπορέσουν οι απομονωμένες ΥΧΕ να υπερβούν τα διαρθρωτικά και άλλα εμπόδια στην ανάπτυξή τους, αυτή η ειδική μεταχείριση λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες δυσκολίες τους, μεταξύ άλλων, κατά τον καθορισμό του όγκου της χρηματοδοτικής βοήθειας και των προϋποθέσεων που τη συνοδεύουν.
4. Η ΥΧΕ, η οποία θεωρείται απομονωμένη, είναι το Σαιν Πιερ και Μικελόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 10
Γενική προσέγγιση

1. Η σύνδεση στηρίζεται σε ευρύ διάλογο και σε διαβουλεύσεις για θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος μεταξύ των ΥΧΕ, των κρατών μελών με τα οποία είναι συνδεδεμένες και της Επιτροπής, και, εφόσον είναι σκόπιμο, με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ).
2. Οι ΥΧΕ οργανώνουν, κατά περίπτωση, διάλογο και διαβουλεύσεις με αρχές και οργανισμούς όπως:
 - α) αρμόδιες τοπικές και άλλες δημόσιες αρχές·
 - β) οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους·
 - γ) οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο φορέα που εκπροσωπεί την κοινωνία των πολιτών, όπως περιβαλλοντικοί εταίροι, μη κυβερνητικές οργανώσεις, και φορείς αρμόδιους για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Άρθρο 11
Φορείς της συνεργασίας

1. Στους φορείς της συνεργασίας στις ΥΧΕ συγκαταλέγονται:
 - α) οι κυβερνητικές αρχές των ΥΧΕ·
 - β) οι τοπικές αρχές στις ΥΧΕ·
 - γ) οι πάροχοι δημόσιας υπηρεσίας και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, όπως οι κοινωνικές, επιχειρηματικές, εργοδοτικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις, και οι τοπικές, εθνικές ή διεθνείς μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ)·
 - δ) οι περιφερειακές και υποπεριφερειακές οργανώσεις.
2. Τα κράτη μέλη με τα οποία συνδέονται οι ΥΧΕ ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τις κυβερνητικές και τοπικές αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β).

Άρθρο 12

Αρμοδιότητες των μη κυβερνητικών φορέων

1. Οι μη κυβερνητικοί φορείς μπορούν να διαδραματίσουν κάποιο ρόλο στην ανταλλαγή πληροφοριών και στις διαβουλεύσεις όσον αφορά τη συνεργασία, και ειδικότερα για την προετοιμασία και την εφαρμογή της βοήθειας, των σχεδίων ή προγραμμάτων συνεργασίας. Είναι δυνατό να τους ανατεθούν εξουσίες χρηματοδοτικής διαχείρισης για την εφαρμογή τέτοιων σχεδίων ή προγραμμάτων προκειμένου να ενισχυθούν τοπικές αναπτυξιακές πρωτοβουλίες.
2. Οι μη κυβερνητικοί φορείς που μπορούν να επιλεγούν για αποκεντρωμένη διαχείριση σχεδίων ή προγραμμάτων, προσδιορίζονται κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των αρχών των ΥΧΕ, της Επιτροπής και του κράτους μέλους με το οποίο συνδέεται η ΥΧΕ, ανάλογα με τα εξεταζόμενα θέματα και την πείρα και τους τομείς δράσης τους. Ο προσδιορισμός αυτός γίνεται για κάθε ΥΧΕ στο πλαίσιο του ευρέως διαλόγου και των διαβουλεύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 10.
3. Η σύνδεση αποσκοπεί στο να στηρίξει τις προσπάθειες που καταβάλλουν οι ΥΧΕ για την ενίσχυση των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, όσον αφορά ιδίως τη δημιουργία και την ανάπτυξή τους, και την ανάπτυξη των αναγκαίων ρυθμίσεων για τη συμμετοχή τους στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση αναπτυξιακών στρατηγικών και προγραμμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

Άρθρο 13

Κατευθυντήριες αρχές για τον διάλογο

1. Η Ένωση, οι ΥΧΕ και τα κράτη μέλη με τα οποία είναι συνδεδεμένες διεξάγουν κατά τακτά διαστήματα ολοκληρωμένο και πολιτικό διάλογο.
2. Ο διάλογος διεξάγεται με πλήρη τήρηση των αντίστοιχων θεσμικών, νομικών και δημοσιονομικών αρμοδιοτήτων της Ένωσης, των ΥΧΕ και των κρατών μελών με τα οποία είναι συνδεδεμένες. Ο διάλογος διεξάγεται με ευέλικτο τρόπο. Μπορεί να είναι επίσημος ή ανεπίσημος, στο κατάλληλο επίπεδο ή υπό την κατάλληλη μορφή και διεξάγεται στο πλαίσιο που αναφέρεται στο άρθρο 14.
3. Ο διάλογος επιτρέπει στις ΥΧΕ να συμμετάσχουν πλήρως στην εφαρμογή της σύνδεσης.
4. Ο διάλογος εστιάζεται, μεταξύ άλλων, σε συγκεκριμένα πολιτικά ζητήματα αμοιβαίου ή γενικού ενδιαφέροντος για την επίτευξη των στόχων της σύνδεσης.
5. Ο διάλογος με τη Γροιλανδία θα αποτελέσει, ειδικότερα, τη βάση για ευρεία συνεργασία και διάλογο σε τομείς που αφορούν, μεταξύ άλλων, την ενέργεια, την κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον, τους φυσικούς πόρους, συμπεριλαμβανομένων των πρώτων υλών και των αλιευτικών αποθεμάτων, των θαλάσσιων μεταφορών, της έρευνας και της καινοτομίας καθώς και τη διάσταση της Αρκτικής των εν λόγω ζητημάτων.

Άρθρο 14

Όργανα της σύνδεσης

1. Για τους σκοπούς της σύνδεσης θεσπίζονται τα ακόλουθα όργανα:
 - α) φόρουμ διαλόγου ΥΧΕ-ΕΕ (εφεξής το φόρουμ ΥΧΕ-ΕΕ) συνέρχεται ετησίως για να φέρει σε επαφή τις αρχές ΥΧΕ, τους εκπροσώπους των κρατών μελών και την Επιτροπή. Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οι εκπρόσωποι της ΕΤΕπ και οι εκπρόσωποι των εξόχως απόκεντρων περιοχών συνδέονται με το φόρουμ ΥΧΕ-ΕΕ, κατά περίπτωση·
 - β) κατά τακτά διαστήματα, η Επιτροπή, οι ΥΧΕ και τα κράτη μέλη με τα οποία είναι συνδεδεμένες πραγματοποιούν τριμερείς διαβουλεύσεις. Οι διαβουλεύσεις αυτές διοργανώνονται τουλάχιστον τρεις φορές το έτος με πρωτοβουλία της Επιτροπής ή έπειτα από αίτημα των ΥΧΕ και των κρατών μελών με τα οποία είναι συνδεδεμένες·
 - γ) με συμφωνία μεταξύ των ΥΧΕ, των κρατών μελών με τα οποία είναι συνδεδεμένες και της Επιτροπής, δημιουργούνται ομάδες εργασίας συμβουλευτικού χαρακτήρα για την παρακολούθηση της εφαρμογής της σύνδεσης, σε μορφή ανάλογη με τα υπό εξέταση ζητήματα. Οι εν λόγω ομάδες εργασίας μπορούν να συγκληθούν με αίτημα της Επιτροπής, ενός κράτους μέλους ή μιας ΥΧΕ. Οι ομάδες διεξάγουν τεχνικές συζητήσεις για θέματα που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις ΥΧΕ και τα κράτη μέλη με τα οποία είναι συνδεδεμένες, και συμπληρώνουν με τον τρόπο αυτό τις εργασίες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του φόρουμ υπερπόντιες χώρες και εδάφη-ΕΕ και/ή των τριμερών διαβουλεύσεων.
2. Η Επιτροπή προεδρεύει του φόρουμ ΥΧΕ-ΕΕ, των τριμερών διαβουλεύσεων και των ομάδων εργασίας και εξασφαλίζει τη γραμματειακή υποστήριξη.

ΜΕΡΟΣ II

ΤΟΜΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ, ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ, ΩΚΕΑΝΟΙ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ

Άρθρο 15 Γενικές αρχές

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα του περιβάλλοντος, της κλιματικής αλλαγής και της μείωσης των κινδύνων καταστροφών αφορά:

- α) τη στήριξη των προσπαθειών των ΥΧΕ για τον καθορισμό και την εφαρμογή πολιτικών, στρατηγικών, σχεδίων δράσης και μέτρων·
- β) τη στήριξη των προσπαθειών των ΥΧΕ για την ένταξή τους στα περιφερειακά δίκτυα και πρωτοβουλίες·
- γ) την προώθηση της βιώσιμης και αποτελεσματικής χρήσης των πόρων, καθώς και την ενθάρρυνση μέτρων που αποβλέπουν στην αποσύνδεση της οικονομικής ανάπτυξης από την υποβάθμιση του περιβάλλοντος· και
- δ) τη στήριξη των προσπαθειών των ΥΧΕ να δραστηριοποιηθούν ως περιφερειακοί κόμβοι και κέντρα αριστείας.

Άρθρο 16

Βιώσιμη διαχείριση και διατήρηση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημικών υπηρεσιών

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, το θέμα της συνεργασίας στον τομέα της βιώσιμης διαχείρισης, καθώς και της διατήρησης της βιοποικιλότητας, και των οικοσυστημικών υπηρεσιών μπορεί να αφορά:

- α) την προώθηση της σύστασης και της αποτελεσματικής διαχείρισης των θαλάσσιων και χερσαίων προστατευόμενων περιοχών και τη βελτίωση της διαχείρισης των υφιστάμενων προστατευόμενων περιοχών·
- β) την ενθάρρυνση της βιώσιμης διαχείρισης των θαλάσσιων και χερσαίων πόρων, που συμβάλλουν σημαντικά στην προστασία ειδών, ενδιαιτημάτων και οικοσυστημικών λειτουργιών εκτός των προστατευμένων περιοχών, και συγκεκριμένα ευάλωτων και σπάνιων ειδών ή ειδών που απειλούνται με εξαφάνιση·
- γ) την ενίσχυση της διατήρησης και της βιώσιμης χρήσης της θαλάσσιας και χερσαίας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων με:
 - ι) την αντιμετώπιση της ευρύτερης οικοσυστημικής πρόκλησης της κλιματικής αλλαγής χάρη στη διατήρηση υγιών και ανθεκτικών οικοσυστημάτων και την προώθηση μεθόδων βασιζόμενων σε οικολογικές και γαλάζιες υποδομές και στα οικοσυστήματα για την

προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό των επιπτώσεών της, οι οποίες αποφέρουν συχνά πολλαπλά οφέλη·

- ii) την ενίσχυση των ικανοτήτων σε τοπική, περιφερειακή και/ή διεθνή κλίμακα, με την προώθηση της ανταλλαγής πληροφοριών, γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων αρχών, των ιδιοκτητών γης, του ιδιωτικού τομέα, των ερευνητών και της κοινωνίας των πολιτών·
 - iii) την ενίσχυση των υφιστάμενων προγραμμάτων διατήρησης της φύσης και των συναφών προσπάθειών για τη διατήρηση της φύσης εντός και εκτός των προστατευόμενων περιοχών·
 - iv) τη διεύρυνση της βάσης γνώσεων και την κάλυψη των γνωστικών κενών, με τον ποσοτικό προσδιορισμό, συν τοις άλλοις, της αξίας των οικοσυστημικών λειτουργιών και υπηρεσιών·
- δ) την ενθάρρυνση και τη διευκόλυνση της περιφερειακής συνεργασίας για την αντιμετώπιση ζητημάτων όπως τα χωροκατακτητικά ξένα είδη ή οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής·
 - ε) την ανάπτυξη μηχανισμών για την αύξηση των πόρων, καθώς και τη χρηματοδότηση των οικοσυστημικών υπηρεσιών.

Άρθρο 17

Βιώσιμη διαχείριση των δασών

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα της βιώσιμης διαχείρισης των δασών θα καλύψει την προώθηση της διατήρησης και της βιώσιμης διαχείρισης των δασών, συμπεριλαμβανομένου του ρόλου τους στη διατήρηση του περιβάλλοντος από τη διάβρωση και στον έλεγχο της απερίμωσης, στην αναδάσωση και στη διαχείριση των εξαγωγών ξυλείας.

Άρθρο 18

Ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στο πεδίο της ολοκληρωμένης διαχείρισης των παράκτιων ζωνών αφορά:

- α) τη στήριξη των προσπαθειών των ΥΧΕ για μια αποτελεσματική και βιώσιμη διαχείριση των θαλάσσιων και παράκτιων ζωνών με τον καθορισμό των στρατηγικών και ολοκληρωμένων προσεγγίσεων του προγραμματισμού και της διαχείρισης των θαλάσσιων και παράκτιων ζωνών·
- β) τον συμβιβασμό των οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, όπως η αλιεία και οι υδατοκαλλιέργειες, ο τουρισμός, οι θαλάσσιες μεταφορές και η γεωργία, με το δυναμικό των θαλάσσιων και παράκτιων ζωνών σε σχέση με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τις πρώτες ύλες, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και των ανθρώπινων δραστηριοτήτων.

Άρθρο 19

Ωκεανοί

- 1. Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών μπορεί να αφορά:
 - α) την ενίσχυση του διαλόγου για θέματα κοινού ενδιαφέροντος στον τομέα αυτόν·

- β) την προώθηση των γνώσεων για το θαλάσσιο περιβάλλον και τη βιοτεχνολογία, την ενέργεια των ωκεανών, τη θαλάσσια επιτήρηση, τη διαχείριση των παράκτιων ζωνών και τη διαχείριση με - βάση το οικοσύστημα·
 - γ) την προώθηση ολοκληρωμένων προσεγγίσεων σε διεθνές επίπεδο·
 - δ) την ενεργό προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης, των βέλτιστων πρακτικών και της υπεύθυνης διαχείρισης της αλιείας στον τομέα της διατήρησης και της βιώσιμης διαχείρισης των αλιευτικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων των αλιευτικών αποθεμάτων κοινού ενδιαφέροντος και των αποθεμάτων που υπάρχουν στη διαχείριση περιφερειακών οργανώσεων διαχείρισης της αλιείας·
 - ε) τον διάλογο και τη συνεργασία όσον αφορά τη διατήρηση των αλιευτικών αποθεμάτων, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων για την καταπολέμηση της παράνομης, αδήλωτης και ανεξέλεγκτης αλιείας και της αποτελεσματικής συνεργασίας με τις περιφερειακές οργανώσεις διαχείρισης της αλιείας και στο πλαίσιο των περιφερειακών αυτών οργανώσεων. Ο διάλογος και η συνεργασία περιλαμβάνουν προγράμματα ελέγχου και επιθεώρησης, κίνητρα και υποχρεώσεις για μια πιο αποτελεσματική διαχείριση της αλιείας και του παράκτιου περιβάλλοντος μακροπρόθεσμα.
2. Στο πλαίσιο της σύνδεσης και παράλληλα με τη διασφάλιση της συνέπειας και της συμπληρωματικότητας με τις υφιστάμενες συμφωνίες αλιευτικής σύμπραξης, η συνεργασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία δ) και ε) βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:
- α) δέσμευση για υπεύθυνη διαχείριση της αλιείας και υπεύθυνες αλιευτικές πρακτικές·
 - β) αποφυγή μέτρων ή δραστηριοτήτων που παραβιάζουν τις αρχές της βιώσιμης εκμετάλλευσης των αλιευτικών πόρων·
 - γ) εξέταση των υφιστάμενων ή μελλοντικών διμερών συμφωνιών αλιευτικής σύμπραξης μεταξύ της Ένωσης και των ΥΧΕ, η Ένωση και οι ΥΧΕ έχουν ως στόχο να προβαίνουν σε τακτικές μεταξύ τους διαβουλεύσεις σχετικά με τη διατήρηση και τη διαχείριση των έμβιων θαλάσσιων πόρων, καθώς και για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση των πόρων στο πλαίσιο των αρμόδιων οργάνων της σύνδεσης που προβλέπονται στο άρθρο 14.

Άρθρο 20

Βιώσιμη διαχείριση των υδάτων

1. Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η Ένωση και οι ΥΧΕ μπορούν να συνεργάζονται στον τομέα της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων μέσω της πολιτικής στον τομέα των υδάτων και της δημιουργίας των θεσμών, της προστασίας των υδάτινων πόρων, της υδροδότησης αγροτικών και αστικών περιοχών για οικιακούς, βιομηχανικούς ή γεωργικούς σκοπούς, της αποθήκευσης, διανομής και διαχείρισης των υδάτινων πόρων και της διαχείρισης των λυμάτων.
2. Στον τομέα της υδροδότησης και αποχέτευσης, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην πρόσβαση στο πόσιμο νερό και στις υπηρεσίες αποχέτευσης στις περιοχές που δεν εξυπηρετούνται επαρκώς και σε αυτές που είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένες σε φυσικές καταστροφές, πράγμα που συμβάλλει άμεσα στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, με τη βελτίωση της κατάστασης της υγείας του και την αύξηση της παραγωγικότητας.
3. Η συνεργασία στους τομείς αυτούς πρέπει να έχει ως γνώμονα την αρχή σύμφωνα με την οποία η συνεχής ανάγκη επέκτασης της παροχής βασικών υπηρεσιών στον τομέα της ύδρευσης και της αποχέτευσης, τόσο στους αστικούς όσο και στους αγροτικούς πληθυσμούς, πρέπει να αντιμετωπίζεται με βιώσιμο από περιβαλλοντικής απόψεως τρόπο.

Άρθρο 21
Διαχείριση αποβλήτων

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα της διαχείρισης των αποβλήτων αφορά την προώθηση της χρήσης των βέλτιστων περιβαλλοντικών πρακτικών σε όλες τις δραστηριότητες που συνδέονται με τη διαχείριση των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων της μείωσης των αποβλήτων, της ανακύκλωσης ή άλλων διαδικασιών ανάκτησης, π.χ. της ανάκτησης της ενέργειας και της διάθεσης των αποβλήτων.

Άρθρο 22
Ενέργεια

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα της βιώσιμης ενέργειας αφορά:

- α) την παραγωγή και τη διανομή βιώσιμης ενέργειας, την πρόσβαση σε αυτή ιδίως την ανάπτυξη, την προώθηση, τη χρήση και την αποθήκευση βιώσιμης χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·
- β) τις πολιτικές και τις ρυθμίσεις στον τομέα της ενέργειας, ιδίως τη διαμόρφωση πολιτικών και τη θέσπιση ρυθμίσεων που εγγυώνται προσιτές και βιώσιμες τιμές ενέργειας·
- γ) την ενεργειακή απόδοση, ιδίως την ανάπτυξη και καθιέρωση προτύπων ενεργειακής απόδοσης και την εφαρμογή μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε διάφορους τομείς (βιομηχανικό, εμπορικό, δημόσιο τομέα και νοικοκυριά), καθώς και συνοδευτικές δραστηριότητες εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης·
- δ) τη μεταφορά, ιδίως την ανάπτυξη, την προώθηση και τη χρήση πιο φιλικών προς το περιβάλλον δημόσιων και ιδιωτικών μέσων μεταφοράς, όπως τα υβριδικά, τα ηλεκτρικά ή υδρογονοκίνητα οχήματα, ο συνεπιβατισμός και η χρήση ποδηλάτων·
- ε) τον χωροταξικό σχεδιασμό και τις δομικές κατασκευές, ιδιαίτερα την προώθηση και την καθιέρωση υψηλών ποιοτικών προτύπων στον τομέα του περιβάλλοντος και υψηλής ενεργειακής απόδοσης στον πολεοδομικό σχεδιασμό και τις δομικές κατασκευές· και
- στ) τον τουρισμό, ιδίως την προώθηση υποδομών ενεργειακής αυτάρκειας (με βάση τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας) και/ή υποδομών οικολογικού τουρισμού.

Άρθρο 23
Πρώτες ύλες

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα των πρώτων υλών, συμπεριλαμβανομένων των σπάνιων γαιών, μπορεί να αφορά την προώθηση ενός βιώσιμου τομέα πρώτων υλών όσον αφορά όλες τις εργασίες που σχετίζονται με την εξόρυξη και η οποία έχει ως στόχο:

- α) αποτελεσματικότητα των πόρων·
- β) προώθηση της ανακύκλωσης·
- γ) ανάπτυξη και ενίσχυση της προστασίας του περιβάλλοντος·
- δ) φιλικό προς το περιβάλλον χειρισμό και εκμετάλλευση·
- ε) ενίσχυση των δυνατοτήτων, της κατάρτισης, της καινοτομίας, της έρευνας και των επιχειρηματικών μέτρων για την εκμετάλλευση και εξόρυξη πρώτων υλών σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Άρθρο 24
Κλιματική αλλαγή

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα της κλιματικής αλλαγής σκοπό έχει να υποστηρίξει τις πρωτοβουλίες των ΥΧΕ σχετικά με τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή στις αρνητικές επιπτώσεις της, και μπορεί να καλύπτει:

- α) τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων· τον προσδιορισμό των κύριων κινδύνων και των δράσεων, σχεδίων, ή μέτρων σε εδαφικό, περιφερειακό και/ή διεθνές επίπεδο με σκοπό την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή ή τον μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεών της·
- β) συμβολή στις προσπάθειες των χωρών εταίρων να συνεχίσουν τις δεσμεύσεις τους για την κλιματική αλλαγή σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή
- γ) την ενσωμάτωση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό των επιπτώσεών της στις δημόσιες πολιτικές και στρατηγικές·
- δ) την επεξεργασία και τον προσδιορισμό στατιστικών στοιχείων και δεικτών, που αποτελούν ουσιώδη εργαλεία για τη χάραξη πολιτικής και την εφαρμογή της· και
- ε) την προώθηση της συμμετοχής των ΥΧΕ στον περιφερειακό και διεθνή διάλογο, ώστε να ευνοηθεί η συνεργασία, μεταξύ άλλων η ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών.

Άρθρο 25
Μείωση των κινδύνων καταστροφών

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα της μείωσης των κινδύνων καταστροφών αφορά:

- α) την ανάπτυξη ή τελειοποίηση των συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των υποδομών, πρόληψης και ετοιμότητας έναντι των καταστροφών, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων πρόγνωσης και έγκαιρης προειδοποίησης, με σκοπό τον περιορισμό των επιπτώσεων των καταστροφών·
- β) την ανάπτυξη λεπτομερών γνώσεων σχετικά με την έκθεση στις καταστροφές και στις σημερινές ικανότητες αντίδρασης στις ΥΧΕ και στις περιοχές στις οποίες βρίσκονται·
- γ) την ενίσχυση των ισχυόντων μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας έναντι των καταστροφών σε τοπικό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο·
- δ) τη βελτίωση των ικανοτήτων αντίδρασης των ενδιαφερόμενων φορέων, ώστε να ενισχυθούν ο συντονισμός, η αποτελεσματικότητα και η απόδοσή τους·
- ε) τη βελτίωση των δράσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του πληθυσμού όσον αφορά την έκθεση στους κινδύνους, την πρόληψη, την προετοιμασία και την αντίδραση σε περίπτωση καταστροφής, με την παροχή της δέουσας προσοχής στις ιδιαίτερες ανάγκες των ατόμων με αναπηρία·
- στ) την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των βασικών παραγόντων πολιτικής προστασίας· και
- ζ) την προώθηση της συμμετοχής των ΥΧΕ σε περιφερειακό, ευρωπαϊκό και/ή διεθνές επίπεδο, ώστε να επιτραπεί η τακτικότερη ανταλλαγή πληροφοριών και η στενότερη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων εταίρων σε περίπτωση καταστροφής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ

Άρθρο 26 **Γενικοί στόχοι**

1. Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα της προσβασιμότητας αποβλέπει:
 - α) στη διασφάλιση μεγαλύτερης πρόσβασης των ΥΧΕ στα παγκόσμια δίκτυα μεταφορών· και
 - β) στη διασφάλιση μεγαλύτερης πρόσβασης των ΥΧΕ στις τεχνολογίες και τις υπηρεσίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών.
2. Η συνεργασία στο πλαίσιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να περιλαμβάνει:
 - α) τη χάραξη πολιτικών και την δημιουργία θεσμών·
 - β) τις οδικές, σιδηροδρομικές, αεροπορικές, θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές· και
 - γ) τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης στους θαλάσσιους λιμένες και τους αερολιμένες.

Άρθρο 27 **Θαλάσσιες μεταφορές**

1. Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών αποβλέπει στην ανάπτυξη και την προώθηση οικονομικά αποτελεσματικών και αποδοτικών υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών στις ΥΧΕ και μπορεί να αφορά:
 - α) την προώθηση της αποδοτικής μεταφοράς των φορτίων με οικονομικές και εμπορικά πρόσφορες τιμές·
 - β) τη διευκόλυνση της μεγαλύτερης συμμετοχής των ΥΧΕ στις διεθνείς υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών·
 - γ) την ενθάρρυνση των περιφερειακών προγραμμάτων·
 - δ) τη στήριξη της συμμετοχής του τοπικού ιδιωτικού τομέα στις ναυτιλιακές δραστηριότητες και
 - ε) την ανάπτυξη υποδομών.
2. Η Ένωση και οι ΥΧΕ προωθούν την ασφάλεια στην ναυτιλία, την ασφάλεια των πληρωμάτων και την πρόληψη της ρύπανσης.
3. Η Ένωση και οι ΥΧΕ προάγουν την ασφάλεια και την ασφάλεια στη ναυτιλία, την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, τις συνθήκες διαβίωσης στο σκάφος σύμφωνα με τις σχετικές διεθνείς συμβάσεις και το νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ.

Άρθρο 28 **Αεροπορικές μεταφορές**

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών αφορά:

- α) τη μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό του τομέα των αεροπορικών μεταφορών στις ΥΧΕ·
- β) την προώθηση της εμπορικής βιωσιμότητας και ανταγωνιστικότητας των αεροπορικών μεταφορών στις ΥΧΕ·

- γ) τη διευκόλυνση των επενδύσεων και της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα· και
- δ) την προώθηση της ανταλλαγής γνώσεων και ορθών εμπορικών πρακτικών.

Άρθρο 29

Προστασία και ασφάλεια των αεροπορικών μεταφορών

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στους τομείς της προστασίας και ασφάλειας των αεροπορικών μεταφορών αποβλέπει στη στήριξη των ΥΧΕ στις προσπάθειές τους να συμμορφωθούν με τα σχετικά πρότυπα της ΕΕ και τα διεθνή πρότυπα και μπορεί να αφορά μεταξύ άλλων:

- α) την εφαρμογή του κοινοτικού συστήματος ασφάλειας των αερομεταφορών και των διεθνών προτύπων, κατά περίπτωση·
- β) την εφαρμογή της ασφάλειας στους αερολιμένες και την ενίσχυση της ικανότητας των αρχών πολιτικής αεροπορίας να διαχειρίζονται κάθε πτυχή της επιχειρησιακής ασφάλειας που υπάγεται στις αρμοδιότητές τους· και
- γ) την ανάπτυξη των υποδομών και των ανθρώπινων πόρων.

Άρθρο 30

Υπηρεσίες των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα των υπηρεσιών των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) αποβλέπει στην προώθηση, στις ΥΧΕ, της καινοτομίας, της οικονομικής ανάπτυξης και της βελτίωσης της καθημερινής ζωής τόσο των πολιτών όσο και των επιχειρήσεων, καθώς και στην προαγωγή της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρία. Η συνεργασία αποβλέπει, ειδικότερα, στην ενίσχυση της ρυθμιστικής ικανότητας των ΥΧΕ και μπορεί να στηρίζει την επέκταση των δικτύων και υπηρεσιών ΤΠΕ με τα ακόλουθα μέτρα:

- α) τη δημιουργία ενός προβλέψιμου ρυθμιστικού περιβάλλοντος που συμβαδίζει με τις τεχνολογικές εξελίξεις, ενισχύει την ανάπτυξη και την καινοτομία και ευνοεί τον ανταγωνισμό και την προστασία των καταναλωτών·
- β) τον διάλογο για τις διάφορες πτυχές πολιτικής που αφορούν την προώθηση και την παρακολούθηση της κοινωνίας της πληροφορίας·
- γ) την ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα των προτύπων και της διαλειτουργικότητας·
- δ) την προώθηση της συνεργασίας στον τομέα της έρευνας για τις ΤΠΕ και στον τομέα των ερευνητικών υποδομών που βασίζονται στις ΤΠΕ·
- ε) την ανάπτυξη υπηρεσιών και εφαρμογών σε τομείς με υψηλό κοινωνιακό αντίκτυπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Άρθρο 31

Συνεργασία στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας μπορεί να καλύπτει την επιστήμη, την ενέργεια, την κλιματική αλλαγή, την ανθεκτικότητα σε καταστροφές, τους φυσικούς πόρους συμπεριλαμβανομένων των πρώτων υλών και τη βιώσιμη χρήση των έμβιων πόρων.

Μπορεί επίσης να καλύπτει την τεχνολογία, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών, με σκοπό να συμβάλει στη βιώσιμη ανάπτυξη των ΥΧΕ και την προώθηση του ρόλου των ΥΧΕ ως περιφερειακών κόμβων και κέντρων αριστείας καθώς και στη βιομηχανική ανταγωνιστικότητά τους. Ειδικότερα, η συνεργασία αφορά:

- α) τον διάλογο, τον συντονισμό και τη δημιουργία συνεργειών μεταξύ των πολιτικών και πρωτοβουλιών των ΥΧΕ και της Ένωσης σε σχέση με την επιστήμη, την τεχνολογία και την καινοτομία·
- β) τη χάραξη πολιτικών και την δημιουργία θεσμών στο πλαίσιο των ΥΧΕ και την ανάληψη συντονισμένων δράσεων σε τοπικό, εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, με σκοπό την ανάπτυξη δραστηριοτήτων στον τομέα της επιστήμης, της τεχνολογίας και της καινοτομίας, καθώς και την εφαρμογή τους·
- γ) τη συνεργασία μεταξύ των νομικών οντοτήτων των ΥΧΕ, της Ένωσης, των κρατών μελών και των τρίτων χωρών·
- δ) τη συμμετοχή μεμονωμένων ερευνητών, ερευνητικών οργανισμών και νομικών οντοτήτων από τις ΥΧΕ στα ευρωπαϊκά προγράμματα πλαίσια για την έρευνα και την καινοτομία και στο πρόγραμμα για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (COSME), με τη σύνδεσή τους επίσης με ήδη υποστηριζόμενες δραστηριότητες αυτών των προγραμμάτων με στόχο τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας των δραστηριοτήτων· και
- ε) την εκπαίδευση και τη διεθνή κινητικότητα των ερευνητών των ΥΧΕ και τις ανταλλαγές των ερευνητών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΝΕΟΛΑΙΑ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ, ΥΓΕΙΑ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Άρθρο 32

Νεολαία

- 1. Η Ένωση μεριμνά ώστε τα φυσικά πρόσωπα των ΥΧΕ, όπως ορίζονται στο άρθρο 50, να μπορούν να συμμετάσχουν σε πρωτοβουλίες της Ένωσης για τη νεολαία με βάση τα ίδια κριτήρια που ισχύουν για τους υπηκόους των κρατών μελών.
- 2. Η σύνδεση αποβλέπει στην ενίσχυση των δεσμών μεταξύ των νέων που ζουν στις ΥΧΕ και στην Ένωση, μεταξύ άλλων με την προώθηση της μαθησιακής κινητικότητας των νέων των ΥΧΕ, καθώς και με την ενθάρρυνση της αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ των νέων.

Άρθρο 33

Εκπαίδευση και κατάρτιση

- 1. Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης μπορεί να καλύπτει:
 - α) την παροχή υψηλής ποιότητας πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης· και

- β) τη στήριξη των ΥΧΕ κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή πολιτικών στον τομέα της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής επιμόρφωσης.
2. Η Ένωση μεριμνά ώστε τα φυσικά πρόσωπα των ΥΧΕ, όπως ορίζονται στο άρθρο 50, να μπορούν να συμμετέχουν σε πρωτοβουλίες της Ένωσης στον τομέα της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής επιμόρφωσης με βάση τα ίδια κριτήρια που ισχύουν για τους υπηκόους των κρατών μελών.
3. Η Ένωση μεριμνά ώστε οι εκπαιδευτικοί οργανισμοί και τα ιδρύματα των ΥΧΕ να μπορούν να συμμετέχουν σε ενωσιακές πρωτοβουλίες συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης με βάση τα ίδια κριτήρια που ισχύουν για τους εκπαιδευτικούς και επιμορφωτικούς οργανισμούς και ιδρύματα των κρατών μελών.

Άρθρο 34

Απασχόληση και κοινωνική πολιτική

1. Η Ένωση και οι ΥΧΕ διατηρούν τον διάλογο στον τομέα της απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής, ώστε να συμβάλουν στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των ΥΧΕ και στην προώθηση της αξιοπρεπούς εργασίας στις ΥΧΕ και στις περιοχές στις οποίες βρίσκονται. Ο διάλογος αυτός αποβλέπει επίσης στη στήριξη των προσπάθειών των αρχών των ΥΧΕ να αναπτύξουν πολιτικές και νομοθεσία στον τομέα αυτό.
2. Ο διάλογος αφορά κυρίως την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τις πολιτικές και τη νομοθεσία στον τομέα της απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής που ενδιαφέρουν τόσο την Ένωση όσο και τις ΥΧΕ. Στο πλαίσιο αυτό, λαμβάνονται υπόψη τομείς όπως η ανάπτυξη δεξιοτήτων, η κοινωνική προστασία, ο κοινωνικός διάλογος, οι ίσες ευκαιρίες, η μη εισαγωγή διακρίσεων και η προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία, η υγεία και η ασφάλεια στην εργασία και διάφορα άλλα εργασιακά πρότυπα.

Άρθρο 35

Δημόσια υγεία, ασφάλεια των τροφίμων και επισιτιστική ασφάλεια

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα της δημόσιας υγείας και της επισιτιστικής ασφάλειας αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στη μείωση της επιβάρυνσης από τις μεταδοτικές και μη μεταδοτικές ασθένειες και, ειδικότερα, στην ανάπτυξη, την ενίσχυση και τη διατήρηση της ικανότητας των ΥΧΕ για επιδημιολογική επιτήρηση, παρακολούθηση, έγκαιρη προειδοποίηση, εκτίμηση του κινδύνου και απόκριση σε σοβαρές διασυννοριακές απειλές για την υγεία με τη λήψη μέτρων στα οποία συμπεριλαμβάνονται:

- α) δράσεις για την ενίσχυση της ετοιμότητας και της αντίδρασης έναντι των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας, όπως επιδημίες μεταδοτικών ασθενειών, μεταξύ άλλων με την εφαρμογή του Διεθνούς Υγειονομικού Κανονισμού, για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας μεταξύ του τομέα της υγείας και άλλων τομέων και της συνεχούς παροχής υπηρεσιών και προϊόντων κρίσιμης σημασίας·
- β) δημιουργία ικανοτήτων με την ενίσχυση δικτύων δημόσιας υγείας, σε περιφερειακό επίπεδο, ώστε να διευκολυνθεί η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ εμπειρογνομόνων και να προαχθεί η κατάλληλη κατάρτιση, μεταξύ άλλων και στον τομέα της επισιτιστικής ασφάλειας·
- γ) ανάπτυξη εργαλείων και πλαισίων επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης, καθώς και προγραμμάτων ηλεκτρονικής μάθησης προσαρμοσμένων στις ειδικές ανάγκες των ΥΧΕ·
- δ) δράσεις για την πρόληψη και τη μείωση επιδημιών που σχετίζονται με τα τρόφιμα και την αντιμετώπιση ζητημάτων ασφάλειας των τροφίμων και επισιτιστικής ασφάλειας·

- ε) δράσεις για τη μείωση της επιβάρυνσης των μη μεταδιδόμενων ασθενειών στο πλαίσιο της επίτευξης των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Άρθρο 36

Πολιτιστικές ανταλλαγές και διάλογος

1. Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα των πολιτιστικών ανταλλαγών και του πολιτιστικού διαλόγου μπορεί να αφορά:
 - α) την αυτόνομη ανάπτυξη των ΥΧΕ, με επίκεντρο τους ίδιους τους λαούς και θεμέλιο τον πολιτισμό κάθε λαού·
 - β) τη στήριξη στις πολιτικές και τα μέτρα που λαμβάνουν οι αρμόδιες αρχές των ΥΧΕ για να αξιοποιήσουν το ανθρώπινο δυναμικό τους, να αυξήσουν τις ίδιες ικανότητες δημιουργίας και να προαγάγουν την πολιτισμική τους ταυτότητα·
 - γ) τη συμμετοχή των πληθυσμών στην αναπτυξιακή διαδικασία·
 - δ) την ανάπτυξη κοινής αντίληψης και βελτιωμένης ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με πολιτιστικά και οπτικοακουστικά θέματα μέσω του διαλόγου.
2. Με τη συνεργασία τους, η Ένωση και οι ΥΧΕ επιδιώκουν τη μεταξύ τους τόνωση των πολιτιστικών ανταλλαγών χάρη:
 - α) στη συνεργασία μεταξύ του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα όλων των εταίρων·
 - β) στην προώθηση της κυκλοφορίας των πολιτιστικών και δημιουργικών έργων, καθώς και των φορέων μεταξύ τους·
 - γ) στη συνεργασία σε επίπεδο πολιτικής για να τονωθούν η χάραξη πολιτικής, η καινοτομία, η δημιουργία ακροατηρίου και η κατάρτιση νέων επιχειρηματικών μοντέλων.

Άρθρο 37

Συνεργασία στον οπτικοακουστικό τομέα

1. Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα των οπτικοακουστικών μέσων αποβλέπει στην προώθηση των οπτικοακουστικών έργων αλλήλων και μπορεί να καλύπτει τις ακόλουθες ενέργειες:
 - α) τη συνεργασία και τις ανταλλαγές μεταξύ των αντίστοιχων ραδιοτηλεοπτικών τομέων·
 - β) την ενθάρρυνση των ανταλλαγών οπτικοακουστικών έργων·
 - γ) την ανταλλαγή πληροφοριών και απόψεων σχετικά με τον οπτικοακουστικό τομέα και τη ραδιοτηλεοπτική πολιτική, καθώς και το ρυθμιστικό πλαίσιο μεταξύ αρμόδιων αρχών·
 - δ) την ενθάρρυνση των επισκέψεων και της συμμετοχής σε διεθνείς εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται στα εκατέρωθεν εδάφη, καθώς και σε τρίτες χώρες.
2. Οι οπτικοακουστικές συμπαγωγές μπορούν να επωφελούνται από οποιοδήποτε καθεστώς για την προώθηση του τοπικού και περιφερειακού πολιτιστικού περιεχομένου που καθορίζεται στην Ένωση, στις ΥΧΕ και στα κράτη μέλη με τα οποία είναι συνδεδεμένες

Άρθρο 38
Τέχνες του θεάματος

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα των τεχνών του θεάματος μπορεί να καλύπτει:

- α) τη διευκόλυνση της αύξησης των επαφών μεταξύ ενασχολουμένων στον χώρο του θεάματος, σε τομείς όπως οι επαγγελματικές ανταλλαγές και η επαγγελματική κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένων της συμμετοχής σε συνεντεύξεις, της ανάπτυξης δικτύων και της προώθησης της δικτύωσης·
- β) την ενθάρρυνση συμπαραγωγών μεταξύ παραγωγών ενός ή περισσότερων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ενός ή περισσότερων ΥΧΕ· και
- γ) την ενθάρρυνση της ανάπτυξης διεθνών προτύπων θεατρικής τεχνολογίας και της χρήσης συμβόλων θεατρικής σκηνής, μεταξύ άλλων, μέσω κατάλληλων φορέων τυποποίησης.

Άρθρο 39
Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς και ιστορικών μνημείων

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και των ιστορικών μνημείων αποβλέπει στην προώθηση της ανταλλαγής εμπειρογνώσιας και βέλτιστων πρακτικών με:

- α) τη διευκόλυνση των ανταλλαγών εμπειρογνομόνων·
- β) τη συνεργασία στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης·
- γ) την ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινής γνώμης· και
- δ) την παροχή συμβουλών για την προστασία των ιστορικών μνημείων και των προστατευόμενων χώρων, καθώς και για τη νομοθεσία και την εφαρμογή μέτρων σχετικών με την κληρονομιά, ιδίως την ενσωμάτωσή της στην τοπική ζωή.

Άρθρο 40
Τουρισμός

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα του τουρισμού μπορεί να περιλαμβάνει:

- α) μέτρα με στόχο τον καθορισμό, την προσαρμογή και την ανάπτυξη πολιτικών βιώσιμου τουρισμού·
- β) μέτρα και ενέργειες για την ανάπτυξη και την υποστήριξη του βιώσιμου τουρισμού·
- γ) μέτρα που αποσκοπούν στην ενσωμάτωση του βιώσιμου τουρισμού στην κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική ζωή των πολιτών των ΥΧΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 41

Καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, της εμπορίας ανθρώπων, της σεξουαλικής κακοποίησης των παιδιών και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης, της τρομοκρατίας και της διαφθοράς

1. Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα του οργανωμένου εγκλήματος μπορεί να περιλαμβάνει:
 - α) την ανάπτυξη καινοτόμων και αποτελεσματικών μέσων αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, όπως η κοινωνία των πολιτών, στον τομέα της πρόληψης και της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος, της εμπορίας ανθρώπων, της σεξουαλικής κακοποίησης των παιδιών και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης, της τρομοκρατίας και της διαφθοράς· και
 - β) στήριξη με σκοπό να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των πολιτικών των ΥΧΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, της εμπορίας ανθρώπων, της σεξουαλικής κακοποίησης των παιδιών και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης, της τρομοκρατίας και της διαφθοράς, καθώς και της παραγωγής, της διανομής και της διακίνησης κάθε μορφής ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών, με την πρόληψη και τη μείωση της χρήσης των ναρκωτικών, καθώς και των επιβλαβών συνεπειών που συνδέονται με αυτά, λαμβανομένου υπόψη του έργου που έχουν πραγματοποιήσει σε αυτούς τους τομείς οι διεθνείς οργανισμοί, μεταξύ άλλων με τους ακόλουθους τρόπους:
 - i) κατάρτιση και δημιουργία ικανοτήτων για την πρόληψη και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας ανθρώπων, της σεξουαλικής κακοποίησης των παιδιών και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης, της τρομοκρατίας και της διαφθοράς·
 - ii) πρόληψη, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης, της εκπαίδευσης και της προαγωγής της υγείας, θεραπείας και αποκατάστασης των τοξικομανών, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων για την επανένταξη των εξαρτημένων τοξικομανών στο εργασιακό και το κοινωνικό περιβάλλον·
 - iii) ανάπτυξη αποτελεσματικών μέτρων επιβολής του νόμου·
 - iv) τεχνική, οικονομική και διοικητική βοήθεια για την ανάπτυξη αποτελεσματικών πολιτικών και νομοθεσίας σχετικά με την εμπορία ανθρώπων, ιδίως εκστρατειών ευαισθητοποίησης, μηχανισμών παραπομπής και συστημάτων προστασίας των θυμάτων, με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων φορέων και της κοινωνίας των πολιτών·
 - v) τεχνική βοήθεια, χρηματοδοτική ενίσχυση και διοικητική συνδρομή στον τομέα της πρόληψης, της θεραπείας και της μείωσης των επιβλαβών συνεπειών που συνδέονται με τη χρήση των ναρκωτικών·
 - vi) τεχνική βοήθεια για την υποστήριξη της ανάπτυξης της νομοθεσίας και της πολιτικής για την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης των παιδιών και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης· και
 - vii) τεχνική βοήθεια και κατάρτιση για την υποστήριξη της δημιουργίας ικανοτήτων και την ενθάρρυνση της συμμόρφωσης με τα διεθνή πρότυπα για την καταπολέμηση της

διαφθοράς, και ιδίως των ικανοτήτων που καθορίζονται στη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς.

2. Στο πλαίσιο της σύνδεσης, οι ΥΧΕ συνεργάζονται με την Ένωση όσον αφορά την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας σύμφωνα με το άρθρο 70.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ

ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 42

Συγκεκριμένοι στόχοι

Οι γενικοί στόχοι του εμπορίου και της συνεργασίας στον τομέα του εμπορίου μεταξύ της Ένωσης και των ΥΧΕ είναι οι εξής:

- α) προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των ΥΧΕ με την καθιέρωση στενών οικονομικών σχέσεων μεταξύ τους και με την Ένωση στο σύνολό της·
- β) τόνωση της αποτελεσματικής ένταξης των ΥΧΕ στην περιφερειακή και παγκόσμια οικονομία και ανάπτυξη του εμπορίου σε αγαθά και υπηρεσίες·
- γ) στήριξη των ΥΧΕ για τη δημιουργία ευνοϊκού επενδυτικού κλίματος για την υποστήριξη της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης των ΥΧΕ·
- δ) προώθηση της σταθερότητας, της ακεραιότητας και της διαφάνειας του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος, καθώς και της χρηστής διακυβέρνησης στον φορολογικό τομέα·
- ε) στήριξη της διαδικασίας διαφοροποίησης των οικονομιών των ΥΧΕ·
- στ) ενίσχυση των ικανοτήτων των ΥΧΕ να καταρτίζουν και να εφαρμόζουν τις αναγκαίες πολιτικές για την ανάπτυξη των συναλλαγών τους σε αγαθά και υπηρεσίες
- ζ) ενίσχυση των εξαγωγικών και εμπορικών ικανοτήτων των ΥΧΕ·
- η) στήριξη των προσπάθειών που καταβάλλουν οι ΥΧΕ για να ευθυγραμμίσουν ή να εναρμονίσουν την τοπική νομοθεσία τους με τη νομοθεσία της Ένωσης, όπου αυτό είναι εφικτό·
- θ) εξασφάλιση δυνατοτήτων στοχευμένης συνεργασίας και διαλόγου με την Ένωση σχετικά με το εμπόριο και τους τομείς που συνδέονται με το εμπόριο.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

Άρθρο 43

Ελεύθερη πρόσβαση των προϊόντων καταγωγής

1. Τα προϊόντα καταγωγής των ΥΧΕ εισάγονται στην Ένωση με απαλλαγή από εισαγωγικούς δασμούς.
2. Ο ορισμός των προϊόντων καταγωγής και οι αντίστοιχες μέθοδοι διοικητικής συνεργασίας καθορίζονται στο παράρτημα II.

Άρθρο 44

Ποσοτικοί περιορισμοί και μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος

1. Η Ένωση δεν επιβάλλει στις ΥΧΕ κατά την εισαγωγή προϊόντων καταγωγής ΥΧΕ ούτε ποσοτικούς περιορισμούς ούτε μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος
2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν εμποδίζουν την επιβολή απαγορεύσεων ή περιορισμών κατά την εισαγωγή, την εξαγωγή ή τη διαμετακόμιση, εφόσον δικαιολογούνται για λόγους δημοσίας ηθικής ή δημόσιας πολιτικής, προστασίας της υγείας και της ζωής των ανθρώπων και των ζώων ή προφύλαξης των φυτών, προστασίας εθνικών θησαυρών καλλιτεχνικής, ιστορικής ή αρχαιολογικής αξίας, διατήρησης των εξαντλήσιμων φυσικών πόρων ή προστασίας της βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας.
3. Οι απαγορεύσεις ή περιορισμοί που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να αποτελούν μέσο επιβολής αδικαιολόγητων διακρίσεων ή συγκεκριμένων περιορισμών του εμπορίου γενικότερα.

Άρθρο 45

Μέτρα που λαμβάνουν οι ΥΧΕ

1. Οι αρμόδιες αρχές των ΥΧΕ δύνανται να διατηρήσουν ή να θεσπίσουν, όσον αφορά τις εισαγωγές προϊόντων καταγωγής της Ένωσης, τους δασμούς ή τους ποσοτικούς αυτούς περιορισμούς, κατά περίπτωση, βάσει των αντίστοιχων αναπτυξιακών αναγκών.
2. Για τους τομείς που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο, οι ΥΧΕ παρέχουν στην Ένωση μεταχείριση που δεν υπολείπεται της πλέον ευνοϊκής μεταχείρισης που εφαρμόζεται σε οποιαδήποτε σημαντική εμπορική οικονομία, όπως ορίζεται στην παράγραφο 4.
3. Η παράγραφος 2 δεν εμποδίζει μια ΥΧΕ να παραχωρήσει σε ορισμένες άλλες ΥΧΕ ή σε άλλες αναπτυσσόμενες χώρες καθεστώς ευνοϊκότερο από αυτό που παραχωρείται στην Ένωση.
4. Για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου, ως «σημαντική εμπορική οικονομία» νοείται οποιαδήποτε αναπτυγμένη χώρα, ή κάθε χώρα, της οποίας το μερίδιο των παγκόσμιων

εξαγωγών εμπορευμάτων υπερβαίνει το ένα τοις εκατό, ή, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, κάθε ομάδα χωρών που ενεργεί μεμονωμένα, συλλογικά ή μέσω συμφωνίας οικονομικής ολοκλήρωσης, της οποίας το μερίδιο των παγκόσμιων εμπορευματικών εξαγωγών υπερβαίνει συλλογικά το 1,5 %. Οι υπολογισμοί αυτοί βασίζονται στα τελευταία διαθέσιμα επίσημα στοιχεία του ΠΟΕ σχετικά με τους κυριότερους εξαγωγείς του παγκόσμιου εμπορίου εμπορευμάτων (πλην του ενδοενωσιακού εμπορίου).

5. Οι αρμόδιες αρχές των ΥΧΕ κοινοποιούν στην Επιτροπή, έως τις 2 Απριλίου 2014, τους δασμούς και τους καταλόγους των ποσοτικών περιορισμών που εφαρμόζουν σύμφωνα με την παρούσα απόφαση. Οι αρχές των ΥΧΕ κοινοποιούν επίσης στην Επιτροπή τις τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις που επιφέρουν σε αυτά τα μέτρα, κατά τη θέσπισή τους.

Άρθρο 46

Μη εισαγωγή διακρίσεων

1. Η Ένωση δεν εισάγει διακρίσεις μεταξύ των ΥΧΕ και οι ΥΧΕ δεν εισάγουν διακρίσεις μεταξύ των κρατών μελών.
2. Σύμφωνα με το άρθρο 64, η εφαρμογή των συγκεκριμένων διατάξεων της παρούσας απόφασης και ιδίως του άρθρου 44 παράγραφος 2, των άρθρων 45, 48, 49, 51 και του άρθρου 58 παράγραφος 3 δεν πρέπει να θεωρείται ότι αποτελούν διακρίσεις.

Άρθρο 47

Όροι για τις μετακινήσεις αποβλήτων

1. Οι μετακινήσεις αποβλήτων μεταξύ των κρατών μελών και των ΥΧΕ ελέγχονται σύμφωνα με τη διεθνή νομοθεσία, ιδίως τη σύμβαση της Βασιλείας⁴², και την νομοθεσία της Ένωσης. Η Ένωση υποστηρίζει την καθιέρωση και την ανάπτυξη ουσιαστικής διεθνούς συνεργασίας στον τομέα αυτό για την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας.
2. Όσον αφορά τις ΥΧΕ οι οποίες λόγω του συνταγματικού τους καθεστώτος δεν αποτελούν συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης της Βασιλείας, οι οικείες αρχές τους επισπεύδουν τις απαραίτητες εσωτερικές νομοθετικές και διοικητικές ρυθμίσεις για την εφαρμογή των διατάξεων της σύμβασης της Βασιλείας στις εν λόγω ΥΧΕ.
3. Τα κράτη μέλη με τα οποία είναι συνδεδεμένες οι ΥΧΕ προωθούν τη θέσπιση, εκ μέρους των ΥΧΕ, των απαραίτητων εσωτερικών νομοθετικών και διοικητικών ρυθμίσεων για την εφαρμογή των ακόλουθων πράξεων:
4. Μία ΥΧΕ και το κράτος μέλος με το οποίο είναι συνδεδεμένη μπορούν να εφαρμόζουν τις δικές τους εθνικές διαδικασίες στις εξαγωγές αποβλήτων από τις ΥΧΕ προς το συγκεκριμένο κράτος μέλος. Σε τέτοιες περιπτώσεις, το κράτος μέλος με το οποίο είναι συνδεδεμένη η ΥΧΕ κοινοποιεί στην Επιτροπή την εφαρμοστέα νομοθεσία καθώς και κάθε μελλοντική σχετική εθνική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεών της.

Άρθρο 48

Προσωρινή ανάκληση προτιμήσεων

Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι υπάρχουν επαρκείς λόγοι αμφισβήτησης του κατά πόσον η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται σωστά, η Επιτροπή προβαίνει σε διαβουλεύσεις με την ΥΧΕ και το κράτος μέλος με το οποίο η ΥΧΕ έχει ιδιαίτερες σχέσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή της παρούσας απόφασης. Σε περίπτωση που οι διαβουλεύσεις δεν καταλήξουν σε αμοιβαία αποδεκτό

⁴² Σύμβαση της Βασιλείας για τον έλεγχο της διασυνοριακής διακίνησης επικίνδυνων αποβλήτων και της διάθεσής τους, η οποία υπεγράφη στις 22 Μαρτίου 1989.

τρόπο εφαρμογής της παρούσας απόφασης, η Ένωση μπορεί να αποσύρει προσωρινά τις προτιμήσεις από τη συγκεκριμένη ΥΧΕ σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ.

Άρθρο 49

Μέτρα διασφάλισης και επιτήρησης

Για να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή της παρούσας απόφασης, η Ένωση μπορεί να λαμβάνει τα μέτρα διασφάλισης και επιτήρησης που προβλέπονται στο παράρτημα ΙV.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Άρθρο 50

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «φυσικό πρόσωπο από ΥΧΕ»: φυσικό πρόσωπο που έχει τη συνήθη διαμονή του σε ΥΧΕ, το οποίο είναι υπήκοος ενός κράτους μέλους ή που τυγχάνει ειδικού νομικού καθεστώτος σε μία ΥΧΕ. Ο ορισμός αυτός δεν θίγει τα δικαιώματα που συνεπάγεται η ιθαγένεια της Ένωσης κατά την έννοια της ΣΛΕΕ·
- β) «νομικό πρόσωπο μιας ΥΧΕ»: ένα νομικό πρόσωπο της ΥΧΕ που έχει συσταθεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στη συγκεκριμένη ΥΧΕ και έχει την έδρα, την κεντρική διοίκηση ή τον κύριο τόπο άσκησης των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων στο έδαφος της εν λόγω ΥΧΕ. Εάν το νομικό πρόσωπο έχει μόνο την καταστατική έδρα ή την κεντρική διοίκησή του στην ΥΧΕ, δεν θεωρείται ως νομικό πρόσωπο της ΥΧΕ, εκτός εάν ασκεί δραστηριότητα που έχει πραγματική και διαρκή δεσμό με την οικονομία της εν λόγω χώρας ή εδάφους·
- γ) Οι αντίστοιχοι ορισμοί που καθορίζονται στο πλαίσιο των συμφωνιών οικονομικής ολοκλήρωσης που αναφέρονται στο άρθρο 51 παράγραφος 1 εφαρμόζονται στη μεταχείριση που παρέχεται μεταξύ της Ένωσης και των ΥΧΕ.

Άρθρο 51

Πλέον ευνοϊκή μεταχείριση

- 1. Όσον αφορά τυχόν μέτρα που επηρεάζουν τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών και την εγκατάσταση των οικονομικών δραστηριοτήτων:
 - α) η Ένωση παρέχει στα φυσικά και νομικά πρόσωπα των ΥΧΕ μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από την πλέον ευνοϊκή μεταχείριση της οποίας τυγχάνουν παρόμοια φυσικά και νομικά πρόσωπα οποιασδήποτε τρίτης χώρας με την οποία η Ένωση συνάπτει ή έχει συνάψει συμφωνία οικονομικής ολοκλήρωσης·
 - β) μια ΥΧΕ παρέχει στα φυσικά και νομικά πρόσωπα της Ένωσης μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από την πλέον ευνοϊκή μεταχείριση της οποίας τυγχάνουν παρόμοια φυσικά και νομικά πρόσωπα οποιασδήποτε σημαντικής εμπορικής οικονομίας με την οποία η Ένωση συνάπτει ή έχει συνάψει συμφωνία οικονομικής ολοκλήρωσης μετά την 1η Ιανουαρίου 2014.
- 2. Οι υποχρεώσεις που καθορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για τη μεταχείριση που χορηγείται:

- α) στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς που απαιτεί από τα μέρη να εναρμονίζουν σημαντικά τις νομοθεσίες τους με σκοπό την άρση εμποδίων που δεν εισάγουν διακρίσεις στην εγκατάσταση και στις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών·
 - β) στο πλαίσιο των μέτρων που προβλέπουν την αναγνώριση των τίτλων ή των αδειών. η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των συγκεκριμένων μέτρων των ΥΧΕ στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου·
 - γ) βάσει οποιασδήποτε διεθνούς συμφωνίας ή ρύθμισης που αφορά, συνολικά ή κυρίως, τη φορολογία·
 - δ) βάσει μέτρων που επωφελούνται από την κάλυψη μιας εξαίρεσης μάλλον ευνοημένου κράτους που παρατίθεται σύμφωνα με το άρθρο II.2 της GATS.
3. Καμία διάταξη της παρούσας απόφασης δεν εμποδίζει ούτε την Ένωση ούτε τις ΥΧΕ να θεσπίζουν ή να διατηρούν μέτρα για προληπτικούς λόγους, μεταξύ άλλων για:
- α) την προστασία των επενδυτών, των καταθετών, των κατόχων ασφαλιστήριων συμβολαίων ή των προσώπων τα οποία έχουν καταπιστευματική αξίωση έναντι παρόχου χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών· ή
 - β) τη διαφύλαξη της ακεραιότητας και της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος ενός μέρους.
4. Προκειμένου να προωθηθεί και να υποστηριχθεί η απασχόληση σε τοπικό επίπεδο, οι αρχές μιας ΥΧΕ δύναται να θεσπίζουν ρυθμίσεις υπέρ των φυσικών προσώπων τους και των τοπικών δραστηριοτήτων. Σε αυτήν την περίπτωση, οι αρμόδιες αρχές των ΥΧΕ κοινοποιούν τις ρυθμίσεις που θεσπίζουν στην Επιτροπή, η οποία και ενημερώνει τα κράτη μέλη.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΤΟΜΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Άρθρο 52

Γενική προσέγγιση

Το εμπόριο και η συνεργασία στον τομέα του εμπορίου στο πλαίσιο της σύνδεσης σκοπό έχουν να συμβάλουν στην βιώσιμη ανάπτυξη στις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές της διαστάσεις. Στο πλαίσιο αυτό, δεν μειώνονται οι εθνικές περιβαλλοντικές ή εργασιακές νομοθετικές διατάξεις και κανονισμοί των ΥΧΕ προκειμένου να ενθαρρυνθούν το εμπόριο ή οι επενδύσεις.

Άρθρο 53

Πρότυπα σχετικά με το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή στο εμπόριο

1. Το εμπόριο και η συνεργασία στον τομέα του εμπορίου στο πλαίσιο της σύνδεσης αποσκοπούν στην ενίσχυση της αμοιβαίας υποστήριξης μεταξύ εμπορικών και περιβαλλοντικών πολιτικών και υποχρεώσεων. Για τους εν λόγω σκοπούς, η συνεργασία στον τομέα του εμπορίου στο πλαίσιο της σύνδεσης λαμβάνει υπόψη τις αρχές της διεθνούς περιβαλλοντικής διακυβέρνησης και των πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών.

2. Η συνεργασία στον τομέα του εμπορίου αποσκοπεί στην υποστήριξη των τελικών στόχων της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος (UNFCCC) και της εφαρμογής της συμφωνίας του Παρισιού. Μπορεί επίσης να επεκταθεί στη συνεργασία για άλλες πολυμερείς περιβαλλοντικές συμφωνίες που σχετίζονται με το εμπόριο, όπως η σύμβαση για το εμπόριο ειδών που απειλούνται με εξαφάνιση.

Άρθρο 54

Εργασιακά πρότυπα στο εμπόριο

1. Η σύνδεση αποσκοπεί στην προώθηση του εμπορίου έτσι ώστε να ευνοηθούν η πλήρης και παραγωγική απασχόληση και η αξιοπρεπής εργασία για όλους.
2. Οι διεθνώς αναγνωρισμένοι βασικοί κανόνες εργασίας, όπως ορίζονται από τις σχετικές συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, πρέπει να τηρούνται και να εφαρμόζονται στη νομοθεσία και την πρακτική. Τα εργασιακά αυτά πρότυπα περιλαμβάνουν ειδικότερα τον σεβασμό της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι και του δικαιώματος της συλλογικής διαπραγμάτευσης, την κατάργηση κάθε μορφής καταναγκαστικής εργασίας, την εξάλειψη των χειρότερων μορφών παιδικής εργασίας, το κατώτατο όριο ηλικίας εισόδου στην απασχόληση και τη μη εφαρμογή διακρίσεων στον τομέα της απασχόλησης. Οι ΥΧΕ εξασφαλίζουν την αποτελεσματική επιθεώρηση εργασίας, αποτελεσματικά μέτρα για την επαγγελματική ασφάλεια και υγεία, σύμφωνα με τις σχετικές συμβάσεις της ΔΟΕ και αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας για όλους, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τους μισθούς και τα κέρδη, το ωράριο εργασίας και τους άλλους όρους εργασίας.

Άρθρο 55

Βιώσιμο εμπόριο αλιευτικών προϊόντων

Η σύνδεση μπορεί να συμπεριλάβει τη συνεργασία στον τομέα της καταπολέμησης παράνομης, αδήλωτης και ανεξέλεγκτης αλιείας και του συναφούς εμπορίου. Η συνεργασία σε αυτόν τον τομέα θα πρέπει να αποσκοπεί:

- α) στη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των ΥΧΕ και των περιφερειακών οργανισμών διαχείρισης της αλιείας, ιδίως όσον αφορά την ανάπτυξη και την αποτελεσματική εφαρμογή των προγραμμάτων ελέγχου και επιθεώρησης, των κινήτρων και των μέτρων για την αποτελεσματική μακροπρόθεσμη διαχείριση των αλιευτικών και θαλάσσιων οικοσυστημάτων.
- β) στην προώθηση της εφαρμογής των μέτρων για την καταπολέμηση της παράνομης, αδήλωτης και ανεξέλεγκτης αλιείας και του συναφούς εμπορίου στις ΥΧΕ.

Άρθρο 56

Βιώσιμο εμπόριο ξυλείας

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα του εμπορίου ξυλείας αποσκοπεί στην προώθηση του εμπορίου στον τομέα της νόμιμα υλοτομημένης ξυλείας. Η συνεργασία αυτή μπορεί να περιλαμβάνει τον διάλογο σχετικά με τα ρυθμιστικά μέτρα, καθώς και ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά αγορακεντρικά ή εθελοντικά μέτρα, όπως η δασική πιστοποίηση ή οι οικολογικές πολιτικές δημοσίων συμβάσεων

Εμπόριο και βιώσιμη ανάπτυξη

1. Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα της βιώσιμης ανάπτυξης μπορεί να επιτευχθεί με:
 - α) τη διευκόλυνση και την προώθηση του εμπορίου και των επενδύσεων στον τομέα των περιβαλλοντικών αγαθών και υπηρεσιών, μεταξύ άλλων με τη θέσπιση και την εφαρμογή τοπικής νομοθεσίας, καθώς και των αγαθών που συμβάλλουν στη βελτίωση των κοινωνικών συνθηκών των ΥΧΕ·
 - β) τη διευκόλυνση της άρσης των εμποδίων στο εμπόριο ή τις επενδύσεις, όσον αφορά αγαθά και υπηρεσίες που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, όπως βιώσιμες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, και ενεργειακά αποδοτικά προϊόντα και υπηρεσίες, μεταξύ άλλων, με τη θέσπιση πλαισίων πολιτικής που ευνοούν την ανάπτυξη των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνολογιών, καθώς και με την προώθηση προτύπων που ανταποκρίνονται στις περιβαλλοντικές και οικονομικές ανάγκες και ελαχιστοποιούν τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο·
 - γ) την προώθηση του εμπορίου προϊόντων που συμβάλλουν σε κοινωνικές συνθήκες και σε περιβαλλοντικά υγιείς πρακτικές, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων που αποτελούν αντικείμενο εθελοντικών καθεστώτων εξασφάλισης της βιωσιμότητας, όπως δίκαια και ηθικά εμπορικά καθεστώτα, οικολογικά σήματα και συστήματα πιστοποίησης προϊόντων προερχόμενων από φυσικούς πόρους·
 - δ) την προώθηση διεθνώς αναγνωρισμένων αρχών και κατευθυντήριων γραμμών στον τομέα της υπεύθυνης επιχειρηματικής συμπεριφοράς και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, και την ενθάρρυνση των εταιρειών που αναπτύσσουν δραστηριότητες στο έδαφος των ΥΧΕ να τις εφαρμόζουν και να ανταλλάσσουν πληροφορίες και βέλτιστες πρακτικές.
2. Κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των μέτρων που αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος ή των συνθηκών εργασίας που μπορούν να επηρεάσουν το εμπόριο ή τις επενδύσεις, η Ένωση και οι ΥΧΕ λαμβάνουν υπόψη τις διαθέσιμες επιστημονικές και τεχνικές πληροφορίες και τα σχετικά διεθνή πρότυπα, κατευθυντήριες γραμμές ή συστάσεις, καθώς και την αρχή της προφύλαξης.
3. Η Ένωση και οι ΥΧΕ αναπτύσσουν, θεσπίζουν και εφαρμόζουν με πλήρη διαφάνεια μέτρα τα οποία αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος και των συνθηκών εργασίας φορέας υλοποίησης επηρεάζουν το εμπόριο ή τις επενδύσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΛΛΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Τρέχουσες πληρωμές και κινήσεις κεφαλαίων

1. Δεν επιβάλλονται περιορισμοί σε καμία πληρωμή σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών μεταξύ κατοίκων της Ένωσης και των ΥΧΕ.
2. Όσον αφορά τις συναλλαγές επί του λογαριασμού κεφαλαίων του ισοζυγίου πληρωμών, τα κράτη μέλη και οι αρχές των ΥΧΕ διασφαλίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων για άμεσες επενδύσεις σε εταιρείες οι οποίες έχουν συσταθεί σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους, χώρας ή εδάφους υποδοχής και εξασφαλίζουν ότι τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν

συσταθεί από τις επενδύσεις αυτές και όλα τα κέρδη που έχουν απορρέουν από αυτές μπορούν να ρευστοποιηθούν ή να επαναπατριστούν.

3. Η Ένωση και οι ΥΧΕ έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν, τηρουμένων των αναλογιών, τα μέτρα που αναφέρονται στα άρθρα 64, 65, 66, 75, 143, 144 και 215 της ΣΛΕΕ, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται σε αυτά.
4. Οι αρμόδιες αρχές της ΥΧΕ, του κράτους μέλους ή της Ένωσης αλληλοενημερώνονται για τυχόν λήψη ανάλογων μέτρων και υποβάλλουν χρονοδιάγραμμα για την κατάργησή τους, το ταχύτερο δυνατό.

Άρθρο 59

Πολιτικές ανταγωνισμού

Οι ΥΧΕ διατηρούν τη σχετική με τον ανταγωνισμό νομοθεσία που εφαρμόζεται σε όλες τις επιχειρήσεις σε όλους τους τομείς της οικονομίας και με την οποία αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά όλες οι ακόλουθες πρακτικές:

1. οριζόντιες και κάθετες συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και εναρμονισμένες πρακτικές που έχουν ως στόχο ή αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη στρέβλωση του ανταγωνισμού·
2. καταχρηστική εκμετάλλευση από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις μιας δεσπόζουσας θέσης·
3. συγκεντρώσεις μεταξύ επιχειρήσεων οι οποίες παρακωλύουν σημαντικά τον πραγματικό ανταγωνισμό, ειδικότερα λόγω της δημιουργίας ή της ενίσχυσης δεσπόζουσας θέσης· και
4. ενισχύσεις που χορηγούνται μέσω κρατικών πόρων από μια ΥΧΕ που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό ευνοώντας ορισμένες επιχειρήσεις στο μέτρο που έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στο εμπόριο ή τις επενδύσεις.

Άρθρο 60

Προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας

1. Ένα κατάλληλο και αποτελεσματικό επίπεδο προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένων των μέσων επιβολής του σεβασμού των δικαιωμάτων αυτών, εξασφαλίζεται με την ευθυγράμμιση προς τα υψηλότερα διεθνή πρότυπα, προκειμένου να περιοριστούν οι στρεβλώσεις και τα προσκόμματα στις διμερείς συναλλαγές.
2. Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία σε αυτόν τον τομέα ενδέχεται να αφορά την κατάρτιση νόμων και κανονισμών που αποβλέπουν στην προστασία και την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, την πρόληψη της κατάχρησης των δικαιωμάτων αυτών από τους δικαιούχους, και της παραβίασης των δικαιωμάτων από ανταγωνιστές, και της υποστήριξης περιφερειακών οργανισμών διανοητικής ιδιοκτησίας με αντικείμενο την εφαρμογή και προστασία, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης του προσωπικού.

Άρθρο 61

Τεχνικοί φραγμοί στο εμπόριο

Η σύνδεση μπορεί να περιλαμβάνει συνεργασία στους τομείς της τεχνικής ρύθμισης των εμπορευμάτων, της τυποποίησης, της διαπίστωσης της συμμόρφωσης, της πιστοποίησης, της επιτήρησης της αγοράς και της διασφάλισης της ποιότητας με σκοπό την εξάλειψη των περιττών τεχνικών φραγμών στο εμπόριο μεταξύ της Ένωσης και των ΥΧΕ, καθώς και τον περιορισμό των διαφορών που υφίστανται σε αυτούς τους τομείς.

Άρθρο 62

Πολιτική καταναλωτών, προστασία της υγείας των καταναλωτών και εμπόριο

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα της πολιτικής καταναλωτών, της προστασίας της υγείας των καταναλωτών και του εμπορίου μπορεί να περιλαμβάνει την κατάρτιση νόμων και κανονισμών στον τομέα της πολιτικής καταναλωτών και της προστασίας της υγείας των καταναλωτών, με σκοπό την αποφυγή περιττών φραγμών στο εμπόριο.

Άρθρο 63

Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, η συνεργασία στον τομέα των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων σκοπό έχει:

- α) τη διευκόλυνση γενικά του εμπορίου μεταξύ της Ένωσης και των ΥΧΕ, καθώς και μεταξύ των ΥΧΕ και τρίτων χωρών, με παράλληλη διαφύλαξη της υγείας των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών σύμφωνα με τη συμφωνία για την εφαρμογή των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων («συμφωνία SPS του ΠΟΕ»).
- β) την αντιμετώπιση των σχετικών με το εμπόριο ζητημάτων που απορρέουν από τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα.
- γ) τη διασφάλιση της διαφάνειας όσον αφορά τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα που εφαρμόζονται στο εμπόριο μεταξύ της Ένωσης και των ΥΧΕ.
- δ) την προώθηση της εναρμόνισης των μέτρων με τα διεθνή πρότυπα, σύμφωνα με τις διατάξεις της συμφωνίας SPS του ΠΟΕ.
- ε) την υποστήριξη της αποτελεσματικής συμμετοχής των ΥΧΕ στους οργανισμούς που καθορίζουν τα διεθνή υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά πρότυπα.
- στ) τη θέσπιση και ενίσχυση της τεχνικής ικανότητας των ΥΧΕ για εφαρμογή και παρακολούθηση των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων.
- ζ) τη θέσπιση και ενίσχυση της τεχνικής ικανότητας των ΥΧΕ για εφαρμογή και παρακολούθηση των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων.
- η) την προώθηση της μεταφοράς τεχνολογίας και της ταχείας ανταλλαγής πληροφοριών στον τομέα των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων.

Άρθρο 64

Απαγόρευση συγκεκαλυμμένων προστατευτικών μέτρων

Οι διατάξεις του κεφαλαίου 1 και του παρόντος κεφαλαίου δεν χρησιμοποιούνται ως μέσο άσκησης αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκεκαλυμμένου περιορισμού του εμπορίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 65

Ρήτρα φορολογικής απαλλαγής

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 66, η μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους που παρέχεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν ισχύει όσον αφορά τα φορολογικά πλεονεκτήματα τα οποία παρέχουν ή ενδέχεται να παράσχουν μελλοντικά τα κράτη μέλη ή οι αρχές των ΥΧΕ, κατ' εφαρμογή συμφωνιών για την αποφυγή της διπλής φορολόγησης ή άλλων φορολογικών ρυθμίσεων ή της ισχύουσας εθνικής φορολογικής νομοθεσίας.
2. Καμία διάταξη της παρούσας απόφασης δεν μπορεί να ερμηνευθεί κατά τρόπον ώστε να εμποδίσει τη λήψη ή την εφαρμογή μέτρων που αποσκοπούν στην πρόληψη της φορολογικής απάτης ή την αποτροπή της φοροδιαφυγής, σύμφωνα με τις φορολογικές διατάξεις των συμφωνιών για την αποφυγή της διπλής φορολόγησης ή άλλων φορολογικών ρυθμίσεων ή της ισχύουσας εθνικής φορολογικής νομοθεσίας.
3. Καμία διάταξη της παρούσας απόφασης δεν μπορεί να ερμηνευθεί κατά τρόπον ώστε να εμποδίσει τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές, κατά την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων της οικείας φορολογικής νομοθεσίας, να επιβάλλουν διάκριση μεταξύ φορολογουμένων που δεν βρίσκονται στην ίδια κατάσταση, ιδίως σε σχέση με τον τόπο κατοικίας τους ή με τον τόπο όπου έχουν επενδύσει το κεφάλαιό τους.

Άρθρο 66

Φορολογικό και τελωνειακό καθεστώς των συμβάσεων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση

1. Οι ΥΧΕ εφαρμόζουν έναντι των συμβάσεων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση φορολογικό και τελωνειακό καθεστώς τουλάχιστον εξίσου ευνοϊκό με το καθεστώς που εφαρμόζουν έναντι του κράτους μέλους με το οποίο είναι συνδεδεμένη η ΥΧΕ ή έναντι των κρατών στα οποία επιφυλάσσεται μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους, ή έναντι των διεθνών αναπτυξιακών οργανισμών με τους οποίους έχουν σχέσεις, ανάλογα με το ποια μεταχείριση κρίνεται ευνοϊκότερη.
2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, για τις συμβάσεις που χρηματοδοτούνται από την Ένωση ισχύει το ακόλουθο καθεστώς:
 - α) οι συμβάσεις δεν υπόκεινται σε τέλος χαρτοσήμου ή καταχώρησης ή σε άλλες φορολογικές επιβαρύνσεις ισοδύναμου αποτελέσματος, που ήδη ισχύουν ή που πρόκειται να θεσπιστούν στη δικαιούχο ΥΧΕ· εντούτοις, οι εν λόγω συμβάσεις καταχωρίζονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία της ΥΧΕ, γεγονός που μπορεί να συνεπάγεται την επιβολή του αντίστοιχου τέλους παροχής υπηρεσιών·
 - β) τα κέρδη και/ή τα εισοδήματα που προκύπτουν από την εκτέλεση των συμβάσεων φορολογούνται σύμφωνα με το εσωτερικό φορολογικό καθεστώς της δικαιούχου ΥΧΕ, εφόσον τα φυσικά ή τα νομικά πρόσωπα που πραγματοποιούν αυτά τα κέρδη και/ή εισοδήματα έχουν μόνιμη έδρα στην εν λόγω ΥΧΕ ή η διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης υπερβαίνει τους έξι μήνες·
 - γ) οι επιχειρήσεις που χρειάζεται να προβούν στην εισαγωγή εξοπλισμού για την εκτέλεση συμβάσεων έργων δύνανται, εφόσον το επιθυμούν, να εκμεταλλευτούν το καθεστώς της

προσωρινής εισαγωγής, όπως αυτό καθορίζεται από τη νομοθεσία της δικαιούχου ΥΧΕ που διέπει τον συγκεκριμένο εξοπλισμό·

- δ) ο επαγγελματικός εξοπλισμός που είναι αναγκαίος για την εκτέλεση των καθηκόντων που ορίζονται στη σύμβαση παροχής υπηρεσιών γίνεται δεκτός προσωρινά στη δικαιούχο ΥΧΕ χωρίς φορολογικούς, εισαγωγικούς και τελωνειακούς δασμούς και λοιπές επιβαρύνσεις ισοδύναμου αποτελέσματος, εφόσον οι εν λόγω δασμοί και επιβαρύνσεις δεν αποτελούν αμοιβή για παρεχόμενες υπηρεσίες·
 - ε) οι εισαγωγές στο πλαίσιο της εκτέλεσης μιας σύμβασης προμηθειών πραγματοποιούνται στη δικαιούχο ΥΧΕ χωρίς τελωνειακούς εισαγωγικούς δασμούς, φόρους ή φορολογικές επιβαρύνσεις ισοδύναμου αποτελέσματος. Η σύμβαση προμηθειών καταγωγής του οικείου κράτους ΑΚΕ συνάπτεται με βάση την τιμή «εκ του εργοστασίου» των προμηθειών, ενδεχομένως προσαυξημένη κατά τις εσωτερικές φορολογικές επιβαρύνσεις που επιβάλλονται, κατά περίπτωση, σε αυτές τις προμήθειες στο κράτος ΥΧΕ·
 - στ) η αγορά καυσίμων, λιπαντικών και ασφαλιστικού συνδετικού υλικού, καθώς και εν γένει όλων των προϊόντων που συμπεριλαμβάνονται σε μια σύμβαση έργων θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκε στην τοπική αγορά και υπόκειται στο φορολογικό καθεστώς που εφαρμόζεται δυνάμει της ισχύουσας νομοθεσίας της δικαιούχου ΥΧΕ·
 - ζ) η εισαγωγή προσωπικών ειδών και αντικειμένων, που προορίζονται για προσωπική ή οικιακή χρήση, από τα φυσικά πρόσωπα, πλην αυτών που προσλαμβάνονται επιτόπου, τα οποία είναι επιφορτισμένα με την εκτέλεση των καθηκόντων που ορίζονται στη σύμβαση παροχής υπηρεσιών, καθώς και από τα μέλη των οικογενειών τους, πραγματοποιείται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία της δικαιούχου ΥΧΕ, με απαλλαγή από τελωνειακούς ή εισαγωγικούς δασμούς, φόρους και άλλες επιβαρύνσεις ισοδύναμου αποτελέσματος.
3. Κάθε συμβατικό θέμα που δεν αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 διέπεται από τη νομοθεσία της οικείας ΥΧΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 67

Γενική προσέγγιση

Για να εξασφαλιστεί ότι οι ΥΧΕ αποκομίζουν το μεγαλύτερο δυνατό όφελος από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης και ότι μπορούν να συμμετέχουν υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες στην εσωτερική αγορά της Ένωσης, καθώς και στις περιφερειακές, υποπεριφερειακές και διεθνείς αγορές, η σύνδεση έχει σκοπό να συμβάλει στην ανάπτυξη των εμπορικών ικανοτήτων των ΥΧΕ με:

- α) την αύξηση της ανταγωνιστικότητας, της αυτονομίας και της οικονομικής ευρωστίας των ΥΧΕ, χάρη στη διαφοροποίηση του φάσματος και στην αύξηση της αξίας και του όγκου των συναλλαγών των ΥΧΕ στον τομέα των αγαθών και υπηρεσιών και στην ενίσχυση της ικανότητάς τους να προσελκύουν ιδιωτικές επενδύσεις σε διάφορους τομείς οικονομικής δραστηριότητας·
- β) τη βελτίωση της συνεργασίας όσον αφορά τις συναλλαγές στον τομέα των αγαθών και υπηρεσιών και της εγκατάστασης μεταξύ των ΥΧΕ και των γειτονικών χωρών.

Άρθρο 68

Διάλογος, συνεργασία και ανάπτυξη ικανοτήτων στον τομέα του εμπορίου

Στο πλαίσιο της σύνδεσης, οι πρωτοβουλίες στον τομέα του εμπορικού διαλόγου, της συνεργασίας και της ανάπτυξης ικανοτήτων μπορεί να περιλαμβάνουν:

- α) ενίσχυση των ικανοτήτων των ΥΧΕ να χαράζουν και να εφαρμόζουν πολιτικές που είναι αναγκαίες για την ανάπτυξη των συναλλαγών στον τομέα των αγαθών και υπηρεσιών·
- β) ενθάρρυνση των προσπαθειών των ΥΧΕ να θεσπίσουν κατάλληλα νομικά, ρυθμιστικά και θεσμικά πλαίσια, καθώς και τις αναγκαίες διοικητικές διαδικασίες·
- γ) προώθηση της ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα, και ιδίως των ΜΜΕ·
- δ) διευκόλυνση της ανάπτυξης της αγοράς και των προϊόντων, καθώς και βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων·
- ε) συμβολή στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και των επαγγελματικών δεξιοτήτων που σχετίζονται με τις συναλλαγές στον τομέα των αγαθών και υπηρεσιών·
- στ) ενίσχυση της ικανότητας των ενδιαμέσων επιχειρηματικών φορέων να παρέχουν στις επιχειρήσεις των ΥΧΕ που σχετίζονται με τις εξαγωγικές τους δραστηριότητες, όπως π.χ. πληροφορίες για την αγορά·
- ζ) συμβολή στη δημιουργία επιχειρηματικού κλίματος ευνοϊκού για τις επενδύσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Άρθρο 69

Συνεργασία στον τομέα των διεθνών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών

Για να προωθηθούν η σταθερότητα, η ακεραιότητα και η διαφάνεια του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος, η σύνδεση ενδέχεται να συμπεριλαμβάνει συνεργασία στον τομέα των διεθνών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Η συνεργασία αυτή μπορεί να αφορά:

- α) την παροχή αποτελεσματικής και κατάλληλης προστασίας των επενδυτών και λοιπών καταναλωτών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών·
- β) την πρόληψη και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·
- γ) την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων παραγόντων του χρηματοπιστωτικού συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμιστικών και εποπτικών αρχών·
- δ) τη δημιουργία ανεξάρτητων και αποτελεσματικών μηχανισμών για την εποπτεία των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Άρθρο 70

Διεθνή πρότυπα στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

Η Ένωση και οι ΥΧΕ καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να διασφαλίζουν ότι τα διεθνώς συμφωνημένα πρότυπα για τη ρύθμιση και την εποπτεία στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής τίθενται σε ισχύ και

εφαρμόζονται στην επικράτειά τους. Σε αυτά τα διεθνώς συμφωνημένα πρότυπα περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων: οι «Βασικές αρχές για την αποτελεσματική εποπτεία του τραπεζικού τομέα» της Επιτροπής της Βασιλείας, οι «Βασικές αρχές για τον ασφαλιστικό τομέα» της Διεθνούς Ένωσης Εποπτών Ασφαλειών, οι «Στόχοι και αρχές των κανόνων για τις κινητές αξίες» του Διεθνούς Οργανισμού Επιτροπών Κινητών Αξιών, η «Συμφωνία για την ανταλλαγή φορολογικών πληροφοριών» του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (στο εξής «ΟΟΣΑ»), η «Δήλωση για τη διαφάνεια και την ανταλλαγή πληροφοριών για φορολογικούς σκοπούς» της ομάδας χωρών G-20, τα «Βασικά χαρακτηριστικά για αποτελεσματικά καθεστώτα εξυγίανσης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων» του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Οι ΥΧΕ θεσπίζουν ή διατηρούν ένα νομικό πλαίσιο για την πρόληψη της χρήσης των χρηματοπιστωτικών τους συστημάτων για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, λαμβανομένων ιδίως υπόψη των μέσων των διεθνών φορέων που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό, όπως «τα διεθνή πρότυπα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της διάδοσης όπλων» της ομάδας χρηματοοικονομικής δράσης — «οι συστάσεις της FATF».

Όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδίδει αποφάσεις που εξουσιοδοτούν ένα κράτος μέλος να συνάπτει συμφωνία με μία ΥΧΕ για τη μεταφορά χρηματικών μεταξύ αυτής της ΥΧΕ και του κράτους μέλους με το οποίο είναι συνδεδεμένη, η μεταβίβαση αυτή αντιμετωπίζεται ως μεταφορά χρηματικών ποσών στο εσωτερικό της Ένωσης στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2015/847 για τις μεταφορές χρηματικών ποσών και η εν λόγω ΥΧΕ συμμορφώνεται με τους όρους του εν λόγω κανονισμού.

Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του άρθρου 155 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 71

Συνεργασία σε θέματα φορολογίας

Η Ένωση και οι ΥΧΕ αναγνωρίζουν και δεσμεύονται να εφαρμόζουν αποτελεσματικά τις αρχές της χρηστής διακυβέρνησης στον φορολογικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών προτύπων διαφάνειας και ανταλλαγής πληροφοριών, της δίκαιης φορολόγησης, καθώς και τα ελάχιστα πρότυπα κατά της διάβρωσης της βάσης και της μετατόπισης κερδών. Θα προωθούν τη χρηστή διακυβέρνηση στον φορολογικό τομέα, θα βελτιώνουν τη διεθνή συνεργασία σε φορολογικά θέματα και θα διευκολύνουν την είσπραξη φορολογικών εσόδων».

ΜΕΡΟΣ IV

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 72

Χρηματοδοτικοί πόροι

Η Ένωση συμβάλλει στην επίτευξη των γενικών στόχων της σύνδεσης παρέχοντας:

- α) επαρκείς χρηματοδοτικούς πόρους και κατάλληλη τεχνική βοήθεια με σκοπό την ενίσχυση των ικανοτήτων των ΥΧΕ στον τομέα της διαμόρφωσης και εφαρμογής στρατηγικών και ρυθμιστικών πλαισίων·
- β) μακροχρόνια χρηματοδότηση για την προώθηση της ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα·
- γ) κατά περίπτωση, άλλα προγράμματα της Ένωσης μπορούν να συμβάλλουν σε ενέργειες που θεσπίζεται σύμφωνα με την παρούσα απόφαση, υπό την προϋπόθεση ότι οι συνεισφορές δεν καλύπτουν τα ίδια έξοδα. Η παρούσα απόφαση μπορεί επίσης να συμβάλει στη θέσπιση μέτρων που καθορίζονται στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων της Ένωσης, εφόσον οι συνεισφορές δεν καλύπτουν τα ίδια έξοδα. Στις περιπτώσεις αυτές, το πρόγραμμα εργασίας που καλύπτουν οι δράσεις αυτές καθορίζουν ποια δέσμη κανόνων ισχύει.

Άρθρο 73

Προϋπολογισμός

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για το πρόγραμμα, για την περίοδο 2021-2027 ανέρχεται σε 500 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές.
2. Η ενδεικτική κατανομή του ποσού που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιγράφεται λεπτομερώς στο παράρτημα Ι.
3. Το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν θίγει την εφαρμογή διατάξεων που προβλέπουν ευελιξία στον κανονισμό [τον νέο κανονισμό για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο], τον [κανονισμό (ΕΕ) αριθ. [...]] και τον δημοσιονομικό κανονισμό.

Άρθρο 74

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρόντος τμήματος, νοούνται ως:

- α) «προγραμματισμένη ενίσχυση»: η μη επιστρεπτέα ενίσχυση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης η οποία χορηγείται στις ΥΧΕ για τη χρηματοδότηση των εδαφικών, περιφερειακών και ενδοπεριφερειακών στρατηγικών και προτεραιοτήτων που προβλέπονται στα έγγραφα προγραμματισμού·
- β) «προγραμματισμός»: η διαδικασία οργάνωσης, λήψης αποφάσεων και κατανομής ενδεικτικών χρηματοδοτικών πόρων με στόχο την υλοποίηση, σε πολυετή βάση, σε περιοχή

που αναφέρεται στο μέρος II της παρούσας απόφασης, των μέτρων για την επίτευξη των στόχων της σύνδεσης για την βιώσιμη ανάπτυξη των ΥΧΕ.

- γ) «έγγραφο προγραμματισμού»: το έγγραφο το οποίο αναπτύσσει τη στρατηγική, τις προτεραιότητες και τις ρυθμίσεις που διέπουν την ΥΧΕ και συγκεκριμενοποιεί κατά τρόπο αποτελεσματικό και αποδοτικό τους στόχους και τις επιδιώξεις της ΥΧΕ όσον αφορά την βιώσιμη ανάπτυξη με σκοπό την επίτευξη των στόχων της σύνδεσης;
- δ) «αναπτυξιακά σχέδια»: μια σειρά συνεκτικών ενεργειών που καθορίζονται και χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από τις ΥΧΕ στο πλαίσιο των δικών τους πολιτικών και στρατηγικών ανάπτυξης, καθώς και των ενεργειών που συμφωνούνται μεταξύ μιας ΥΧΕ και του κράτους μέλους με το οποίο είναι συνδεδεμένη·
- ε) «εδαφικό κονδύλιο»: το ποσό που χορηγείται σε κάθε επιμέρους ΥΧΕ ως προγραμματιζόμενη βοήθεια στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης και της επιτρέπει να χρηματοδοτήσει τις εδαφικές στρατηγικές και προτεραιότητες που αναφέρονται στα έγγραφα προγραμματισμού·
- στ) «περιφερειακό κονδύλιο»: το ποσό που χορηγείται ως προγραμματιζόμενη ενίσχυση με σκοπό τη χρηματοδότηση στρατηγικών περιφερειακής συνεργασίας ή προτεραιοτήτων κοινών σε περισσότερες από μία ΥΧΕ και οι οποίες προβλέπονται στα έγγραφα προγραμματισμού·
- ζ) «ενδοπεριφερειακό κονδύλιο»: ένα ποσό - εντός του περιφερειακού κονδυλίου - που χορηγείται ως προγραμματιζόμενη ενίσχυση για τη χρηματοδότηση στρατηγικών και προτεραιοτήτων διαπεριφερειακής συνεργασίας που αφορούν τουλάχιστον μία ΥΧΕ και μία ή περισσότερες εξόχως απόκεντρες περιφέρειες που αναφέρονται στο άρθρο 349 ΣΛΕΕ και/ή ένα ή περισσότερα κράτη ΑΚΕ και/ή ένα ή περισσότερα κράτη ή εδάφη εκτός ΑΚΕ.

Άρθρο 75

Αρχές που διέπουν τη συνεργασία στον τομέα της χρηματοδότησης

1. Η χρηματοδοτική βοήθεια της Ένωσης βασίζεται στις αρχές της εταιρικής σχέσης, της οικειοποίησης, της εναρμόνισης προς τα εδαφικά συστήματα, της συμπληρωματικότητας και της επικουρικότητας.
2. Οι δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης μπορεί να λάβουν τη μορφή προγραμματισμένων ή μη προγραμματισμένων ενισχύσεων.
3. Η χρηματοδοτική βοήθεια της Ένωσης πρέπει:
 - α) να εφαρμόζεται λαμβανομένων δεόντως υπόψη των αντίστοιχων γεωγραφικών, κοινωνικών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών των ΥΧΕ, καθώς και των ιδιαίτερων δυνατοτήτων τους·
 - β) να εξασφαλίζει ότι οι ροές των πόρων χορηγούνται σε προβλέψιμη και τακτική βάση·
 - γ) να είναι ευέλικτη και προσαρμοσμένη στην κατάσταση κάθε ΥΧΕ· και
 - δ) να διεξάγεται τηρουμένων πλήρως των αντίστοιχων θεσμικών, νομικών και δημοσιονομικών αρμοδιοτήτων κάθε εταίρου.
4. Την ευθύνη για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων αναλαμβάνουν οι αρχές της οικείας ΥΧΕ, με την επιφύλαξη των εξουσιών της Επιτροπής για την εξασφάλιση χρηστής οικονομικής διαχείρισης όσον αφορά τη χρήση των κονδυλίων της Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 76

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Στο πλαίσιο της στρατηγικής και των προτεραιοτήτων που έχουν καθοριστεί από τις ενδιαφερόμενες ΥΧΕ σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο, μπορεί να δοθεί χρηματοδοτική στήριξη στα ακόλουθα:

- α) τις τομεακές πολιτικές και τις τομεακές μεταρρυθμίσεις, καθώς και σχέδια που είναι συμβατά με αυτές·
- β) την ανάπτυξη θεσμών, τη δημιουργία ικανοτήτων και την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών πτυχών·
- γ) τεχνική βοήθεια·

Άρθρο 77

Ανάπτυξη ικανοτήτων

- 1. Η χρηματοδοτική βοήθεια μπορεί να συμβάλει, μεταξύ άλλων, στη στήριξη των ΥΧΕ ούτως ώστε να αναπτύξουν τις απαιτούμενες ικανότητες για τον καθορισμό, την εφαρμογή και την παρακολούθηση εδαφικών και/ή περιφερειακών στρατηγικών και δράσεων με σκοπό την επίτευξη των γενικών στόχων στους τομείς συνεργασίας που αναφέρονται στο Μέρος II και III.
- 2. Η Ένωση υποστηρίζει τις προσπάθειες που καταβάλλουν οι ΥΧΕ για την ανάπτυξη αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων όσον αφορά τις εν λόγω περιοχές.
- 3. Η Ένωση μπορεί να υποστηρίζει τις προσπάθειες που καταβάλλουν οι ΥΧΕ για τη βελτίωση της συγκρισιμότητας των μακροοικονομικών δεικτών τους.

Άρθρο 78

Τεχνική βοήθεια

- 1. Με πρωτοβουλία της Επιτροπής, η χρηματοδότηση της Ένωσης μπορεί να καλύπτει δαπάνες για την εφαρμογή της απόφασης και για την επίτευξη των στόχων της, συμπεριλαμβανομένης της διοικητικής στήριξης που συνδέεται με τις δράσεις προετοιμασίας, παρακολούθησης, εποπτείας, ελέγχου, λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης, οι οποίες είναι αναγκαίες για την εφαρμογή αυτή, δαπάνες των κεντρικών υπηρεσιών και των αντιπροσωπειών της Ένωσης για τη διοικητική στήριξη που απαιτείται για το πρόγραμμα, καθώς και για τη διαχείριση των πράξεων που χρηματοδοτούνται βάσει της παρούσας απόφασης, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων ενημέρωσης και επικοινωνίας, και των εταιρικών συστημάτων πληροφοριών και τεχνολογίας.
- 2. Με πρωτοβουλία των ΥΧΕ, μπορούν να χρηματοδοτούνται μελέτες ή μέτρα τεχνικής βοήθειας για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων που προβλέπονται στα έγγραφα προγραμματισμού. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να χρηματοδοτήσει τα μέτρα αυτά είτε από την προγραμματισμένη βοήθεια είτε από τις πιστώσεις που διατίθενται για μέτρα τεχνικής συνεργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 79 **Γενικές αρχές**

Εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα απόφαση, η χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης υλοποιείται σύμφωνα με τους στόχους και τις αρχές της παρούσας απόφασης, τον δημοσιονομικό κανονισμό, και τον [κανονισμός ΜΓΑΔΣ] και, ειδικότερα, τον τίτλο II, κεφάλαιο I, με εξαίρεση το άρθρο 13, το άρθρο 14 παράγραφοι 1 και 4 και το άρθρο 15, το κεφάλαιο III με την εξαίρεση το άρθρο 21 παράγραφος 1 και το άρθρο 21 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) και το άρθρο 21 παράγραφος 3, και το κεφάλαιο V, με εξαίρεση τα άρθρα 31 παράγραφοι 1, 4 και 6, και το άρθρο 32 παράγραφος 3. Η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 80 της παρούσας απόφασης δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του [κανονισμού ΜΓΑΔΣ].

Άρθρο 80 **Έγκριση πολυετών ενδεικτικών προγραμμάτων, σχεδίων δράσης και μέτρων**

Η Επιτροπή εκδίδει, στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης, με τη μορφή «ενιαίων εγγράφων προγραμματισμού», τα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 12 του [κανονισμού ΜΓΑΔΣ], μαζί με τα αντίστοιχα σχέδια δράσης και τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 19 του [κανονισμού ΜΓΑΔΣ], σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 88 παράγραφος 5 της παρούσας απόφασης. Η εν λόγω διαδικασία εφαρμόζεται επίσης στις αναθεωρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 3 του [κανονισμού ΜΓΑΔΣ], οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα τη σημαντική τροποποίηση του περιεχομένου του πολυετούς ενδεικτικού προγράμματος.

Στην περίπτωση της Γροιλανδίας, τα σχέδια δράσης και τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 19 [του κανονισμού ΜΓΑΔΣ] μπορούν να εγκριθούν χωριστά από τα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα.

Άρθρο 81 **Επιλεξιμότητα για εδαφική χρηματοδότηση**

1. Οι δημόσιες αρχές των ΥΧΕ είναι επιλέξιμες για τη χρηματοδοτική στήριξη που προβλέπεται στην παρούσα απόφαση.
2. Με την επιφύλαξη της σύμφωνης γνώμης των αρχών των οικείων ΥΧΕ, οι ακόλουθες οντότητες ή οργανισμοί είναι επίσης επιλέξιμοι για χρηματοδοτική στήριξη όπως προβλέπεται στην παρούσα συμφωνία:
 - α) οι οργανισμοί του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα σε τοπικό, εθνικό ή/και περιφερειακό επίπεδο, η τοπική αυτοδιοίκηση των ΥΧΕ και κυρίως οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και οι αναπτυξιακές τράπεζες·
 - β) οι εταιρείες και επιχειρήσεις των ΥΧΕ και των περιφερειακών ομάδων χωρών·
 - γ) οι εταιρείες και επιχειρήσεις κράτους μέλους, προκειμένου να έχουν τη δυνατότητα, εκτός από τη συνεισφορά τους, να αναλάβουν παραγωγικά έργα στο έδαφος μιας ΥΧΕ·
 - δ) οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί φορείς των ΥΧΕ ή της Ένωσης που προωθούν και χρηματοδοτούν ιδιωτικές επενδύσεις στις ΥΧΕ· και

- ε) οι φορείς αποκεντρωμένης συνεργασίας και άλλοι μη κρατικοί φορείς των ΥΧΕ και της Ένωσης, ώστε να μπορούν να αναλάβουν οικονομικά, πολιτιστικά, κοινωνικά και εκπαιδευτικά σχέδια και προγράμματα στις ΥΧΕ στο πλαίσιο της αποκεντρωμένης συνεργασίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 12 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 82

Επιλεξιμότητα για περιφερειακή χρηματοδότηση

1. Το περιφερειακό κονδύλιο αφορά δραστηριότητες από τις οποίες επωφελούνται και στις οποίες συμμετέχουν:
 - α) δύο ή περισσότερες ΥΧΕ ανεξάρτητα από τη θέση τους·
 - β) οι ΥΧΕ και η Ένωση στο σύνολό της·
 - γ) δύο ή περισσότερες ΥΧΕ ανεξάρτητα από τη θέση τους και τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα:
 - i) μία ή περισσότερες εξόχως απόκεντρες περιφέρειες που αναφέρονται στο άρθρο 349 της ΣΛΕΕ
 - ii) ένα ή περισσότερα κράτη ΑΚΕ και/ή ένα ή περισσότερα κράτη και εδάφη εκτός ΑΚΕ·
 - iii) ένας ή περισσότεροι περιφερειακοί οργανισμοί στους οποίους είναι μέλη οι ΥΧΕ·
 - ν) μια ή περισσότερες οντότητες, αρχές ή άλλοι φορείς από τουλάχιστον μια ΥΧΕ, που είναι μέλη ενός ΕΟΕΣ, σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας απόφασης, μιας ή περισσότερων εξόχως απόκεντρων περιφερειών και ενός ή περισσότερων γειτονικών κρατών και εδαφών είτε ΑΚΕ είτε εκτός ΑΚΕ.
2. Στο πλαίσιο της περιφερειακής κατανομής που αναφέρεται στο άρθρο 74, μια ενδοπεριφερειακή χορήγηση μπορεί να χρησιμοποιηθεί για πράξεις που ωφελούν και συνεπάγονται:
 - α) μία ή περισσότερες ΥΧΕ και μία ή περισσότερες εξόχως απόκεντρες περιφέρειες που αναφέρονται στο άρθρο 349 της ΣΛΕΕ·
 - β) μία ή περισσότερες ΥΧΕ και ένα ή περισσότερα γειτονικά κράτη, είτε κράτη ή εδάφη ΑΚΕ είτε εκτός ΑΚΕ·
 - γ) μία ή περισσότερες ΥΧΕ, μία ή περισσότερες εξόχως απόκεντρες περιφέρειες και ένα ή περισσότερα κράτη ή εδάφη, είτε ΑΚΕ είτε εκτός ΑΚΕ·
 - δ) δύο ή περισσότεροι περιφερειακοί οργανισμοί στους οποίους είναι μέλη οι ΥΧΕ·
 - ε) μια ή περισσότερες οντότητες, αρχές ή άλλοι φορείς από τουλάχιστον μια ΥΧΕ, που είναι μέλη ενός ΕΟΕΣ, σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας απόφασης, μιας ή περισσότερων εξόχως απόκεντρων περιφερειών και ενός ή περισσότερων γειτονικών κρατών και εδαφών είτε ΑΚΕ είτε εκτός ΑΚΕ.
3. Η χρηματοδότηση που θα επιτρέπει τη συμμετοχή των κρατών ΑΚΕ, των εξόχως απόκεντρων περιφερειών και άλλων χωρών και εδαφών σε προγράμματα περιφερειακής συνεργασίας ΥΧΕ είναι πρόσθετη σε σχέση με τα κεφάλαια που χορηγούνται στις ΥΧΕ βάσει της παρούσας απόφασης.
4. Το ενδεχόμενο συμμετοχής χωρών ΑΚΕ, εξόχως απόκεντρων περιφερειών και άλλων χωρών στα προγράμματα που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα απόφαση εξετάζεται μόνον εφόσον:

- α) υφίστανται ισοδύναμες διατάξεις στο πλαίσιο των σχετικών προγραμμάτων της Ένωσης ή στα σχετικά προγράμματα χρηματοδότησης των τρίτων χωρών και εδαφών που δεν καλύπτονται από προγράμματα της Ένωσης· και
- β) τηρείται η αρχή της αναλογικότητας.

Άρθρο 83

Επιλεξιμότητα για άλλα προγράμματα της Ένωσης

1. Τα φυσικά πρόσωπα που προέρχονται από μια ΥΧΕ, όπως ορίζεται στο άρθρο 50, και, κατά περίπτωση, οι αρμόδιοι δημόσιοι και/ή ιδιωτικοί φορείς και οργανισμοί μιας ΥΧΕ, είναι επιλέξιμα για συμμετοχή σε και χρηματοδότηση από προγράμματα της Ένωσης, με την επιφύλαξη των κανόνων και στόχων των προγραμμάτων και ενδεχόμενες συμφωνίες που ισχύουν στο κράτος μέλος με το οποίο είναι συνδεδεμένη η ΥΧΕ.
2. Οι ΥΧΕ είναι επίσης επιλέξιμες για στήριξη στο πλαίσιο προγραμμάτων και μηχανισμών της Ένωσης για συνεργασία με άλλες χώρες, όπως ο Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας [κανονισμός ΜΓΑΔΣ], με την επιφύλαξη των κανόνων, των στόχων και των ρυθμίσεων που διέπουν τα εν λόγω προγράμματα.
3. Οι ΥΧΕ υποβάλλουν έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με τη συμμετοχή αυτή στα προγράμματα της Ένωσης, αρχής γενομένης από το 2022.

Άρθρο 84

Υποβολή εκθέσεων

Η Επιτροπή εξετάζει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την εφαρμογή της χρηματοδοτικής συνδρομής που παρέχεται στις ΥΧΕ στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης και υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο κάθε έτος, αρχής γενομένης το 2022, σχετικά με την υλοποίηση και τα αποτελέσματα αυτής της χρηματοδοτικής συνεργασίας. Η έκθεση διαβιβάζεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Άρθρο 85

Δημοσιονομικοί έλεγχοι

1. Οι ΥΧΕ αναλαμβάνουν καταρχήν την ευθύνη για τον δημοσιονομικό έλεγχο των ενωσιακών κονδυλίων. Αυτή ασκεί, κατά περίπτωση, την εν λόγω αρμοδιότητα σε συνεννόηση με το κράτος μέλος στο οποίο υπάγεται, σύμφωνα με τις ισχύουσες εθνικές διατάξεις.
2. Η Επιτροπή έχει την ευθύνη:
 - α) να διασφαλίζει ότι στην οικεία ΥΧΕ υπάρχουν συστήματα διαχείρισης και ελέγχου τα οποία λειτουργούν ορθά, ούτως ώστε τα ενωσιακά κονδύλια να χρησιμοποιούνται σωστά και αποτελεσματικά· και
 - β) σε περίπτωση παρατυπιών, να διατυπώνει συστάσεις ή να ζητεί τη λήψη διορθωτικών μέτρων για την επανόρθωση των παρατυπιών αυτών και την αποκατάσταση τυχόν διαχειριστικών ελλείψεων.
3. Η Επιτροπή, οι ΥΧΕ και, κατά περίπτωση, το κράτος μέλος με το οποίο είναι συνδεδεμένες, συνεργάζονται, βάσει διοικητικών ρυθμίσεων και στο πλαίσιο ετήσιων ή εξαμηνιαίων συνεδριάσεων, για τον συντονισμό των προγραμμάτων, των μεθόδων και της εφαρμογής των ελέγχων.
4. Όσον αφορά τις δημοσιονομικές διορθώσεις:
 - α) οι οικείες ΥΧΕ είναι υπεύθυνες σε πρώτο επίπεδο για τον εντοπισμό και τη διόρθωση δημοσιονομικών παρατυπιών·

β) εντούτοις, σε περίπτωση αδυναμίας της ενδιαφερόμενης ΥΧΕ, απουσίας διορθωτικών μέτρων από μέρους της ή αποτυχίας της προσπάθειας συνδιαλλαγής η Επιτροπή παρεμβαίνει και μειώνει ή καταργεί, εντελώς ή εν μέρει, το υπόλοιπο του συνολικού κονδυλίου που αντιστοιχεί στην απόφαση χρηματοδότησης του εγγράφου προγραμματισμού.

ΜΕΡΟΣ V

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 86

Ανάθεση εξουσίας στην Επιτροπή

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 87 για την τροποποίηση των παραρτημάτων II, III και IV με σκοπό να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνολογικές εξελίξεις και αλλαγές της τελωνειακής νομοθεσίας.

Για να διασφαλιστεί αποτελεσματική αξιολόγηση της προόδου της παρούσας απόφασης ως προς την επίτευξη των στόχων της, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 87, για την τροποποίηση του άρθρου 3 του παραρτήματος I για την αναθεώρηση ή τη συμπλήρωση των δεικτών εφόσον κριθεί αναγκαία και για να αντικατασταθεί η παρούσα απόφαση με διατάξεις σχετικές με καθιέρωση πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης.

Άρθρο 87

Άσκηση της ανατιθέμενης εξουσίας

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου.
2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 86 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από 1η Ιανουαρίου 2021. Η Επιτροπή συντάσσει έκθεση σχετικά με την ανάθεση της εν λόγω αρμοδιότητας το αργότερο εννέα μήνες πριν από το τέλος της πενταετούς περιόδου. Η ανάθεση αρμοδιοτήτων παρατείνεται σιωπηρά για περιόδους ίσης διάρκειας, εκτός εάν το Συμβούλιο αντιτεθεί στην εν λόγω παράταση το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη κάθε περιόδου.
3. Η ανατιθέμενη εξουσία που αναφέρεται στο άρθρο 86 μπορεί οποτεδήποτε να ανακληθεί από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Μόλις η Επιτροπή εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί στο Συμβούλιο.
5. Μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 86 τίθεται σε ισχύ μόνο εφόσον δεν διατυπωθούν, εντός διμήνου από την ως άνω κοινοποίησή της, αντιρρήσεις από το Συμβούλιο ή εφόσον, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής, το Συμβούλιο έχει ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν θα διατυπώσει αντιρρήσεις. Η ανωτέρω προθεσμία παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Συμβουλίου.

Άρθρο 88

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή (η «επιτροπή ΥΧΕ»). Η επιτροπή αυτή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011⁴³.

⁴³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή, ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13.

2. Για τους σκοπούς του άρθρου 10 παράγραφος 6 και του άρθρου 16 παράγραφος 8 του παραρτήματος II, η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή τελωνειακού κώδικα η οποία συστάθηκε με το άρθρο 285 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁴. Η επιτροπή αυτή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
3. Για τους σκοπούς του άρθρου 2 του παραρτήματος III και των άρθρων 5 και 6 του παραρτήματος IV, η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή που έχει συσταθεί με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 260/2009 του Συμβουλίου⁴⁵. Η επιτροπή αυτή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
4. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
5. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
6. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, σε συνδυασμό με το άρθρο 4 αυτού.
7. Σε περίπτωση που η γνωμοδότηση της επιτροπής πρέπει να ληφθεί μέσω γραπτής διαδικασίας, η διαδικασία αυτή ολοκληρώνεται χωρίς αποτέλεσμα, όταν, εντός της προθεσμίας έκδοσης της γνωμοδότησης, το αποφασίσει ο πρόεδρος της επιτροπής ή το ζητήσουν τα μέλη της επιτροπής με απλή πλειοψηφία.

Άρθρο 89

Πληροφόρηση, επικοινωνία και δημοσιότητα

1. Οι αποδέκτες της ενωσιακής χρηματοδότησης, στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης, μνημονεύουν ρητώς την προέλευση της χρηματοδότησης και εξασφαλίζουν την προβολή της, ιδίως κατά την προώθηση των δράσεων και των αποτελεσμάτων τους, παρέχοντας συνεκτική, αποτελεσματική και αναλογική στοχευμένη πληροφόρηση σε πολλαπλά ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και του κοινού.
2. Η Επιτροπή προβαίνει σε ενέργειες πληροφόρησης και επικοινωνίας για το πρόγραμμα, τις δράσεις και τα αποτελέσματά του. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται στο πρόγραμμα συμβάλλουν επίσης στην εταιρική προβολή των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, στον βαθμό που αυτές είναι συναφείς με τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3.

Άρθρο 90

Ρήτρα Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται σύμφωνα με την απόφαση 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου⁴⁶.

Άρθρο 91

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις

1. Η απόφαση 2013/755/ΕΚ καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2021.

⁴⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα, ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1.

⁴⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 260/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινό καθεστώς εισαγωγών, ΕΕ L 84 της 31.3.2009, σ. 1.

⁴⁶ Απόφαση 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2010, για τον καθορισμό της οργάνωσης και της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης, ΕΕ L 201 της 3.8.2010, σ. 30.

2. Η παρούσα απόφαση δεν θίγει τη συνέχιση ή την τροποποίηση των οικείων δράσεων, μέχρι τη λήξη τους, στο πλαίσιο του κανονισμού αριθ. 2013/755/ΕΕ του Συμβουλίου, ο οποίος εξακολουθεί να εφαρμόζεται στις εν λόγω δράσεις μέχρι τη λήξη τους.
3. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο του προγράμματος μπορεί επίσης να καλύψει τις δαπάνες τεχνικής και διοικητικής υποστήριξης που απαιτούνται για την εξασφάλιση της μετάβασης ανάμεσα στο πρόγραμμα και στα μέτρα που θεσπίστηκαν με την απόφαση αριθ. 2013/755/ΕΚ του Συμβουλίου.
4. Αν είναι απαραίτητο, μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό πιστώσεις πέραν του 2027, με σκοπό την κάλυψη των δαπανών που προβλέπονται στο άρθρο 78 ώστε να καταστεί εφικτή η διαχείριση δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027.

Άρθρο 92

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2018.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

- 1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής (*ομάδα προγραμμάτων*)
- 1.3. Χαρακτήρας της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.4. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.5. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις
- 1.6. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

- 2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων
- 2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου
- 2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

- 3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται
- 3.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις δαπάνες
 - 3.2.1. *Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες*
 - 3.2.2. *Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα*
 - 3.2.3. *Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση*
- 3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Απόφαση για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής (ομάδα προγραμμάτων)

Η απόφαση αποτελεί συγχώνευση της ισχύουσας απόφασης σύνδεσης ΥΧΕ-ΕΕ (2013/755/ΕΕ) και της ισχύουσας απόφασης για τη Γροιλανδία (2014/137/ΕΕ).

Ο τομέας πολιτικής είναι ο ακόλουθος:

15. Εξωτερική δράση

15,05. «Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας).

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

☐ νέα δράση

☐ νέα δράση μετά από πιλοτικό έργο/προπαρασκευαστική δράση⁴⁷

☐ την παράταση υφιστάμενης δράσης

☒ συγχώνευση ή επαναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.4. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.4.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Ο μακροπρόθεσμος στόχος της σύνδεσης είναι η προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των ΥΧΕ και η δημιουργία στενών οικονομικών σχέσεων μεταξύ αυτών και της Ένωσης στο σύνολό της. Η σύνδεση επιδιώκει βραχυπρόθεσμα τον στόχο αυτό με την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ΥΧΕ, την ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους, τη μείωση της οικονομικής και περιβαλλοντικής τρωτότητάς τους και την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ αυτών και άλλων εταίρων.

1.4.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την παρέμβαση της Ένωσης και η οποία είναι επιπρόσθετη στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Λόγοι για την ανάληψη δράσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο (εκ των προτέρων)

Οι Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη (ΥΧΕ) είναι συνδεδεμένες με την Ευρωπαϊκή Ένωση από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Ρώμης το 1958. Η σύνδεση των ΥΧΕ με την Ένωση απορρέει από τις συνταγματικές σχέσεις που διατηρούν οι εν λόγω χώρες και εδάφη με τρία κράτη μέλη. Οι ΥΧΕ δεν αποτελούν μέρος του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης και βρίσκονται εκτός της εσωτερικής αγοράς.

⁴⁷

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

Επιπλέον, οι περισσότερες από τις ΥΧΕ αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες προκλήσεις λόγω του μεγέθους τους, της θέσης τους, του εξόχως απόκεντρου χαρακτήρα τους και της στενής οικονομικής βάσης. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ χρηματοδότησε τα εδαφικά και περιφερειακά προγράμματα του ΕΤΑ στις ΥΧΕ τις τελευταίες δεκαετίες, με την πλέον πρόσφατη χρηματοδοτική στήριξη να διοχετεύεται μέσω του 11^{ου} ΕΤΑ και θα πρέπει να συνεχίσει να την παρέχει.

Όσον αφορά τη Γροιλανδία, μετά από δημοψήφισμα, εξήλθε από την ΕΕ το 1985 για να γίνει ΥΧΕ. Στο πλαίσιο της συμφωνίας εξόδου με τη Δανία και τη Γροιλανδία (Συνθήκη της Γροιλανδίας), η τελευταία έλαβε αποζημίωση για την απώλεια της κοινοτικής χρηματοδότησης μέσω αλιευτικής συμφωνίας. Το 2006, το Συμβούλιο αποφάσισε τη δημιουργία ειδικού μέσου για τη στήριξη της ανάπτυξης της Γροιλανδίας, εκτός από την αλιευτική συμφωνία, μετά τη μείωση της οικονομικής αντιστάθμισης για τη δεύτερη.

Η προσέγγιση της ΕΕ για τα μελλοντικά βήματα αμοιβαίας σχέσης επικεντρώθηκε στην αμοιβαία επωφελή συνεργασία με τις ΥΧΕ και τη Γροιλανδία και δίνει ιδιαίτερη έμφαση στις προτεραιότητες που τις αφορούν, όπως η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους, η ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους και η μείωση της ευπάθειάς τους και η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ΥΧΕ και των περιφερειακών, ευρωπαϊκών και διεθνών εταίρων τους.

Η ΕΕ μπορεί να προσδώσει προστιθέμενη αξία βάσει του ποσού των πόρων που διοχετεύονται μέσω των μέσων της, των σχετικά ευέλικτων τρόπων διαχείρισης και της προβλεψιμότητας των πόρων κατά την περίοδο του ΠΔΠ.

Η ΕΕ διαθέτει σημαντική εμπειρογνωμοσύνη σε βασικούς τομείς που έχουν ανάγκη και ενδιαφέρον για τις ΥΧΕ (για παράδειγμα, περιφερειακή συνοχή, οικονομική ολοκλήρωση, κλιματική αλλαγή) καθώς και από τις επιτυχημένες πολιτικές (όπως η εμπειρογνωμοσύνη στον τομέα της επισιτιστικής ασφάλειας που αποκτήθηκε μέσω της κοινής γεωργικής πολιτικής). Σε ορισμένες περιοχές όπου τα κράτη μέλη αποφάσισαν να μην ενεργήσουν ή να παρεμποδιστούν, η ΕΕ παραμένει ο κύριος ή ενίοτε ο μόνος παράγοντας που παρεμβαίνει.

Η ΕΕ έχει παγκόσμια παρουσία μέσω των αντιπροσωπειών της, η οποία εξασφαλίζει ένα τεράστιο δίκτυο πληροφοριών σχετικά με τις εξελίξεις στις χώρες και τις περιφέρειες παγκοσμίως. Αυτό επιτρέπει στην ΕΕ να λαμβάνει συνεχώς γνώση για νέες ανάγκες και προβλήματα και, συνεπώς, να ανακατανέμει τους πόρους ανάλογα. Η συμπληρωματικότητα μεταξύ της δράσης της ΕΕ και των δράσεων των κρατών μελών υπάρχει και αυξάνεται. Αυτό ενισχύει τον πολιτικό διάλογο και τη συνεργασία, η οποία διοχετεύεται όλο και περισσότερο μέσω του κοινού προγραμματισμού με τα κράτη μέλη.

Η ΕΕ είναι επίσης σε θέση να συμπληρώσει τις δραστηριότητες των κρατών μελών για την αντιμετώπιση δυνητικά επικίνδυνων καταστάσεων ή σε περίπτωση ιδιαίτερα δαπανηρών παρεμβάσεων, όπως είναι οι κρίσεις λόγω κλιματικών αλλαγών στις οποίες εκτίθενται συχνά οι ΥΧΕ.

Αναμενόμενη παραγόμενη προστιθέμενη αξία της Ένωσης (εκ των υστέρων):

Η αναμενόμενη προστιθέμενη αξία που δημιουργείται από τη νέα απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ θα πρέπει να ακολουθείται από τα πορίσματα της ενδιάμεσης επανεξέτασης των μηχανισμών εξωτερικής χρηματοδότησης. Στην περίπτωση των ΥΧΕ και της Γροιλανδίας κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα δύο μέσα ήταν κατάλληλα για τον σκοπό και ότι η σύνδεση με τις ΥΧΕ και η εταιρική σχέση με τη

Γροιλανδία απέδωσαν όσον αφορά τις διάφορες παραμέτρους που αξιολογήθηκαν (αποτελεσματικότητα κ.λπ.). Αναμένεται ότι το προτεινόμενο μέσο θα συνεχίσει να ευνοεί αυτή τη θετική τάση.

Ειδικότερα, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των ΥΧΕ και την ιδιαίτερη σχέση τους με την ΕΕ, ένα νέο χρηματοδοτικό μέσο που θα καλύπτει όλες τις ΥΧΕ θα εξασφαλίσει:

ενότητα της διαχείρισης — η οποία, καθώς θα έχει όλες τις ΥΧΕ υπό την ίδια πηγή χρηματοδότησης (τον προϋπολογισμό), θα δημιουργήσει συνέργειες στον προγραμματισμό και την εφαρμογή·

ενοποίηση των κοινών στόχων·

απλούστευση και συνοχή στο νομικό πλαίσιο·

υψηλότερο προφίλ για τις ΥΧΕ ως ομάδα.

Το προτεινόμενο μέσο λαμβάνει υπόψη την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 29 Μαρτίου 2019, η οποία άρχισε να ισχύει με τη λήξη της μεταβατικής περιόδου την 1η Ιανουαρίου 2021 και συνεπώς δεν ισχύει για τις βρετανικές ΥΧΕ.

1.4.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Ενδιάμεση αναθεώρηση του 11^{ου} ΕΤΑ και απόφαση για τη Γροιλανδία:

11^ο ΕΤΑ-ΥΧΕ κατά την περίοδο 2014-2020 και σύμφωνα με την απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ, οι ΥΧΕ έχουν πρόσβαση σε τρεις πηγές χρηματοδότησης: το 11ο ΕΤΑ, τον προϋπολογισμό της ΕΕ (αρχή της επιλεξιμότητας για όλα τα προγράμματα και τα μέσα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου, π.χ., του θεματικού σκέλους του DCI) και την ΕΤΕπ. Στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ, οι ΥΧΕ λαμβάνουν 364,5 εκατ. EUR·

Η χρηματοδοτική στήριξη προς τις ΥΧΕ δεν περιορίζεται στον ευρύ στόχο του ΕΤΑ για την εξάλειψη της φτώχειας, δεδομένου ότι ο στόχος της σύνδεσης μεταξύ των ΥΧΕ και της ΕΕ είναι η «προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των χωρών και εδαφών και η εδραίωση στενών οικονομικών σχέσεων μεταξύ τους και της Ένωσης συνολικά.» Οι τομείς που υποστηρίζονται στις ΥΧΕ στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα πολιτικών με ιδιαίτερη έμφαση στο περιβάλλον/βιοποικιλότητα/προσαρμογή και μετριασμό του κλίματος, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, εκπαίδευση, τηλεπικοινωνίες/ψηφιακή συνδετικότητα και τουρισμό. Το 11ο ΕΤΑ διαπιστώθηκε ότι είναι ένα συναφές και αποτελεσματικό μέσο για την υποστήριξη των στόχων της σύνδεσης ΕΕ-ΥΧΕ. Εντούτοις, ορισμένες από τις ΥΧΕ υποστηρίζουν τακτικά απλούστερες διαδικασίες προγραμματισμού και εφαρμογής, υποστηρίζοντας ότι οι διοικητικές τους δυνατότητες είναι περιορισμένες. Επιπλέον, μέχρι στιγμής δεν έχουν χρησιμοποιηθεί επαρκώς οι υφιστάμενες διατάξεις που ευνοούν την περιφερειακή συνεργασία μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών περιφερειακών παραγόντων (ΥΧΕ, χώρες ΑΚΕ και γειτονικές τους εξόχως απόκεντρες περιφέρειες/χώρες ΑΚΕ και αναπτυσσόμενες χώρες εκτός ΑΚΕ).

Η απόφαση για τη Γροιλανδία: Η απόφαση 2014-2020 κατανέμει 217,8 εκατ. EUR στο υποκείμενο πρόγραμμα στήριξης του προϋπολογισμού, το οποίο ισοδυναμεί με 31 εκατ. EUR ετησίως, και αποτελεί το κύριο χρηματοδοτικό μέσο και το ρυθμιστικό πλαίσιο της ΕΕ στον προϋπολογισμό της ΕΕ αποτελώντας τη βάση για τις σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και της Γροιλανδίας. Συμπληρώνει την απόφαση σύνδεσης ΥΧΕ-ΕΕ. Η απόφαση για τη Γροιλανδία συμπληρώνει περαιτέρω τη συμφωνία αλιευτικής σύμπραξης και την κοινή δήλωση του 2014 για τις σχέσεις

μεταξύ της ΕΕ και της Γροιλανδίας. Ο στόχος της απόφασης για τη Γροιλανδία είναι η διατήρηση των στενών και μακροχρόνιων δεσμών μεταξύ των εταίρων, υποστηρίζοντας ταυτόχρονα την βιώσιμη ανάπτυξη της Γροιλανδίας. Οι δύο κύριοι στόχοι είναι η υποστήριξη της Γροιλανδίας για την αντιμετώπιση των μεγάλων προκλήσεων της (ιδίως της διαφοροποίησης της οικονομίας της) και η συμβολή στην ικανότητα της διοίκησής της να διατυπώνει και να εφαρμόζει εθνικές πολιτικές. Το υποκείμενο έγγραφο προγραμματισμού για την βιώσιμη ανάπτυξη της Γροιλανδίας για την περίοδο 2014-2020 υποστηρίζει τους στόχους της απόφασης για τη Γροιλανδία με τη δημιουργία έξυπνης ανάπτυξης μέσω επενδύσεων στην εκπαίδευση και την έρευνα και την χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη μέσω της παροχής κατάλληλης εκπαίδευσης σε μεγαλύτερο τμήμα του πληθυσμού, τη μείωση της φτώχειας και τη δημιουργία μιας βιώσιμης βάσης για την οικονομική ανάπτυξη.

Το πρόγραμμα στήριξης του προϋπολογισμού για την εκπαίδευση παρουσιάζει θετική πρόοδο καθώς είτε έχουν πληρωθεί οι περισσότεροι στόχοι (74,12%) είτε έχει σημειωθεί υπέρβαση αυτών το 2016. Ωστόσο, η μέτρηση του αντίκτυπου των οικονομικών στόχων της απόφασης για τη Γροιλανδία αποδείχθηκε πιο περίπλοκη καθώς είναι μακροπρόθεσμοι και συνεπώς δεν είναι άμεσα ορατοί. Παρ' όλα αυτά, παρατηρούνται θετικές τάσεις όσον αφορά την ανάπτυξη νέων τομέων (π.χ. άνοιγμα ορυχείων), αυξανόμενα ποσοστά ολοκλήρωσης στην εκπαίδευση και αυξημένη ικανότητα της κυβέρνησης να διαμορφώνει μακροπρόθεσμες πολιτικές. Επιπλέον, ο συνεχής επίσημος και ανεπίσημος πολιτικός διάλογος έχει προωθήσει την αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των εταίρων και την ισχυρή συνεργασία σε σημαντικούς τομείς όπως η Αρκτική, όπου η Γροιλανδία εντάσσεται στην Πολιτική της Αρκτικής της ΕΕ το 2016 και υποστηρίζει την αίτηση της ΕΕ για την έδρα παρατηρητή στο Αρκτικό Συμβούλιο. Οι τάσεις αυτές αναμένεται να συνεχιστούν μετά το 2020 και να αναπτυχθούν ακόμη περαιτέρω.

Η απόφαση για τη Γροιλανδία προβλέπει ένα μέσο «κατάλληλο για τον επιδιωκόμενο σκοπό» έτσι ώστε η ΕΕ και η Γροιλανδία να συνεχίσουν την εμβάθυνση των σχέσεων και της συνεργασίας μετά το 2020.

Οι στόχοι της σύνδεσης με τις ΥΧΕ, συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας, όπως αναφέρονται στα άρθρα 198 και 199 της ΣΛΕΕ, απαιτούν μια συνολική εταιρική σχέση, η οποία να περιλαμβάνει ένα θεσμικό πλαίσιο και εμπορικές ρυθμίσεις και να καλύπτει πολλούς τομείς συνεργασίας, καθώς και τις βασικές αρχές που διέπουν την χρηματοδοτική ενίσχυση που παρέχει η Ένωση στις ΥΧΕ. Αυτό απαιτεί μία ευρεία και φιλόδοξη νομική πράξη.

Λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των ΥΧΕ και της ιδιαίτερης σχέσης τους με την ΕΕ, ένας νέος δημοσιονομικός μηχανισμός που θα καλύπτει όλες τις ΥΧΕ, τόσο όσον αφορά στο πολιτικό όσο και το νομικό πλαίσιο και τον τρόπο εφαρμογής της συνεργασίας, θα εξασφαλίζει την αποτελεσματικότητα, την εδραίωση των κοινών στόχων και τη συνοχή, καθώς και μεγαλύτερη προβολή των ΥΧΕ ως ομάδα. Η παρούσα πρόταση παρουσιάζει μια προσέγγιση που είναι ευέλικτη και προσαρμοσμένη στην κατάσταση κάθε ΥΧΕ.

1.4.4. Συμβατότητα και ενδεχόμενη συνέργεια με άλλα κατάλληλα μέσα

Η επικαιροποιημένη απόφαση σύνδεσης ΥΧΕ-ΕΕ στοχεύει στη διασφάλιση της πλήρους συμπληρωματικότητας με τις πιο σχετικές νομοθετικές πράξεις μετά το 2020, ιδίως:

Ο Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (ΜΓΑΔΣ): Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή και η αποτελεσματικότητα, η απόφαση θα εφαρμόσει, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά, τις διατάξεις εφαρμογής, αξιολόγησης και παρακολούθησης του ΜΓΑΔΣ. Το σχέδιο κανονισμού προβλέπει ότι οι ΥΧΕ θα είναι επιλέξιμες για θεματικά προγράμματα στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού και για τον πυλώνα 3 των δράσεων ταχείας αντίδρασης. Ο κανονισμός ΜΓΑΔΣ και η επικαιροποιημένη απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ περιλαμβάνουν επίσης μια διάταξη που παρέχει τη δυνατότητα δημιουργίας ενδοπεριφερειακών πρωτοβουλιών μεταξύ των ΥΧΕ, των χωρών εταίρων και των εξόχως απόκεντρων περιφερειών της ΕΕ.

Κανονισμοί περιφερειακής πολιτικής: οι επικαιροποιημένες αποφάσεις για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ και οι προτεινόμενοι κανονισμοί περιφερειακής πολιτικής έχουν εκπονηθεί με στόχο την ενίσχυση των διατάξεων που ευνοούν την καθιέρωση ενδοπεριφερειακών πρωτοβουλιών στις οποίες εμπλέκονται οι ΥΧΕ, οι χώρες εταίροι και οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της ΕΕ.

Άλλες πολιτικές και προγράμματα της ΕΕ: οι ΥΧΕ θα εξακολουθήσουν να είναι επιλέξιμες για όλες τις πολιτικές και προγράμματα της ΕΕ, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στους σχετικούς κανονισμούς. Συνεπώς, είναι επιλέξιμες για ERASMUS +, Ορίζων 2020, COSME κ.λπ.

1.5. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις

☐ περιορισμένη διάρκεια

☐ με ισχύ από [HH/MM]EEEE έως [HH/MM]EEEE

☐ Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις πληρωμών.

☒ απεριόριστη διάρκεια

Περίοδος εφαρμογής αρχής γενομένης από το 2021

1.6. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης⁴⁸

☒ Άμεση διαχείριση από την Επιτροπή

☒ από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης·

☐ από τους εκτελεστικούς οργανισμούς

☐ Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη

☒ Έμμεση διαχείριση με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

☒ σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει·

☒ σε διεθνείς οργανισμούς και τις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)·

☒ στην ΕΤΕπ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων·

☒ στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού·

☒ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου·

☒ σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις·

☒ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και οι οποίοι παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις·

☐ σε πρόσωπα επιφορτισμένα με την εκτέλεση συγκεκριμένων δράσεων στην ΚΕΠΠΑ βάσει του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη

Αν αναφέρονται περισσότεροι του ενός τρόποι διαχείρισης, να διευκρινιστούν στο τμήμα «Παρατηρήσεις».

Παρατηρήσεις

Οι εξωτερικές δαπάνες απαιτούν την ικανότητα χρήσης όλων των προβλεπόμενων τρόπων διαχείρισης, ανάλογα με την περίπτωση την απόφαση που λαμβάνεται κατά τη διάρκεια της εφαρμογής.

⁴⁸

Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι.

Τα συστήματα παρακολούθησης και αξιολόγησης της Επιτροπής επικεντρώνονται ολοένα και περισσότερο στα αποτελέσματα. Περιλαμβάνουν εσωτερικό προσωπικό, καθώς και εταίρους υλοποίησης και εξωτερική εμπειρογνωμοσύνη.

Οι υπεύθυνοι των εργασιών στις αντιπροσωπείες και τα κεντρικά γραφεία παρακολουθούν συνεχώς την υλοποίηση έργων και προγραμμάτων, χρησιμοποιώντας τις πληροφορίες που παρέχουν οι εταίροι υλοποίησης στο πλαίσιο της τακτικής υποβολής εκθέσεων και, ενδεχομένως, μέσω επιτόπιων επισκέψεων. Η εσωτερική παρακολούθηση εξασφαλίζει σημαντικές πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο· διευκολύνει τους υπεύθυνους διαχείρισης να εντοπίζουν τα πραγματικά και δυνητικά σημεία που αποτελούν τροχοπέδη και να αναλαμβάνουν διορθωτικές ενέργειες.

Ακόμη, προσλαμβάνονται εξωτερικοί, ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες για την αξιολόγηση της επίδοσης των εξωτερικών δράσεων της ΕΕ μέσω τριών διαφορετικών συστημάτων. Οι εν λόγω αξιολογήσεις συμβάλλουν στη λογοδοσία και στη βελτίωση των υπό εξέλιξη παρεμβάσεων· αντλούν επίσης διδάγματα από προηγούμενες εμπειρίες για τη διαμόρφωση μελλοντικών πολιτικών και δράσεων.

Οι κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων που προτείνονται στον κανονισμό ΜΓΑΔΣ θα χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο του μέσου των ΥΧΕ (Νέο ΟΑΔ, άρθρο 84).

Η Επιτροπή εξετάζει την πρόοδο που συντελείται κατά την υλοποίηση των μέτρων της ενωσιακής εξωτερικής χρηματοδότησης και, αρχής γενομένης από το 2021, θα υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ετήσια έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των χρηματοδοτούμενων δράσεων και η εν λόγω έκθεση θα υποβάλλεται επίσης στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών.

Επιπλέον, όλα τα εσωτερικά εργαλεία παρακολούθησης (π.χ. ROM), αξιολόγησης και αναφοράς θα είναι εφαρμόσιμα για την επικαιροποιημένη απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ μετά το 2020.

2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

Μέθοδοι εκτέλεσης:

Όσον αφορά τις μεθόδους διαχείρισης, δεν προβλέπονται ουσιαστικές αλλαγές και η πείρα που αποκτήθηκε από τις υπηρεσίες της Επιτροπής και τους φορείς υλοποίησης στο πλαίσιο των προγενέστερων προγραμμάτων θα συμβάλει σε καλύτερα αποτελέσματα στο μέλλον.

Οι δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν βάσει της παρούσας απόφασης θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο της άμεσης διαχείρισης από τις κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής ή/και διαμέσου της ανάθεσης αρμοδιοτήτων στις αντιπροσωπείες της Ένωσης και έμμεσης διαχείρισης από οποιαδήποτε από τις οντότητες που παρατίθενται στο

άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του νέου δημοσιονομικού κανονισμού προκειμένου να επιτευχθούν καλύτερα οι στόχοι της απόφασης.

Όσον αφορά την έμμεση διαχείριση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 154 του νέου δημοσιονομικού κανονισμού, οι φορείς αυτοί πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ ισοδύναμο με εκείνο που διέπεται από την άμεση διαχείριση. Θα διεξαχθεί εκ των προτέρων αξιολόγηση των συστημάτων και των διαδικασιών των οντοτήτων, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη φύση της ενέργειας και τους σχετικούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους. Όταν απαιτείται από την υλοποίηση ή εάν διατυπώθηκαν επιφυλάξεις στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων, θα καθοριστούν και εφαρμοστούν σχέδια δράσης με ειδικά μέτρα μετριασμού. Εξάλλου, κατάλληλα μέτρα εποπτείας που επιβάλλει η Επιτροπή μπορούν να συνοδεύουν την εφαρμογή.

Αρχιτεκτονική εσωτερικών ελέγχων

Η διαδικασία εσωτερικών ελέγχων / διαχείρισης είναι σχεδιασμένη έτσι ώστε να διασφαλίζει την επίτευξη των στόχων ως προς την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των λειτουργιών, την αξιοπιστία του συστήματος δημοσιονομικής πληροφόρησης και τη συμμόρφωση με το οικείο νομοθετικό και διαδικαστικό πλαίσιο.

Αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα

Για να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα των πράξεών της (και να μετριάζεται το υψηλό επίπεδο κινδύνου στο περιβάλλον της εξωτερικής της βοήθειας), εκτός από όλα τα στοιχεία της ευρείας στρατηγικής και της διαδικασίας προγραμματισμού της Επιτροπής, το περιβάλλον εσωτερικού ελέγχου και τις λοιπές απαιτήσεις των προτύπων εσωτερικού ελέγχου της πλαισίου, η Υπηρεσία θα εξακολουθήσει να διαθέτει ένα προσαρμοσμένο πλαίσιο διαχείρισης της βοήθειας στο πλαίσιο όλων των μηχανισμών της, το οποίο θα περιλαμβάνει:

- αποκεντρωμένη διαχείριση του μεγαλύτερου μέρους της εξωτερικής βοήθειας από τις αντιπροσωπείες της ΕΕ επιτόπου·
- σαφείς και τυποποιημένες γραμμές δημοσιονομικής λογοδοσίας (από τον κύριο διατάκτη (Γενικό Διευθυντή) μέσω δευτερεύουσας εξουσιοδότησης από τον κύριο διατάκτη (Διευθυντή) των κεντρικών υπηρεσιών στον προϊστάμενο Αντιπροσωπείας·
- τακτική αναφορά από τις Αντιπροσωπείες της ΕΕ στις κεντρικές υπηρεσίες (εκθέσεις διαχείρισης της εξωτερικής βοήθειας), που περιλαμβάνει ετήσια δήλωση αξιοπιστίας από τον προϊστάμενο Αντιπροσωπείας·
- διοργάνωση ουσιαστικού προγράμματος κατάρτισης του προσωπικού τόσο στην έδρα όσο και στις αντιπροσωπείες της,
- σημαντική στήριξη και καθοδήγηση της έδρας προς τις αντιπροσωπείες (ακόμη και μέσω Διαδικτύου)·
- Τακτικές εποπτικές επισκέψεις σε αντιπροσωπείες ανά 3 έως 6 έτη·
- μέθοδο διαχείρισης κύκλου έργων και προγραμμάτων που περιλαμβάνει: εργαλεία στήριξης της ποιότητας που αφορούν τον σχεδιασμό της παρέμβασης, τη μέθοδο υλοποίησής της, το χρηματοδοτικό μέσο, το σύστημα διαχείρισης, την αξιολόγηση και επιλογή τυχόν εταίρων υλοποίησης, κ.λπ·

διαχείριση προγραμμάτων και έργων, εργαλεία παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων με γνώμονα την αποτελεσματική υλοποίηση συμπεριλαμβανομένης της τακτικής εξωτερικής επιτόπιας παρακολούθησης των έργων· σημαντικές συνιστώσες αξιολόγησης και ελέγχου.

- Θα επιδιωχθούν απλουστεύσεις με την επέκταση της χρήσης των απλουστευμένων επιλογών κόστους (ΑΕΚ) και τη διασταύρωση με τις ελεγκτικές εργασίες των οργανισμών εταίρων. Θα υπάρξει συνέχεια της προσέγγισης ελέγχων ανάλογα με τον κίνδυνο, σύμφωνα με τους υποκείμενους κινδύνους.

Χρηματοοικονομική πληροφόρηση και λογιστική

Οι υπηρεσίες εκτέλεσης θα συνεχίσουν να επιδιώκουν τα υψηλότερα πρότυπα λογιστικής και χρηματοοικονομικής πληροφόρησης χρησιμοποιώντας το σύστημα λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση (ABAC) της Επιτροπής, καθώς και τα ειδικά εργαλεία εξωτερικής βοήθειας, όπως το Κοινό Σύστημα Πληροφόρησης RELEX (CRIS).

Όσον αφορά τη συμμόρφωση με το οικείο νομοθετικό και διαδικαστικό πλαίσιο, οι μέθοδοι ελέγχου της συμμόρφωσης καθορίζονται στην ενότητα 2.3 (μέτρα για την πρόληψη της απάτης και των παρατυπιών).

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

Περιβάλλον κινδύνου

Το επιχειρησιακό περιβάλλον στο οποίο εντάσσεται η βοήθεια που παρέχεται δυνάμει του παρόντος μηχανισμού χαρακτηρίζεται από τους ακόλουθους κινδύνους μη επίτευξης των στόχων του μηχανισμού, πλημμελούς δημοσιονομικής διαχείρισης και/ή μη συμμόρφωσης προς τους εφαρμοστέους κανόνες (σφάλματα νομιμότητας και κανονικότητας):

- η οικονομική/πολιτική αστάθεια και/ή οι φυσικές καταστροφές ενδέχεται να οδηγήσουν σε δυσκολίες και καθυστερήσεις στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση των παρεμβάσεων, ιδίως σε ευάλωτα κράτη·
- οι ελλείψεις σε θεσμικές και διοικητικές ικανότητες εντός των χωρών εταίρων ενδέχεται να οδηγήσουν σε δυσκολίες και καθυστερήσεις στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση των παρεμβάσεων·
- τα γεωγραφικώς διασκορπισμένα έργα και προγράμματα (τα οποία καλύπτουν κατά προσέγγιση πολλά κράτη/εδάφη/περιοχές) ενδέχεται να παρεμποδίζουν την παρακολούθηση ως προς θέματα υλικοτεχνικής υποστήριξης/πόρων, ιδίως σε περιπτώσεις που διενεργούνται επιτόπιες δραστηριότητες παρακολούθησης·
- η ποικιλομορφία των δυνητικών εταίρων/δικαιούχων με διαφορετικές δομές και ικανότητες εσωτερικού ελέγχου ενδέχεται να κατακερματίσει και, κατά συνέπεια, να μειώσει την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των διαθέσιμων πόρων της Επιτροπής για τη στήριξη και την παρακολούθηση της υλοποίησης·
- οι ποιοτικές και ποσοτικές ελλείψεις των διαθέσιμων δεδομένων σχετικά με τα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις της εφαρμογής της εξωτερικής βοήθειας/του εθνικού σχεδίου ανάπτυξης στις χώρες-εταίρους ενδέχεται να παρεμποδίσει

την ικανότητα της Επιτροπής να υποβάλλει αναφορές και να λογοδοτεί για τα αποτελέσματα·

2.2.3. *Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου ÷ της αξίας των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)*

Ο εσωτερικός έλεγχος/η διαχείριση αντιπροσωπεύει κατά προσέγγιση το 4 % του εκτιμώμενου ετήσιου μέσου όρου των 12,78 δισ. EUR που προβλέπονται για τις συνολικές (επιχειρησιακές + διοικητικές) αναλήψεις υποχρεώσεων στο πλαίσιο του χαρτοφυλακίου δαπανών, το οποίο χρηματοδοτείται από τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027. Αυτός ο υπολογισμός του κόστους των ελέγχων αφορά μόνον τα έξοδα της Επιτροπής, εκτός από τα κράτη μέλη ή τις εντεταλμένες οντότητες. Οι φορείς στους οποίους έχει ανατεθεί μπορούν να παρακρατούν έως και 7% για τη διαχείριση κεφαλαίων, τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν εν μέρει για σκοπούς ελέγχου.

Οι εν λόγω δαπάνες διαχείρισης λαμβάνουν υπόψη όλο το προσωπικό της στην έδρα και στις αντιπροσωπείες, την υποδομή, τις μετακινήσεις, την κατάρτιση, την παρακολούθηση, και τις συμβάσεις αξιολόγησης και λογιστικού ελέγχου (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συνάπτονται από τους δικαιούχους).

Ο δείκτης διαχείρισης/επιχειρησιακών δραστηριοτήτων θα μπορούσε να μειωθεί με την πάροδο του χρόνου στο πλαίσιο των βελτιωμένων και απλουστευμένων ρυθμίσεων του νέου μέσου, με βάση τις αλλαγές που θα πρέπει να εισαχθούν με το νέο δημοσιονομικό κανονισμό. Τα βασικά οφέλη των εν λόγω δαπανών διαχείρισης αφορούν την επίτευξη των στόχων της πολιτικής, την αποτελεσματική και αποδοτική χρήση πόρων και την εκτέλεση αξιόπιστων και οικονομικά αποδοτικών προληπτικών μέτρων και άλλων ελέγχων με στόχο τη διασφάλιση της έννομης και τακτικής χρήσης των κονδυλίων.

Παρότι θα εξακολουθήσουν να επιδιώκονται βελτιώσεις του χαρακτήρα και της στοχοθέτησης των δραστηριοτήτων διαχείρισης και των ελέγχων συμμόρφωσης σε σχέση με το χαρτοφυλάκιο, οι δαπάνες αυτές είναι αναγκαίες στο σύνολό τους για την αποτελεσματική και αποδοτική επίτευξη των στόχων των μηχανισμών με έναν ελάχιστο κίνδυνο μη συμμόρφωσης (εναπομένον ποσοστό σφάλματος κάτω του 2 %). Είναι δε σημαντικά μικρότερες από τους κινδύνους που ενέχει η κατάργηση ή ο περιορισμός των εσωτερικών ελέγχων σε αυτόν τον τομέα υψηλού κινδύνου.

Αναμενόμενο επίπεδο κινδύνου μη συμμόρφωσης προς τους εφαρμοστέους κανόνες.

Ο στόχος συμμόρφωσης του μηχανισμού είναι η διατήρηση του παραδοσιακού επιπέδου κινδύνου μη συμμόρφωσης (ποσοστό σφαλμάτων) ύψους κάτω του 2 %, το οποίο αποτελεί το εναπομένον «καθαρό» επίπεδο σφαλμάτων (σε πολυετή βάση ύστερα από όλους τους προγραμματισμένους ελέγχους και τις διορθώσεις που έχουν εκτελεστεί σε συμβάσεις που έχουν κλείσει). Αυτό κατά παράδοση συνεπάγεται εκτιμώμενο εύρος σφάλματος 2-5 % σε ετήσιο τυχαίο δείγμα συναλλαγών που λαμβάνεται από το Ελεγκτικό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της ετήσιας δήλωσης αξιοπιστίας (DAS). Η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτός είναι ο χαμηλότερος κίνδυνος μη συμμόρφωσης που μπορεί να επιτευχθεί σε περιβάλλον υψηλού κινδύνου, λαμβανομένων υπόψη του διοικητικού φόρτου και της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας των ελέγχων συμμόρφωσης. Όταν εντοπίζονται

αδυναμίες, στοχοθετημένα διορθωτικά μέτρα θα πρέπει να εφαρμοστούν υπό το πρίσμα της εξασφάλισης ελάχιστων ποσοστών σφάλματος.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας, π.χ. στη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης.

Δεδομένου του υψηλού κινδύνου του περιβάλλοντος τα συστήματα πρέπει να αναμένουν μεγάλη συχνότητα δυνητικών σφαλμάτων συμμόρφωσης (παρατυπιών) στις συναλλακτικές πράξεις και να επενδύσουν σε υψηλού επιπέδου ελέγχους πρόληψης, ανίχνευσης και διόρθωσης των εν λόγω σφαλμάτων όσο το δυνατόν νωρίτερα κατά τη διαδικασία πληρωμών. Αυτό σημαίνει πρακτικά ότι οι έλεγχοι συμμόρφωσης θα δώσουν μεγαλύτερη βαρύτητα στη διενέργεια σημαντικών εκ των προτέρων ελέγχων σε πολυετή βάση τόσο από εξωτερικούς ελεγκτές όσο και από επιτόπιο προσωπικό της Επιτροπής πριν από την καταβολή των τελικών ποσών για τα υλοποιούμενα έργα (ενώ θα εξακολουθήσουν να διενεργούνται εκ των υστέρων λογιστικοί έλεγχοι), γεγονός που υπερβαίνει κατά πολύ τις οικονομικές εγγυήσεις που προβλέπει ο δημοσιονομικός κανονισμός. Το πλαίσιο συμμόρφωσης συνίσταται μεταξύ άλλων στα ακόλουθα σημαντικά στοιχεία:

Προληπτικά μέτρα:

- Υποχρεωτική βασική κατάρτιση σε θέματα απάτης για το προσωπικό διαχείρισης της βοήθειας και τους ελεγκτές·
- παροχή κατευθυντηρίων γραμμών (μεταξύ άλλων μέσω του διαδικτύου), συμπεριλαμβανομένων του πρακτικού οδηγού για τη σύναψη συμβάσεων, του συνοδευτικού εγχειριδίου DEVCO και της εργαλειοθήκης δημοσιονομικής διαχείρισης (για τους εταίρους υλοποίησης)·
- εκ των προτέρων εκτίμηση για να διασφαλιστεί ότι οι αρχές που διαχειρίζονται τα οικεία κεφάλαια στο πλαίσιο κοινής και αποκεντρωμένης διαχείρισης έχουν δημιουργήσει τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη και την ανίχνευση κρουσμάτων απάτης κατά τη διαχείριση των κεφαλαίων της ΕΕ·
- εκ των προτέρων διεξοδική εξέταση των μηχανισμών για την καταπολέμηση της απάτης που διαθέτει η χώρα-εταίρος στο πλαίσιο της εκτίμησης του κριτηρίου επιλεξιμότητας της διαχείρισης δημόσιων οικονομικών για τη λήψη δημοσιονομικής στήριξης (δηλαδή έμπρακτη δέσμευση για την καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς, κατάλληλες ελεγκτικές αρχές, επαρκές επίπεδο δικαστικής ικανότητας και αποτελεσματικοί μηχανισμοί αντίδρασης και επιβολής κυρώσεων)·
- μέτρα ανίχνευσης και διόρθωσης·
- Εξωτερικοί λογιστικοί έλεγχοι και επαληθεύσεις (υποχρεωτικοί, αλλά και βασιζόμενοι σε ανάλυση κινδύνων), μεταξύ άλλων και από το Ελεγκτικό Συνέδριο·
- Αναδρομικοί έλεγχοι (βάσει κινδύνου) και ανακτήσεις·
- αναστολή της χρηματοδότησης της ΕΕ σε περίπτωση σοβαρής απάτης, συμπεριλαμβανομένης της διαφθοράς μεγάλης κλίμακας, έως ότου οι αρχές ενεργήσουν καταλλήλως με σκοπό τη διόρθωση και την πρόληψη της απάτης αυτής στο μέλλον·
- EDES (σύστημα έγκαιρου εντοπισμού και αποκλεισμού)·

- Αναστολή/λύση συμβάσεων
- Διαδικασία αποκλεισμού

Οι στρατηγικές για την καταπολέμηση της απάτης των αρμόδιων υπηρεσιών, οι οποίες αναθεωρούνται τακτικά, θα προσαρμόζονται ανάλογα με τις ανάγκες όταν θα έχει δημοσιευθεί η νέα έκδοση της στρατηγικής της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης (CAFS), προκειμένου να διασφαλιστεί μεταξύ άλλων ότι:

οι εσωτερικοί έλεγχοι που άπτονται της καταπολέμησης της απάτης είναι πλήρως ευθυγραμμισμένοι με την πολυετή στρατηγική της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης (CAFS),

η προσέγγιση διαχείρισης του κινδύνου απάτης κατευθύνεται στον εντοπισμό πεδίων με κίνδυνο απάτης και στην εξεύρεση κατάλληλων λύσεων,

τα συστήματα που χρησιμοποιούνται για τη διάθεση των κεφαλαίων της ΕΕ σε τρίτες χώρες επιτρέπουν την ανάκτηση των κατάλληλων δεδομένων που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τη διαχείριση των κινδύνων απάτης (π.χ. διπλή χρηματοδότηση)·

ενδεχομένως, θα μπορούσαν να δημιουργηθούν ομάδες δικτύωσης και κατάλληλα εργαλεία ΤΠ ειδικά σχεδιασμένα για την ανάλυση περιπτώσεων απάτης που σχετίζονται με τον τομέα εξωτερικής βοήθειας.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και νέες γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που προτείνονται

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός 15 Εξωτερική δράση [VI][Τίτλος VI]	ΔΠ/ΜΔΠ ⁴⁹	χωρών ΕΖΕΣ ⁵⁰	υποψηφίων για ένταξη ⁵¹ χωρών	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου [21 παράγραφος 2 στοιχείο β)] του δημοσιονομικού κανονισμού
VI	15 01 05 Δαπάνες στήριξης για τις Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας)	ΜΔΠ	OXI	OXI	OXI	OXI
VI		Διαχ.	OXI	OXI	OXI	OXI
VI	15 05 02 Γροιλανδία	Διαχ.	OXI	OXI	OXI	OXI

⁴⁹ ΔΠ = Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

⁵⁰ ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

⁵¹ Υποψήφιες χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφιες για ένταξη χώρες των Δυτικών Βαλκανίων.

3.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις δαπάνες

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες

ΤΟΜΕΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ	<6>	[Τομέας VI Οι γειτονικές χώρες & ο υπόλοιπος κόσμος]
---	------------------	--

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Μετά το 2027	ΣΥΝΟΛΟ
Επιχειρησιακές πιστώσεις (κατανεμημένες σύμφωνα με τις γραμμές του προϋπολογισμού στο σημείο 3.1)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)	65.927	67.252	68.604	69.984	71.391	72.827	74.292		490.275
	Πληρωμές	(2)	14.811	28.930	38.801	48.039	55.861	60.659	63.888	179.286	490.275
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο του προγράμματος ⁵²	Αναλήψεις υποχρεώσεων = Πληρωμές	(3)	1.329	1.349	1.369	1.389	1.409	1.429	1.449		9.725
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για το χρηματοδοτικό κονδύλιο του προγράμματος	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1+3	67.256	68.601	69.973	71.373	72.800	74.256	75.741		500.000
	Πληρωμές	=2+3	16.140	30.279	40.170	49.429	57.270	62.089	65.338	179.286	500.000

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	7	«Διοικητικές δαπάνες»
---	----------	-----------------------

Αυτό το τμήμα πρέπει να συμπληρωθεί με «στοιχεία διοικητικού χαρακτήρα του προϋπολογισμού» τα οποία θα εισαχθούν, καταρχάς, στο [παράρτημα του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου](#), που τηλεφορτώνεται στο DECIDE για διυπηρεσιακή διαβούλευση.

⁵² Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Μετά το 2027	ΣΥΝΟΛΟ
Ανθρώπινοι πόροι		1.712	1.712	1.712	1.712	1.712	1.712	1.712		11.986
Άλλες διοικητικές δαπάνες		0.116	0.116	0.116	0.116	0.116	0.116	0.116		0.811
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	1.828	1.828	1.828	1.828	1.828	1.828	1.828		12.797

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Μετά το 2027	ΣΥΝΟΛΟ
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων μεταξύ ΤΟΜΕΩΝ του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	69.084	70.429	71.801	73.201	74.628	76.084	77.569		512.797
	Πληρωμές	17.968	32.107	41.998	51.257	59.098	63.917	67.166	179.286	512.797

3.2.2. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα

☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Έτη	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ
-----	------	------	------	------	------	------	------	--------

TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι	1.712	1.712	1.712	1.712	1.712	1.712	1.712	11.986
Άλλες διοικητικές δαπάνες	0.116	0.116	0.116	0.116	0.116	0.116	0.116	0.811
Μερικό σύνολο του TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	1.828	1.828	1.828	1.828	1.828	1.828	1.828	12.797

Εκτός του TOMEA 7⁵³ του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι	0.829	0.829	0.829	0.829	0.829	0.829	0.829	5.805
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα	0.500	0.520	0.540	0.560	0.580	0.600	0.620	3.920
Μερικό σύνολο εκτός του TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	1.329	1.349	1.369	1.389	1.409	1.429	1.449	9.725

ΣΥΝΟΛΟ	3.158	3.178	3.198	3.218	3.238	3.258	3.278	22.523
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

⁵³

Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

3.2.2.1. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων

☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης

Έτη	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)							
Έδρα και αντιπροσωπείες της Επιτροπής	11	11	11	11	11	11	11
Αντιπροσωπείες της ΕΕ	1	1	1	1	1	1	1
Έρευνα							
• Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης: ΠΑ) — AC, AL, END, INT και JPD ⁵⁴							
Τομέας 7							
Χρηματοδοτούμεν ο από τον ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	- στην έδρα	6	6	6	6	6	6
	- σε αντιπροσωπείες	6	6	6	6	6	
Χρηματοδοτούμεν ο από το κονδύλιο του προγράμματος 55	- στην έδρα						
	- σε αντιπροσωπείες						
Έρευνα							
Άλλα (να προσδιοριστούν)							
ΣΥΝΟΛΟ	24	24	24	24	24	24	24

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	Τα καθήκοντα θα είναι τα ίδια όπως και σήμερα (πολιτική, προγραμματισμός, χρηματοδότηση και συμβάσεις, άλλα οριζόντια καθήκοντα)
Εξωτερικό προσωπικό	Τα καθήκοντα θα είναι τα ίδια όπως και σήμερα (πολιτική, προγραμματισμός, χρηματοδότηση και συμβάσεις, άλλα οριζόντια καθήκοντα)

⁵⁴ AC = Συμβασιούχος υπάλληλος· AL = Τοπικός υπάλληλος· END = Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας· INT = Προσωρινό προσωπικό· JPD = Νέος επαγγελματίας σε αντιπροσωπεία της ΕΕ.

⁵⁵ Επιμέρους ανώτατο όριο εξωτερικού προσωπικού που καλύπτεται από επιχειρησιακές πιστώσεις (πρώην γραμμές «ΒΑ»).

3.2.3. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

☒ δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους

☐ προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται παρακάτω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με 3 δεκαδικά ψηφία)

Έτη	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:

- ☐ στους ιδίους πόρους
- ☐ στα διάφορα έσοδα

Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών ☐

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας ⁵⁶						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Άρθρο							

⁵⁶

Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.